

Любен Дилов
ЗВЕЗДНИТЕ
ПРИКЛЮЧЕНИЯ
НА
НУМИ И НИКИ
ИЗДАТЕЛСТВО ОТЕЧЕСТВО

ЛЮБЕН ДИЛОВ
ЗВЕЗДНИТЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ
НА НУМИ И НИКИ
ФАНТАСТИЧЕН РОМАН ЗА
ДЕЦА И ПОДОБНИ НА ТЯХ
СЪЩЕСТВА

chitanka.info

— Човек трябва много да знае, та да може и много да вярва — каза Нуми.

— Ами! Обратното е — рече си Ники, докато се провираха в червата на загадъчния малогалоталотим. — Вярват тия, дето нищо не знаят.

ГЛАВА ПЪРВА

1

ВМЕСТО УВОД — МАЛКО ГРАМАТИКА. НИ ТИКВА, НИ КРУША, А ДУПКАТА СИ Е ДУПКА

Сигурно всеки знае какво представлява недоразумението. Когато например двама си уговарят среща за девет часа, но единият е разбрал, че тя е за девет часа сутринта, а другият — за девет вечерта и не се срещнат, тогава двамата си казват: „Стана недоразумение“ или „Получи се недоразумение“. Сякаш то става от само себе си или пък се получава по пощата като неочаквано и неприятно известие.

Думата е измислена за удобство и е много полезна. Иначе двамата ще почнат да се питат взаимно кой е виновният и непременно ще се скарат, а така си запазват възможността за нови срещи. И за нови недоразумения.

Тя произлиза от старославянската дума „разум“, но двете представки отпреде ѝ „не“ и „до“ ясно показват, че НЕ е ДО РАЗУМА работата. В нея се съдържа още съставката „мение“, което пък издава, че понякога е нужно и специално умение, да не разбереш какво са ти казали, та да можеш после с невинна мутричка да речеш; „Извинявай, стана недоразумение!“.

За подобно извинение е принуден да моли и авторът на тази книга, защото събитията в нея тръгват тъкмо от едно недоразумение. Това е неприятно, но той е безсилен да го промени. Ако не беше то, сигурно щяха да се случат съвсем други неща. Такива недоразумения се наричат съдбоносни, но те също стават или се получават. И при тях виновни няма.

Това съдбоносно недоразумение се случи в един съвсем делничен ден, някъде около обед, та в него участваха не повече от десетина души. Бяха все ученици от средните и горните класове и чудесно се забавляваха с мъничкия смешник и още по-смешните му приказки.

Дори гласът му издаваше, че едва ли е навършил и дванадесет години. Беше облечен в нещо като скафандър. Скафандърът светеше с метално звездното сияние на украшенията за елха. Щеше да бъде и

елегантен, ако не го загрозяваше една доста големичка гърбица, ако и джобовете му не бяха толкова издути от кой знае какви интересни неща. Защото, известно е, че детските джобове никога не държат нищо излишно или безполезно. Само в джобовете на възрастния ще намериш всякакви боклуци като стари разписки, продупчени трамвайни билети и листчета с телефонни номера, които той отдавна е забравил на кого принадлежат.

През мътното стъкло на шлема се виждаше как човечето отчаяно криви уста. Сигурно му беше задушно в този тесен похлупак, но то търпеше, защото малобройната публика възнаграждаваше мъките му с весели закачки и щедър смях.

На гърдите на малкия космонавт висеше също такава метално-лъскава кутия. Той потупваше от време на време по нея и викаше на публиката си:

— Но защо вие не иска разбереш? Аз вярно друга цивилизация! Ето това апарат-преводач! Вие мене говори, аз вас говори, ние дружба и приятелство...

Естествено, на чуждите цивилизации е простено да говорят неправилно човешкия език. Чуждата цивилизация трябва да е много високо развита и преводаческите ѝ апарати да са съвсем съвършени, ако иска земните ученици да не ѝ се смеят. Особено ония ученици, които се надяват, че тъкмо този ден няма да ги изпитат по граматика. Те винаги са най-жестоки спрямо грешките на другите. А Ники, единственият сред тези ученици, когото авторът познаваше лично, беше от тях.

— Много ти е кофти преводачът! — подвикна той на космонавтчето.

— Къде е тая цивилизация? — запита го друг, след поредния взрив от смехове.

— О, много далеч! Аз не знам как вие казваш на тази звезда. Много далеч — отвърна космонавтчето и вдигна лъскавата си ръкавица към небето.

На него обаче не се виждаше друга звезда, освен кроткото есенно слънце.

— А с какво си дошъл? С оная ли тиква? — отново се обади познатият на автора присмехулник.

Неговото истинско име беше Николай Лудогорски, но то звучеше толкова сериозно и внушително, почти като име на поет или на министър, та никой не се решаваше да нарича осмокласника с него. Казваха му просто Ники или Ники Лудото.

— С него. Това е Малогалоталотим — отвърна малкият космонавт и отново предизвика смях, защото превозното му средство не приличаше нито на ракета, нито на космически кораб, нито дори на летяща чиния.

Ако изобщо приличаше на нещо, то действително най-много на гигантска тиква. Само че без дръжка. Имаше си там и разните сивочерни бразди и пъпки, също като на най-вкусните сортове тикви. Такава тиква да опечеш, ще стигне за цяло единно училище.

Тя лежеше пред входа на палатата, където се помещаваше ученическата изложба за научно и техническо творчество. От време на време по повърхността ѝ минаваше тръпка, сякаш тиквата беше жива и пулсираше, но то можеше да е и от вятъра, ако тя представляваше просто балон, поизпуснал част от въздуха си.

— Аз вярно друга цивилизация — настоя за кой ли път лъскавото космонавтче, но зяпачите започваха вече да се отегчават.

Щом някой е решил да забавлява публиката на изложба за научно и техническо творчество, то поне да е с истинска ракета, а не с някакъв охлузен балон!

— Елате, аз покаже...

Тиквата обаче нямаше врата, нямаше и какъвто и да е отвор. Може би затова никой не тръгна към нея. Но пък и старият пазач не даде никому време да се опита да влезе там, където видимо не можеше да се влезе. Той се провикна още отдалеч с гласа на всички пазачи по света:

— Ей, кво става тука?

— Имаме гости от друга цивилизация — осведоми го някой, сторвайки му място в кръга около малкия смешник.

— От коя организация? — запита пазачът, но като видя смешника, възкликна: — Я! Ти кво прайш тука?

— Кво прайш? Кво прайш... — затрудни се преводаческият апарат на космонавтчето и пак настоя на еднообразното си твърдение. — Аз друга цивилизация.

Пазачът обаче се разсърди.

— Ти мене на мезе ли ме земаш, бе!

— На мезе?... На мезе?... Какво е мезе?

— Ей, хулиган — пристъпи застрашително пазачът. — Тебе кой ти разреши да прайш тука разни маймунджулуци?

— Маймун... маймун... Аз не разбира вас! — призна си преводаческият апарат.

Публиката се развесели отново, като пред нов номер в увеселителната програма.

— Пък аз ще ти дам да разбереш — закани се пазачът, но се спря в заканата си, защото едва сега съгледа и тиквата, макар тя да беше толкова голяма. Известно е, че повечето пазачи по света не са добре с очите. — А това кво е? Ти ли си го домъкнал? Ей, обирай си крушите, щото че си изпатиш! Нема да пречиш тука на посетителите да гледат.

Той не каза „обирай си тиквите“, не заради късогледството си, а защото тиквата междувременно се бе издължила нагоре и сега приличаше повече на гигантска презряла круша.

— Слушай бе! — продължи пазачът по-сговорчиво и с известен респект пред странната круша. — Аз човешки те запитах: кой ти разреши да правиш тук представления? От кой кръжок си? От коя организация?

Човешките му въпроси не дадоха резултат. Смешникът си знаеше своето:

— Аз не организация, аз цивилизация! Аз иска покаже на земни деца...

— Добре бе, добре — присмя му се сега и пазачът. — Ама разрешение имаш ли? Немаш? През комисията минал ли си? Не си...

— Заведете мене комисия! — примоли се космонавтчето и за повече убедителност навярно тупна с ръка по кутията-преводач. Така се тупа върху повредено радио, когато искаш да проговори.

Пазачът възтържествува и злорадството му заприлича на част от стихотворение:

— Комисията вече мина. Че остайш номеро си за догодина.

Децата обаче го защитиха:

— Не го пъди бе, чичо! Така е по-весело...

— Тука да не е цирк или луна-парк! Национална изложба е това — скастри ги пазачът и заповяда: — Айде, фъс! И как само си го домъкнал това чудо, гяволе!

— Фъс!... Фъс... Гяволе... Гяволе?... — заповтаря объркано космонавтчето и с това окончателно вбеси стария пазач, решил, че му се подиграват.

Той награби космонавтчето с грамадната си лапа под шлема, повдигна го, сякаш вдигаше котка за врата — толкова леко се оказа то — и го хвърли към тиквата-круша. А тя пък внезапно смени и цвета си. Стана гневно оранжева, запулсира силно, повърхността ѝ се опъна, после цялата тя се издължи нагоре.

Малкият космонавт залитна край нея, падна на едното си коленце, рипна от земята и изчезна. Да, той наистина изчезна от Земята, защото никой повече не го видя на нея. Нито врата се отвори пред него, нито люк някакъв, каквито имат космолетите. Тиквата, която не приличаше вече нито на тиква, нито на круша, а се извисяваше нагоре като бързо растяща краставица, направо го погълна. Миг след това тя се откъсна от асфалта и се заби право в бледото есенно небе.

— Яяя! — смаяха се децата.

Пазачът изохка и се хвана за собствения си врат със същата ръка, с която бе захвърлил космонавтчето. И дълго се държа така, сякаш се боеше да не го прекърши, вдигайки главата си все по-нагоре. Там обаче нямаше вече и следа от загадъчната тиква-круша-краставица. Само на мястото, където бе лежала, зееше грамадна дупка. От яд ли, или пък за да набере сили да отлети към далечните светове, тя бе отнесла със себе си не само асфалта, но и пясъка, и камъните под него.

По-късно учени от целия свят щяха да се събират около тази дупка. Щяха да я мерят, да вземат проби за изследване, да надничат в нея ту оттук, ту оттам. Но от която и страна да я гледаш, дупката си е дупка и не може да ти отговори нищо повече от това, че е дупка.

Виж, космосът, казват, бил пълен с някакви други дупки. Учените ги наричат „черни дупки“ и разправят какви ли не страхотии за тях. Но щом още никой не е надниквал там да види какво има и въпреки това си приказва каквото си ще, защо и ние да не си съчиняваме каквото си щем!

НЕДОРАЗУМЕНИЕТО ПРОДЪЛЖАВА. КОГА НАСТЪПВА БЕЗТЕГЛОВНОСТТА. НИКИ Е НЕВЕРОЯТЕН

Ясно е, че и за това недоразумение виновен излезе езикът. Ако пазачът на изложбата не говорел на своя диалект и ако преводаческият апарат на космонавтчето бил технически по-съвършен, заявиха накрая учените, срещата между двете цивилизации щяла непременно да се състои. Ето така и двете страни се оказаха невинни.

Космонавтчето, което бяха помислили за преоблечен като за подобна изложба смешник, беше много гневно. И с право. Който от вас, драги читатели, се е опитвал да убеди хората, че е от друга цивилизация и не са му вярвали, знае колко огорчава това. Ето защо, щом се озова в своя хвърчащ зеленчук, то ядосано запокити виновния преводачески апарат.

Металическата кутия безшумно отлетя нанякъде в непрогледната тъмница. Тогава някой изписка с едно тъничко „Олеле!“. Уплашен, малкият космонавт също каза нещо, но този път — съвсем неразбираемо.

— Леле, майчице! — изплака отново невидимият.

Космонавтчето бръкна в единия от джобовете на скафандъра си и щом ръката му излезе оттам, тъмнината се скри някъде. Ярка като лятно слънце светлина заля малкото помещение. А сред него, надолу с главата, чекнеше крака и ръце едно земно и съвсем по земному ужасено момче. Край него, също във въздуха, грееше и лъскавата преводаческа кутия. Тя бе го ударила и колкото и странно да е, бе го преобърнала в тази и смешна, и страшна поза. Защото миг преди това в чудноватото космическо превозно средство бе настъпила безтегловност. А дори и ние, които сме виждали космически кораби само на телевизионния екран, знаем колко безпомощен е човекът в нея. Освен, разбира се, ако не е специално трениран, както Космонавтите.

Малкият космонавт обаче изглежда бе трениран. Той уверено доплува при момчето, което палячовски се мятеше из въздуха. Хвана

го през кръста и полека го заобръща. После го понатисна надолу и момчето успя как да е да стъпи на краката си. Сега пък неговото лице бе станало тиквено жълто.

Космонавтчето пак така полекичка свали шлема си и преспокойно го остави във въздуха. Шлемът легна там като върху невидима лавица. Но не това изненада повторно земното момче. Изпод шлема бе цъфнала една тънковрата и рошава главица. При това косите ѝ бяха значително по-дълги, отколкото позволяваше училищният правилник.

— А — възкликна Ники Лудото, защото това беше именно той, познатият на автора осмокласник. — Ти момиче ли си?

А гласът му, от удивлението ли, от неговите четиринайсет години ли, се пречупи и накрая едва не изписка въпроса си.

Момичето сякаш се засегна и попита сърдито, без нито една граматическа грешка — грешките ѝ бе ги правил навярно преводаческият апарат.

— А ти защо си тука?

— Амиии... ти нали каза, който иска... — запелтечи сега пък момчето.

Дрехите му бяха мокри и омачкани, сякаш то бе влязло тук през някоя перална машина. Момичето прихна весело.

— Защо не ми каза? Влязъл си през зута.

— Ти докато се разправяше с байчото...

— Свали си дрехите. Аз имам още един скафандър.

— А, не. Ще си вървя — отказа Ники и направи една крачка напред, макар и тук да не се виждаше никаква врата.

Крачката, колкото и предпазлива да бе, отхвърли тялото му назад и той пак увисна във въздуха. Като наклонено изписана удивителна. Добре, че беше се вцепенил от повторната уплаха, иначе кой знае как щеше да се разкриви. Само тихичко изохка.

Момичето не му се притече на помощ, а доста безсърдечно се изсмя.

— Ей, ти никога ли не си бил в безтегловност?

— Това... това безтегловност ли е? — поуспокои се Ники.

Все пак, виждал я бе по телевизията.

— Не усещаш ли?

— Но как... защо...

— Напускаме планетата.

— Коя планета?

— Вашата, коя! Не беше ли ти онова момче, което ми се подиграваше? На апарата и на Мало?

— Хайде, стига вече! — примоли ѝ се Ники, почти просълзен от унизителната си поза във въздуха.

Защото наистина е унизително да висиш като накриво изписана удивителна, особено пред някое момиче.

— Кое стига? — не го разбра момичето.

— Това, с безтегловността.

— Ей сега ще свърши. Щом излезем от гравитацията на Земята.

Който познава обаче Ники Лудото, знае, че такива номера не му минават.

— Лошо сте го измислили — каза той по мъжки дебело, макар и малко дрезгаво. — Безтегловност има само извън гравитацията на Земята. Докато я преодоляваш е точно обратното. Всичко става тройно и петорно по-тежко. Заради ускорението.

— При вас може да е така, но Малогалоталотим унищожава гравитацията около себе си, когато излита и каца.

— Какъв е тоя Малогало... Как го каза?

— С когото летим. Хайде, свали си дрехите. Ще ти дам скафандъра. После ще ти е нужен още повече.

Сигурно някое момче не би отказало за облекче скафандър, но на Ники сега наистина не му бе до скафандри. Колкото и лъскави да са.

— Само с мен ли ще си правите тези шеги? Има и други. Аз трябва след час да съм в училище.

— Шегите си ги правиш ти — отвърна момичето. — Никой не те е карал да влизаш тука.

— Извинявай, но аз съвсем не исках. Просто пипнах тоя... твоя балон и ръката ми влезе вътре. После като че ли ме всмука целия и аз... аз... и ме завъртя, и едва не се удавих на едно място.

— Попаднал си в зута, затова — пак се засмя момичето.

— Какво е това?

— Зута. Не знам как да ти го кажа. Вие нямате такава дума. То и иначе я няма. Аз сама си я измислих.

Въпреки безтегловността, Ники се поизпълни с уважение към нея.

— И всичко това сама ли си го измисли?

— Кое?

— Целият този номер?

— Кой номер?

Явно, задаваше се поредното недоразумение.

— Помогни ми да се изправя — предаде се Ники.

Тя подскокна лекичко към сивочерната стена на помещението, опря се на нея и му подаде ръка. Той се изправи, отново стъпи на пода, но не пусна ръката ѝ. Струваше му се, че пусне ли я, веднага ще отлети нанякъде като вдигната от вятър перушина.

— Буф, много силно стискаш — каза момичето. — Силен си, пък те е страх.

Но преди да пусне засрамено ръката ѝ, Ники политна този път напред. Блъсна я и двамата се търкулнаха един връз друг на пода. Беше мек като гума, но момчето усети удара, защото пак така внезапно в тялото му бе се върнала тежестта. Вече с двойна сила. Тя го позамая и той остана да лежи на гръб.

Момичето загрижено коленичи над него.

— Лошо ли ти е? Ти сигурно не си свикнал. Трябва непременно да облечеш скафандъра, той помага.

И тя се зае да разкопчава якето му, като любопитно оглеждаше копчетата. Който обаче е разкопчавал или закопчавал мокра дреха, знае колко трудно става това. Пък за странното момиче този начин на затваряне на една дреха сякаш беше и непознат.

— Буф! — изпъшка то със своето смешно възклицание и задърпа якето му. — Как се отваря това?

Пред заплахата да бъде разсъблечен от едно момиче Ники бързо дойде на себе си.

— Ей, какво правиш? Я се махай!

— Но защо си такъв? — огорчи се момичето.

Той ѝ отговори, както би отговорило всяко земно момче:

— Какъвто съм, такъв съм! Кажете откъде се излиза!

И стана да си върви.

— Не можеш да излезеш сега. Мало няма да те пусне.

— Къде е този Мало?

— Вътре сме в него, казах ти! Това е Малогалоталотим.

— Тимтиримтимтим, я че си вървим — подигра я Ники. —
Вземете си друг за вашите представления.

— Но това не е представление, разбери! Аз наистина съм от
друга цивилизация!

— Да, бе, да — изръмжа момчето. — И там всички говорят като
тебе и мене, нали? Одеве с апарата беше поне по-смешно.

— Ще ти обясня, всичко ще ти обясня — каза умолително
момичето.

— Като се върна от училище. Откъде се излиза?

— Буф, че си невероятен!

— Така ли приказват във вашата цивилизация? Буф и невероятен,
вместо недоверчив?

Момичето ядосано го хвана за ръката.

— Ела, ела, като си такъв невероятен!...

3

В ОКОТО НА МАЛО. КОЛКО ТРЯБВА ДА ЗНАЕ ЧОВЕК, ЗА ДА МОЖЕ ДА ВЯРВА

Момичето клекна и направо влезе с главата напред в сивочерната стена. Тя изглеждаше плътна като автомобилна гума, а на — момичето влезе в нея без никакво усилие. Ники се уплаши да не остане отново сам и веднага запълзя по същия начин подир лъскавото задниче на скафандъра. Намериха се в някаква тръба или по-скоро в дебело черво, което с готовност се разтваряше пред главата на момичето и веднага отново се слепваше зад петите на момчето. Фенерчето осветяваше същата сивочерна гума. Беше горещо и задушно.

През някакво такова черво Николай бе се и озовал тук. Загадъчната тиква го всмука в себе си, по-скоро сякаш му нашепна да влезе и да не се бои. Подобно черво го завъртя и избута навътре. Едва не се задуши, едва не се удави в някакъв казан с гъста топла течност, а после нещо го изплю в оная тъмница, където го намери преоблеченото като космонавтче момиче. Някъде из тия черва бе загубил и чантата си, но нито за миг не се уплаши истински. Нещо все му подсказваше, че не е опасно, че всичко е игра. Като при изкуствените страхотии в Луна парка.

По обратния път ли вървяха сега? Навън ли отиваха?

Не. В някакво малко разширение момичето подви крака, седна, подаде му ръка, за да го примъкне до себе си и веднага угаси фенерчето си. Каза:

— Иначе ще пречим на Мало. Тук сме в окото му. Гледай сега там.

Не се виждаше ни „тук“, ни „там“. Ники бе затаил дъх в очакване на следващата изненада, но тя не се оказа чак толкова изненадваща. Очите му доста бързо се нагодиха и мракът около тях бързо изсветля. В някакъв кръгъл отвор се появиха далечни звезди. Бяха много, а сред тях сякаш непрекъснато изгряваха нови — точици до точици и все различни на цвят!

— Видя ли! — възтържествува момичето. — Земята вече кой знае къде е! А ти искаше да излезеш.

За разлика от звездите по истинското небе, където не забелязваш движението им, а само тяхното мигане, тези тук не мигаха, но пък се движеха като звездите в изкуственото небе на Варненския планетариум.

— Това прожекция ли е? — запита Ники.

— Буф! — изстреля момичето смешното си възклицание. — Това са звездите, глупчо! Това е космосът. И летим, летим, не усещаш ли? Все по-бързо става.

Наистина в главата му нахлуваше тежест, която приличаше на умора. Гърбът му сякаш самичък се облегна на меката стена. Скафандърът на момичето се нашари с цветовете на дъгата. Така се нашари и лицето му, та то най-после заприлича на неземно. Но това бе само отражение от кръглия отвор, където не се виждаха вече никакви звезди. Там всичко бе се оцветило и размазало на разноцветни ивици — както става понякога с екраните на цветните телевизори.

— Повреди ли се? — възтържествува сега пък Николай Лудогорски.

— Не. Когато Мало се движи много бързо, звездите заприличват на такива пъстри линии. Нали е красиво?

— Ааа, Доплеровия тунел! — досети се Ники.

Той четеше много научно-фантастични романи, четеше и списание „Космос“, та знаеше теорията на известния физик Доплер. Според нея, когато една ракета достигнала скорост, близка до скоростта на светлината, тя щяла да лети между звездите в някакъв такъв шарен тунел. Но то си беше само теория. Такава ракета не съществуваше и кой знае дали изобщо някога щеше да бъде създадена.

— Добре сте го намислили — призна той. — В планетариума не могат да ти прожектират Доплеров тунел. От кой кръжок сте?

— Какъв кръжок? — озадачи се момичето, станало необикновено хубаво във фантастичния тунел.

— Стига се прави на ударена!

— Да — въздъхна огорчено момичето. — Той ме удари, този лош човек. Защо ме удари?

— Може и от мен да си отнесеш нещо, ако продължаваш така.

— Какво ще ми дадеш? — попита простодушно то.

— Ей, ще ти се разсърдя и... не отговарям!

— Но защо няма да ми отговаряш? Аз имам да те питам за много неща.

Както и пазачът, Ники също си помисли, че го подиграват и ръката му поиска да замахне. Но... замахва ли се в такова тясно място и срещу такова шарено момиче?

— Слушай, момиче...

— Нуми се казвам — зарадвано го прекъсна то. — А ти как се казваш?

— Не е важно! — избоботи той, смутен в заканата си.

— Но защо? — удиви се момичето. — При вас, на Земята, имената не са ли важни? Искаш ли сама да позная как се казваш?

— Не искам. Трябва да си вървя.

— Буф, ти все още не ми вярваш — натъжи се Нуми и кой знае защо, бързо посегна под косите зад ухото си. Шарената ѝ муцунка се унесе, сякаш тя слушаше нещо в себе си. — Ето, мозъкът ти иска да вярва, а ти не му позволяваш! Недей така! Всичко чувам. И всичко ти разбирам — зарадва се неочаквано тя. — Значи сме много, много близки! Ще кажа на Мало да те върне, щом толкова настояваш, но искам първо да ми повярваш. Много те моля да ми вярваш. Ела да се върнем оттатък, защото тука пречим на Мало. Той не се сърди, но аз знам, че му пречим. И нас, когато ни влезе нещо в окото, ни дразни и ни пречи да гледаме. Там ще ти разкажа всичко. Вие, земните хора, много малко знаете, затова не вярвате. Човек трябва много да знае, та да може и много да вярва...

НАИСТИНА ЛИ ЧОВЕК ТРЯБВА МНОГО ДА ЗНАЕ, ЗА ДА МОЖЕ И МНОГО ДА ВЯРВА. МОЗЪК С КОПЧЕ

„Ами! Обратното е — рече си Николай, докато се провираха назад през фантастичното черво, което като живо се движеше пред тях и зад тях. — Вярват тия, дето нищичко не знаят. Невежите.“

Но не ѝ го каза, а все пак седна срещу нея, когато тя изпъна крака и остави фенерчето край себе си.

Фенерчето беше не по-малко фантастично. Мъничко, колкото необелен фъстък с три ядки, то излъчваше светлина като прожекторите на футболния стадион. Ники си помисли — трябва да е атомно.

— Всичко е атомно — рече Нуми, отгатнала мисълта му. — Всичко е направено от атоми.

— И от електрони, и протони, и неутрони, и кварки... — показва ѝ той колко много знае.

— Да, атомите пък са направени от най-различни частички — съгласи се Нуми. — Така ли ги наричате? Скафандъра ли? Не, това е обикновен скафандър, но върши работа. С него може да се излезе и в космоса, не го гледай, че е такъв тъничък. И се диша в него, и кожата ти се храни известно време. Защо не искаш да го облечеш, а стоиш с тия мокри дрехи?

Николай наистина се бе загледал в лъскавата материя на облеклото ѝ, която обвиваше като змийска кожа гъвкаво тялото на момичето, но нищо не бе запитал. Ядоса се, че тя пак бе отгатнала любопитството му.

— Стига вече си ме баламосвала! Намери ми чантата, че трябва да вървя на училище.

— Значи не искаш да научиш нищо за мен — огорчи се Нуми. — Защо си толкова безинтересен?

— Ти си безинтересна! — озъби ѝ се той.

— Аз не съм безинтересна. Чак на Земята дойдох, макар всички да казваха, че тя била отдавна мъртва.

Най-странното бе, че и лицето ѝ никак не се преструваше. Или той поне не успяваше да открие там никаква преструвка.

— Кой ти е разправял тия глупости?

— И мама, и татко, и всички. На Пира така разправят. Когато станало голямото природно бедствие, нищо живо не останало на Земята. Но аз знам повече от всички тях и затова не им вярвах. Бях убедена, че тук има хора. Пък ето че и вие сте такива невероятни като нашите! — сбърка тя отново.

— Недоверчиви! — поправи я Ники, без да иска. Повече му се искаше да я подиграе за налудничавите ѝ приказки.

Но все пак успя да я ядоса.

— И недоверчиви сте, и невероятни, и безинтересни! Все искаш да ме поправяш, пък сам нищичко не знаеш. Ти затова и ходиш на училище, защото нищичко не знаеш. И само един мозък имаш, но и в него всичко е объркано.

Николай се изкикоти:

— А твоите колко са? Двайсет ли?

— Не са двайсет, но са два! — тросна му се тя съвсем сериозно.

— Голяма работа — рече той подигравателно. — Пък аз съм виждал теле с две глави. Показваха го на панаира в село.

— Умни ли са? — попита Нуми с такова простодушие, че на него му стана неловко, когато отново я подигра:

— От тебе са по-умни!

— И така ли се раждат?

— Разбира се.

— Е, виждаш ли! Пък аз съм експеримент. Аз съм първото дете, на което присадиха изкуствен мозък. Ето тук! Само че от косата сега нищо не се вижда. В него са заложили всички знания на цялата наша цивилизация и щом натисна това копченце — Нуми докосна с пръст нещо зад лявото си ухо, — той веднага отговаря на въпросите, които другият ми мозък му задава. Така аз винаги знам всичко, защото нося в главата си всички енциклопедии заедно...

Приказката, която му разправяше, беше колкото луда, толкова и забавна, но Николай Лудогорски се боеше, че продължават да си правят с него шеги, затова се престори, че не му е интересно.

— Дори и мислите на другите мога да отгатвам с него, защото той засилва вълните на естествения ми мозък — продължи да се хвали

момичето. — Искаш ли да ти докажа? Хайде, ти си помисли за името и аз ще отгатна как се казваш. Кажу си го наум!

Този експеримент не изглеждаше опасен и Ники заизрежда наум имената си.

— Толкова дълго име ли имаш? — извика Нуми. — Николай Петров Иванов Стоянов Петков Драганов Стоянов Лудогорски?

Ники се облеци насреща ѝ. Той на шега бе изброил наум всичките си деди, преди фамилията прякор. Неговият прадедо беше още жив, та благодарение на него, когато учителката им поръча да си направят родословно дърво, той научи имената на още куп свои прапрадедовци.

— Ама... ти... това наистина ли? Как го направи?

Момичето отметна с пръст лявото си ухо.

— Ето копчето. Пипни го!

Николай не видя там нещо повече от една малка издутинка на бялата кожа. Ако беше истинско копче може би щеше най-после да ѝ повярва. Наистина, върхът на пръста му напипа нещо твърдо, приличащо на съвсем мъничко бутонче, но той рече презрително:

— Кокалче някакво.

Нуми въздъхна с комичното си възклицание:

— Буф, Николай Петров Иванов Стоянов Петков Драганов Стоянов Лудогорски, пак ставаш невероятен!

Тя безупречно изброи, вече като обръщение, цялото му родословие, а това май не можеше да се направи само с един обикновен мозък. Но Николай не искаше да се предаде. Помисли си, че сигурно е намерила чантата му. Той не помнеше, но в някоя от тетрадките му можеше да се намира и родословното му дърво.

— Не съм ти намирала чантата, но ще я намерим, ако Мало не я е изхвърлил като чуждо тяло — каза Нуми, — и нищо не съм прочела в нея.

Това би трябвало вече да го убеди, че тя наистина четеше мислите му, но вие не познавате, съкратено казано, Николай Лудогорски, а още по-съкратено: Ники Лудото. Той пак се заяде:

— Вторият ли мозък те кара да казваш непрекъснато „невероятен“ вместо „недоверчив“ и „безинтересен“ вместо „незаинтересован“?

Нуми ядосано се плесна по челцето.

— Не, не е от него. От моя си е. Аз сега рядко включвам изкуствения, за да можем да разговаряме като равни.

Ники обидено дръпна краката си и се надигна да става.

— Слушай, включи сега и двата си мозъка, дано разбереш най-после! Искам да си вървя.

Момичето силно се натъжи.

— Моля те, остани, Николай Петров Иванов Стоянов Петков Драганов Стоянов Лудогорски! Ще идем на разни други планети. Ти сигурно си мислиш, че няма други планети с хора, че вие сте единствените. Нашите на Пира също смятат така, въпреки че има много народни приказки за другопланетните хора, но аз съм сигурна, че в космоса е пълно с хора. Ще кажа на Мало да ни заведе при тях. Той ме слуша, защото само аз мога да разговарям с него. Като сме двама, ще ни е по-весело. Моля те, остани!

Лудо ли е това момиче, или е артистка, та умее да прави всичко така, съвсем като истинско, запита се Ники, а на глас рече:

— И всичките тия хора са като тебе и мене, така ли?

— Не съм нито артистка, нито съм луда — каза Нуми, сякаш не чула главния му въпрос. — Моля те, Николай Петров Иванов Стоянов Петков...

Това вече окончателно го обърка и той я прекъсна:

— Ти това... случайно ли?

— Кое?

— А, нищо, нищо! Недей изброява всичките ми имена. Ники ми казват. Ники Лудото. Такъв ми е прякорът. Но то не е, защото съм луд, а от фамилното ми име, Лудогорски. Аз това си помислих, пък ти друго прочете. Аз не за тебе.

Нуми укоризнено поклати главата си с двата мозъка.

— Ааа, Ники Лудото, не можеш да ме излъжеш! И недей изобщо да се опитваш!

Николай силно се изчерви, а после и пребледня, защото Нуми добави:

— И недей сега да ругаеш изкуствения ми мозък! Аз понякога също му се ядосвам, пречи ми, но тогава просто го изключвам. Ето, щом те ядосва, ще го изключа.

Тя бързо посегна зад ушенцето си, но той не бе сигурен дали наистина го е изключила, та предпазливо запита:

— И защo ти го присадиха?

— Нали ти казах, за експеримент. Най-напред — на мен. Ако излезе полезно и без вреда, тогава ще го присаждат на всички деца. И бъдещите хора ще станат хиляди пъти по-умни, защото той не само е пълен със знания, а и веднага записва всички нови знания. Добре, но аз пък им избягах. Експериментът им избяга — заключи весело момичето. — И сега няма как да ме наблюдават. Татко сигурно ужасно се ядосва, защото той ми го присади. Той е много известен учен.

— И как избяга? — попита вече истински заинтригуван Николай Лудогорски, защото, съгласете се, едва ли има нещо по-интересно от това, да научиш как и откъде някой е избягал.

— О, беше много забавно! — възкликна момичето-експеримент, сякаш няма по-весело нещо от това, да избягаш от родителите си.

Но който от вас се е опитвал да избяга, дори само за ден от родителите си, знае много добре, че това е една доста безрадостна история. И за бягация, не само за тия, от които е избягал.

**ЕДИН НАЧИН ДА ИЗБЯГАШ ОТ РОДИТЕЛИТЕ СИ.
ПОНЯКОГА Е ПОЛЕЗНО ДА СЕ ВЯРВА НА
НАРОДНИТЕ ПРИКАЗКИ**

— Пътувахме с мама и татко за Лита — започна своя разказ експерименталното момиче. — Чакай, ти не знаеш коя е Лита. Това е петата планета на нашето слънце, след Пира. На нея има разни космически институти, та татко ме водеше и там да ме изследват и наблюдават. Защото нали бъдещите хора, на които ще поставят такива мозъци, щели да живеят и работят повече из космоса. Да, но на мен вече беше ми омръзнало да ме наблюдават. Много е неприятно, ти сигурно не си го изпитвал...

— Ха, не съм го изпитвал! Колко пъти! — отвърна Николай.

Така си и беше. На всяка родителско-учителска среща майка му молеше учителите: Наблюдавайте моя Николай, той сега влиза в тежка възраст! И на баща му се караше, че не бил го наблюдавал достатъчно. Добре, че баща му си имаше и друга работа! Пък класната често казваше пред целия клас: Николай, аз те наблюдавам, непременно ли трябва всеки ден да доказваш прякора си?...

— Тогава сигурно няма да ме осъждаш, загдето съм избягала — рече Нуми.

— Няма, разбира се — отвърна великодушно Ники Лудото, защото и на него неведнъж бе му се приисквало да избяга нанякъде. — И как стана?

— По пътя космическият кораб ни се повреди, а бяхме вече много далеч от Пира. Някаква страшна повреда, немало да дочакаме спасителната ракета. На мен те, разбира се, нищо не казваха. Сигурно и при вас на Земята винаги крият от децата сериозните неща, като че ли децата са глупави. Но аз веднага го научих. Макар да ме наблюдаваха, никой не знаеше, че с новия си мозък аз мога да чета мислите на другите. Още не бях им го казала. Така ми беше поинтересно, пък и се страхувах да не почнат кой знае какви нови експерименти с мен. С него аз чух пилотът на кораба да казва на татко,

през стената го чух: само някой Малогалоталотим можел да ни спаси сега, но, за съжаление, и те не съществували. И при вас ли, Ники, възрастните не вярват на легендите?

— Не вярват — отвърна дебело Николай, като с превъзходство си помисли, че и той отдавна вече не вярва на приказките.

— Пък аз вярвах, че Малогалоталотим съществува. И реших да опитам. Включих си изкуствения мозък, както когато слушах мислите на другите, и завиках, но така, само с мозъка си, с истинския: Малогалоталотим, милички Малогалоталотим, само вие можете да ни спасите. Скоро ще ни се свърши въздухът. Елате и ни спасете, моля ви! Аз съм Нуми, Нуми от планетата Пира! Както някога сте спасили хората от Земята, елате и сега! Моля ви, моля ви, моля ви... Така го извиках, Ники, и един от тях веднага ми се обади. Вярваш ли, веднага ми се обади?

Николай не вярваше, разбира се, но ѝ кимна окуражително. Само си помисли, че такова дълго име е трудно дори да запомниш, камо ли да го викнеш сто пъти без грешка. Все ще изтървеш някое тало, мало или гало.

Нуми щастливо се усмихваше на спомена си.

— И знаеш ли какво ми каза? Каза ми: Идвам, Нуми, скоро ще бъда при теб и ще ви спася. Тогава аз веднага изтичах в салона. Там бяха се събрали всички възрастни и се съвещаваха как да постъпят по-нататък. Извиках им: Не се бойте, Малогалоталотим ще дойде и ще ни спаси. Скоро ще дойде, затова се пригответе!

Ники не издържа, рече:

— И разбира се, всички веднага ти повярваха.

— Буф — преглътна с горчивина момичето експеримент. — Никой не ми повярва. Само ме гледаха тъжно и уплашено. Колкото и да им го повтарях. А татко ме вдигна на ръце и ме изнесе навън, да не съм им пречела. Пък аз се разплаках, иначе не плача лесно, но тогава се разплаках. Татко, казвам му, поне ти ми повярвай! Аз говорих с него. С новия мозък мога да разговарям с него, както чувам и мислите на другите хора. Не ти го казах досега, извинявай, защото ме беше страх! Но аз наистина говорих с Малогалоталотим и той ще дойде, ще видиш! А татко само ме милва. Знаех си аз, че ще се уплашат като им кажа за новите си способности. И вика: Добре, добре, мойто момиче! Сега си легни да спиш, после ще облечем най-хубавите си скафандри и

ще чакаме спасителния кораб. Пък може и Малогалоталотим да дойде, всичко става на тоя свят!... Така ми казваше, но аз чух, че мозъкът му не вярва нито в спасителния кораб, нито в Малогалоталотим. И му извиках: Ще видите вие, дето не вярвате в нищо, ще видите! И се отскубнах от ръцете му и се скрих на едно място. Но си облякох скафандъра, и кутията си взех, и резервния скафандър си приготвих. Добре, че го взех, сега ще имаш и ти скафандър...

Ники усети, че ако му подареше такъв скафандър, нямаше да намери сили да откаже. Може и да не е истински, но изглеждаше чудесно с този цвят на украшение за елха. Очите на Нуми засвяткаха тържествено:

— И знаеш ли какво стана? Само след час Малогалоталотим пристигна. Чух го да казва на мозъка ми: Нуми, аз съм тук, на входа на вашия кораб. Облечете си специалните дрехи и влезте в мен. Ела ти първа, защото другите няма да знаят как. И да видиш, Ники, каква смешна история стана! Като отидох в салона, всички бяха изпаднали в нова паника. Забелязали по уредите, че нещо много голямо се залепило на кораба ни, при изходния шлюз, а не знаят какво е и чакат всеки миг корабът да избухне. Трябваше да им крещя та да ме чуят. Затова се качих на един пулт и оттам им казах: Тишина, драги възрастни, спокойствие! Аз ви казвах, че Малогалоталотим ще дойде и ето, той дойде! Пригответе се да влезем в него. Аз знам как. Всички в скафандрите! Слушайте моята команда! Всички в скафандрите!... Не, не ми повярваха веднага, но се укротиха. Нали знаеха, че аз съм все пак някакво дете-чудо, пък и навън наистина имаше нещо. Казах на татко: Облечи си веднага скафандъра и ела да ми отвориш шлюза, за да видите как ще вляза в Малогалоталотим. И той ме послуша. Изтеглиха въздуха от шлюза, за да не го изразходват напразно, ако се окаже, че съм излъгала, провериха дали съм си облякла добре скафандъра и ми отвориха люка. Татко и първият пилот. И какво, мислиш, видяхме, Ники?

Момичето-експеримент драматично замълча. Николай се размърда неловко, защото, увлечен в разказа ѝ, нищо не бе си помислил.

— И какво видяхте?

— Нищо. Стена! Такава, като от гума, както казвате вие — отвърна Нуми и пипна стената на помещението, в което сега се

намираха. То всъщност не беше и помещение, а нещо като голям продълговат мехур, защото помещение без врати и прозорци не е никакво помещение. — Ето такава! То било тялото на Малогалоталотим, но нали никой дотогава не беше го виждал! Аз също се обърках. Тогава той каза в мозъка ми: Мини направо, Нуми. Може да се премине през това, което ти наричаш стена, когато аз позволявам. Мини, аз ще те приема! Не се страхувай! И аз минах. Стената ме погълна, завъртя ме и ме доведе тук. Както е довела и теб. Щом Мало те е пуснал в себе си, значи те е харесал. А щом Мало те е харесал, значи и аз трябва да те харесвам...

— Добре де, добре — прекъсна я Ники, защото му стана още понеловко. — После какво стана?

— Аз запалих фенерчето си, огледах всичко, запитах го дали ще може да ни побере всичките, тясно ми се видя. Но той ми отговори, че можел, ако пожелае, и сто пъти повече хора да побере. Можел да се разширява. Тогава аз му казах: Благодаря ти, Мало! Нали може да ти казвам така, щом сме станали приятели? Малогалоталотим е много дълго. А той ми отговори, че щом хората са го кръстили с такова хубаво име, нека го наричат с него.

— Но той не се ли казва така? — учуди се Николай.

— Не, разбира се. Така са го кръстили хората от Пира в своята легенда. По другите планети сигурно го наричат с друго име.

— Каква е тази легенда?

— Еее, ама не ме прекъсвай толкова! Легендата ще ти разкажа друг път. Сега ти обяснявам как спасих хората от космическия кораб. Казах на Мало, че трябва да се върна, та да видят другите, че не е опасно, и той ме пусна да се върна. Представяш ли си какви очи направиха, когато излязох отново през стената в шлюза?

Ники можеше да си го представи, но не пожела, защото сигурно и неговите очи са били такива, когато така неволно се озова в търбуха на тоя загадъчен Мало. Добре, че нямаше тогава кой да го види!

— Хайде, подканих ги — продължи да ликува момичето с двата мозъка. — Един по един, дайте ръка! Те се бояха, но си казваха наум: така и така ще се умира, нека опитаме! Пък аз им чувах мислите и ми беше много весело. И един по един, за ръка, сякаш те бяха децата, а не аз, ги доведох тука. Всичките! И наистина се побраха, макар сега да изглежда тясно. Мало се разшири точно колкото трябваше. Петдесет

души бяхме. Насядаха, а мозъците им пицят от ужас. Пък аз им се накарах: Ей, страхливци, треперете сега, колкото си щете, щом не вярвате в Малогалоталотим! Но той е толкова добър, че ще ви спаси, макар да го обиждате, като не вярвате в него. И той ни спаси, Ники. За него това е нищо, ще знаеш. Толкова далеч бяхме от Пира, а той ни върна там за десетина минутки. Дори не усетихме как стана. Само безтегловността усетихме, когато кацаше. Изведнъж ми каза: Хайде, Нуми, изведи хората, пристигнахме на вашата планета. А те сега пък не искаха да излязат. Пак не вярвах, та аз пак излизах най-напред самичка и им донесох стръкче трева, за да им докажа. Беше ни стоварил на една поляна, далеч от селищата. За да не го видят другите хора. Не обичал да се показва току-така. И е прав. Като не вярват в него, може да му сторят някоя пакост. Хората стават лоши, когато не вярват в нещо. Но аз му казах: Трябва да знаеш, Мало, че аз много те обичам. И винаги съм те обичала! И не го лъжех. Аз наистина го обичах още съвсем мъничка, когато ми разправяха приказките за него. Нека да остана при теб, помолих го. Искане ми се да полетя с теб повечко, много скоро пристигнахме. И той се съгласи да ме поразходи из Космоса. Отговори ми, че най-после се бил родил човек, който може да разговаря с него и щяло да му бъде също приятно да ме поразходи и да си поговорим. Аз казах на мама и татко, че съм си забравила вътре кутията и резервния скафандър, затова трябва пак да се върна. А щом влязох вътре, викнах на Мало: Хайде, сега напред, миличък Мало! Да се махаме от тая глупава Пира, която не иска да вярва на собствените си приказки! И докато мигнах, бяхме вече в космоса...

— Защо не го напишеш? — каза Николай. — Чудесен разказ ще стане! И ще го дадем в списание „Космос“ да го напечатат.

Момичето експеримент беше изключило изкуствения си мозък, та не разбра, че той все още смяташе разказа ѝ за свободно съчинение на космическа тема. И му отговори съвсем сериозно:

— Двамата ще го напишем. Като идем по другите планети, също ще опишем какво сме видели там. После ти ще напечаташ твоите разкази във вашето списание, а аз ще напечатам моите в нашето, та да разберат най-после хората и у нас, и у вас, какво става по света.

— Значи има хора и по други планети, така ли? Ти виждала ли си ги?

Той пак не ѝ вярваше, но така се пита и когато искаш да узнаеш продължението на някоя приказка. Пък това момиче явно умееше да съчинява интересни приказки. А то му отвърна радостно:

— Заедно ще ги видим, Ники. Аз дойдох най-напред на Земята, защото всички сме родени на нея. Но нека по-напред се нахраним! Ти не си ли гладен вече? Много ме измори тази среща на Земята и нямам повече сили. Ела да се нахраним!

Каза го, сякаш го канеше в трапезарията или в кухнята. А пък отново трябваше да пълзят през стената и през някакво неприятно черво, което се свиваше и разтваряше, за да ги придвижи напред. И което му се стори безкрайно дълго.

6

ГОВОРИ ЛИ СЕ В КОСМОСА ПО ВРЕМЕ НА ЯДЕНЕ. А СРАМНО ЛИ Е ДА СИ ГОЛ. КАК СЕ РАЗСЕЛИЛИ ХОРАТА ПО ДРУГИТЕ ПЛАНЕТИ

Най-после се измъкнаха край нещо като казан, пълен с гъста миризлива течност. Нуми закрепиха фенерчето си на ръба му и се изправи.

— От това ли ще ядем? — запита Николай гнусливо.

— Ще влезем вътре. Храната на Мало прониква през кожата, не през устата.

И тя, както казват на Земята, най-безцеремонно засмъква бляскавия скафандър от себе си. Ники се уплаши.

— Ей, какво правиш?

— Пак ли те е страх? Аз ще ти покажа как се влиза.

— От какво да ме е страх?

— Тогава защо не се събличаш?

— Ами... теб не те ли е срам да се събличаш пред мен?

— Защо да ме е срам? Аз съм също като земните момичета.

— Земните момичета ги е срам — съобщи й дебело Ники.

Нуми се позасмя:

— А изглежда и земните момчета ги е срам. Хайде, че съм гладна.

Николай бързо извърна главата си на другата страна, защото тя стоеше пред него вече съвсем гола. Как нямаше да изчезне гладът му пред тоя смрадлив казан и пред това уж неземно момиче!

— Аз не съм гладен — рече той гърбом.

Когато чу лекото бълбукане на кашата, предпазливо се обърна. Главата на момичето с двата мозъка едничка плуваше на повърхността на кашата. Беше доста страшновато за гледане.

— Толкова ли е дълбоко? — запита я той.

— Не, аз съм клекнала.

— Значи вие там не се срамувате да се показвате голи?

— Хората трябва да се срамуват не от природата си, а от срамните си постъпки — отвърна му Нуми поучително.

— Да, но не винаги ги е срам. И при вас ли е така?

— Остави ме сега — рече Нуми. — Иначе се напрягам и няма да се нахраня добре.

Ники сбърчи носа си. Все ще развали нещо! В края на краищата, като ще е фантастика, фантастика да е! А не като в пионерския лагер или в къщи: шът, по време на ядене не се говори! Помълча, но му стана скучно. Прииска му се да пипне фенерчето, достраша го. Прекалено силно светеше, дали нямаше да го опари? Рече:

— Аз още не ти вярвам.

— Защото не искаш да вярваш, затова! — отвърна му Нуми сега повече с досада, отколкото с огорчение.

— Искам, но не мога — възрази той, но усети, че тя отново бе познала какво става в него: вече бе и повярвал, а само инатът му още се съпротивляваше.

— Какво толкова ти пречи?

— Много неща. Но най-много езикът. Защо преди говореше с преводачески апарат и все грешно говореше, пък сега...

Нуми се засмя:

— Това не е никакъв апарат, най-обикновена кутия е. Аз се преструвах, че не знам добре езика ви. Помислих си, че иначе няма да ми повярвате, пък то и така не ми повярвахте. Много сте неве... Как беше?... А, недоверчиви! Буф, трудно се прави разлика между тия две думи.

— Но откъде го знаеш така добре?

— Обикаляхме с Мало около Земята, докато го научих. С изкуствения мозък аз мога да улавям и всякакви вълнови излъчвания. Слушах непрекъснато предаванията на вашето радио и на телевизията ви. Добре, че те говорят много, та бързо научих езика ви.

— Всяко зло за добро! — засмя се Ники.

— Това не го разбрах.

— Ние пък се сърдим, че приказват прекалено много. И какво правиш сега?

— Храня се. Мало ми обясни, че мога да се храня така. Може би това е неговият стомах. Трябва да се научиш и ти, защото хапчетата ще

пазим, като слезем на някоя планета, където може и да няма храна за нас.

— Не съм гладен — повтори Ники троснато. — И какъв е тоя Мало в края на краищата? Същество ли е, машина ли е?

— Същество е, разбира се — отвърна Нуми, която, изглежда, бе забравила, че не бива да говори. Или пък съществата и по другите планети, когато са на дванайсет-тринайсет години еднакво трудно мълчат. — Щом съществува, значи е същество.

— И машината съществува, пък не е същество.

Момичето сигурно се затрудни какво да му отговори, въпреки двата си мозъка, та изведнъж си припомни:

— Не бива! Спорът е най-вреден по време на хранене.

— Аз не споря, само ти казвам. Щом има стомах, значи се храни и той, а щом се храни...

— А машината не се ли храни с гориво и енергия?

— Видя ли кой спори? — рече Ники. — Ти спориш! Аз само те питам.

Нуми, естествено, се поядоса.

— Мало е най-умното, най-доброто, най-най-най-същество! Така да знаеш! И да не си посмял да го обидиш!

— Но аз не искам да го обиждам. Затова те и питам.

Нуми отново избуфка своето смешно пиранско възклицание, но не беше много гневна.

— Само пречиш на човека да се нахрани! Да не мислиш, че аз знам кой знае колко много за Мало. Аз не мога да разговарям с него така, както разговаряме с теб сега. Той е толкова висше същество, че е трудно да го разберем. Колкото и мозъци да имаме.

— Но нали си говорите? — учуди се Ники.

— Говорим си — тросна се Нуми, сигурно защото и на нея ѝ беше мъчно, че не можеше да общува с Мало, както ѝ се искаше. — Той ме разбира, когато му казвам нещо, но щом аз го разпитвам за него или за космоса, не му разбирам нищо. Ние просто нямаме нито думи, нито понятия за това. Той съществува и се движи и вижда Вселената по съвсем друг начин, не като хората.

— Е, да, това е разбираемо — съгласи се Николай, който знаеше от научната фантастика, че е възможно да има и такива същества. — Той е сигурно цивилизация от съвсем, съвсем друг тип.

— Не знам дали е цивилизация. Знам само легендата, която се разправя за него на Пира.

— Каква е тя? — запита Ники и предпазливо приседна край казана с кашата. Главата на Нуми плуваше на метър от него.

— Буф! Ще ти я разкажа, макар че това ще означава да кисна сега два пъти по-дълго тук. Слушай ти, невероятнико!

На Ники му се дощя да я поправи, защото това „невероятнико“ му прозвуча доста смешно, но преглътна подигравката си в очакване. Това момиче бе му доказало вече, че умееше да разправя интересни приказки.

Легендата разказвала за някакви най-умни и най-добри същества във Вселената. И най-древни от всички. Толкова древни, че е възможно и отдавна да не съществуват вече, защото никой не ги бил срещал. Тези същества били създали Малогалоталотим, за да охраняват чрез тях живота по другите планети. Защото животът е най-ценното, но и най-рядкото нещо във Вселената. Така ги и кръстили: малогалоталотими, което означавало „спасителят на живота“.

Те летели навред, тези малогалоталотими, и им съобщавали къде какво става и не е ли застрашен някъде животът от изчезване. И сега още около всяка звезда, на чиито планети имало дори само микроби, летял по един малогалоталотим, но хората не можели да го видят — толкова бързо летял и толкова отдалеч ги наблюдавал със своето зорко и загрижено око.

Някога, преди хиляди, хиляди години, онзи малогалоталотим, който наблюдавал планетите около нашето Слънце, забелязал, че животът на Земята бил в опасност. Предстояли страшни земетресения. След тях щели да последват дълги и поройни дъждове и гигантски наводнения. Пък хората там били още неуки; нито предчувствували какво ще стане, нито умеели да се спасят. Тогава той повикал още стотици свои събратя, които да вземат колкото може повече хора, животни и растения и да ги заселят на по-спокойни планети.

И ето: от единия край на Земята отвели група хора, чийто вожд се казвал Ной. Тях настанили на една планета, която била наречена Ноя...

— Аха — рече ѝ на това място Ники. — Това е библейската легенда за потопа. И за Ной, който се спасил заедно с целия си род,

като построил плуващ ковчег. Наскоро четох, че някои учени още търсели тоя ковчег, пък ето къде бил той! Ние сме в него.

— Много обичаш да прекъсваш и да се подиграваш — намръщи се в отговор плуващото над кашата носле на Нуми. — Аз не твърдя, че всичко това е вярно. Казвам ти каква легенда се разправя у нас за това, как сме попаднали на Пира. Но щом и у вас има подобна легенда, значи все нещичко трябва да е вярно. И така, Мало взели от всички краища на Земята групи от различните раси, та да не се загуби никоя от тях. Девкалион и жена му Пира водели групата от сегашната Европа. Нея настанили под друго слънце, а планетата нарекли Пира. От народ, който наричал себе си „халдейци“, с Мало тръгнал пък вождът Утнапишим със своите хора и животни. Тях настанили под трето слънце. И така нататък. Изкуственият ми мозък знае още, но сега това не е важно. Важното е, че тези малогалоталотими наистина спасили много хора от гибел. Защото скоро след това започнали земетресенията, месеци наред валяли гибелни дъждове, а накрая океанът се вдигнал толкова високо, че залял цялата планета. И ако бил останал още някакъв живот на Земята, то той се намирал само в океаните...

Ето това на Нуми никак не й се искало да повярва — че всички хора на родната им Земя били загинали. Затова и накарала своя Мало най-напред тук да я доведе.

— А пък вие как ме посрещнахте — натъжи се момичето от Пира. — Аз нарочно си избрах дори тази изложба, за да ви се покажа. Рекох си: щом тук се събират ученици и деца, които се занимават с наука и техника, те по-лесно ще ми повярват. А то какво излезе? Но пък не са и виновни децата — намери тя достатъчно великодушие, за да ги оправдае. — Децата винаги по-лесно вярват. Сигурно щяха да ми повярват, ако приличах на нещо съвсем друго, а не на вас. Нали съм като земно момиче — попита тя, сякаш много й се искаше да чуе това потвърждение. — Ти ме видя, нали? Сега ще изляза и ме сравни с тях!

— А, не — изплаши се отново Ники Лудото. — Какво толкова ще те гледам! Съвсем като земно момиче си. Само тия два мозъка... Ние нямаме момичета с два мозъка. Виж, без нито един имаме колкото си щеш.

— Възможно ли е това? — не разбра Нуми шегата му, но веднага се досети. И съвсем като земно момиче се нацупи. — Искаш да кажеш,

глупави? Сигурна съм, че имате и точно толкова момчета без нито един мозък.

Тя тръгна да излиза от кашата, а Николай бързо ѝ обърна гръб, та да не я смуцава. Но момичето експеримент никак не се смуцаваше. Уж беше сърдито, пък застана до него и весело забърбори:

— Чудесно се нахраних! Сега трябва да поизсърна малко. Влез и ти. Щом не искаш, няма да те гледам. Ще ти донеса през това време скафандъра.

— Ами ако моята кожа не пропуска храната? — рече Ники през рамо, колкото да каже нещо, защото беше ужасно смутен.

— Щом моята я пропуска... Нали имаме общ произход!

— Ние сме произлезли от маймуни.

— Какви маймуни — изненада се голото момиче. — Не може да бъде!

— Ами... маймуни някакви. Не се знае точно какви са били. Те постепенно се развили и станали човеци. Така сме учили в училище.

— Сигурно затова ви е срам да се събличате пред другите — показва му и Нуми от Пира, че може да се подиграва. — Да не се види, че сте маймуни. Хайде, аз отивам за скафандъра, пък ти влез да се нахраниш!

И докато Николай намери с какво да отвърне на закачката, видя още мокрото ѝ от кашата задниче да изчезва в гумената стена. Дори фенерчето си остави.

КОГА СЪРЦЕТО БИЕ ПО-БЪРЗО. НИКИ СЪЩО ОБЛИЧА СКАФАНДЪР, НО ТРЯБВА ДА ВНИМАВА КАКВО МИСЛИ

Понеже гладът наистина бе започнал да го мъчи, Николай реши да опита, дали също ще се нахрани по този фантастичен начин. Ослуша се, огледа се и чак тогава се съблече. Нагази предпазливо в кашата, но не посмя да влезе много навътре и седна, та тя да стигне до шията му. Обгърна го една извънредно приятна топлина и сякаш проникна чак до костите му. Някаква странна сладост се запросмуква през неговата кожа. Стори му се, че я усеща чак в устата си. Искаше само да опита какво ще да е това и да се облече, докато момичето не се е върнало, но сега никак не му се излизаше. Тялото му лакомо пиеше тази топла сладост и ненаситно искаше още и още.

Така Нуми го завари да полюшва сънливо глава над кашата и му се зарадва.

— Как е?

— Готино е — отвърна той и бързо се разсъни. Как щеше да излезе сега пред нея?

Нуми не знаеше тази дума и посегна към копчето на изкуствения си мозък, но вместо за нея, попита за други:

— Какво значи „чупи се“ и защо ме нарече така?

Ники се смути.

— Никак не съм те наричал!

— Мозъкът ти каза: „Чупи се ма, глупачке!“.

Нямаше смисъл да отрича. Това момиче безпогрешно четеше мислите му.

— Ние, момчетата на Земята така си приказваме. Но то не е обидно, не се сърди. Никак не е обидно. Почти никак — добави той предпазливо. — Искях само да ти кажа, че ми е неудобно да изляза пред теб. У нас не е прието така.

— Но аз трябва да ти помогна да облечеш скафандъра. Ти не знаеш как.

— Голяма работа, един скафандър! Колко му е! Пък защо ли трябва и да го обличам, имам си дрехи.

— Ако Мало поиска да ни заведе на далечна планета, сигурно ще се наложи да минаваме под пространството. Без скафандър не може. Гледай тогава!

Нуми, която бе се прикривала досега с донесения втори скафандър, го пусна да падне и преспокойно посегна към своя. А момчето, вместо да внимава как се облича скафандър, едва не нагълта от миризливата каша, в стремежа си бързо да обърне глава на другата страна. За да прикрие смущението си, рече дрезгаво:

— Пространството да не е маса или надлез, да се минава под него.

— Ще видиш — отвърна му кротко Нуми. — Хайде, излизай вече. Аз ще се обърна, щом толкова те е страх да не разбере, че си произлязъл от маймуната. Нали видя как се облича?

— Видях — излъга я Ники. — Няма да се обърнеш, нали?

Нуми се засмя, но наистина стоеше вече с гърбицата на скафандъра си към него. Не бе надянала само ръкавиците му и те висяха от двете страни на китките ѝ.

Николай се наведе за собствените си дрехи, но съзря край тях скафандъра и бляскавото изкушение надделя. Той приличаше на гащеризон от плътна, сякаш метална материя. Краката му, макар и мокри, влязоха общо взето лесно в крачолите и странната материя веднага плътно се залепи за кожата им. Той напъха и ръкавите, но гърбицата, доста тежичка, се залюля насам натам и му създаде затруднения. А гърдите и коремът му си останаха открити, защото не намери никакви копчета и закопчалки по скафандъра. И все пак в тоя вид можеше вече да поиска помощ.

Нуми весело се обърна. Хвана двата края на скафандъра над корема му, разтегна ги, положи ги един над друг и те веднага се залепиха. Като невидим цип или лейкопласт. Пръстите ѝ се преместиха към гърдите му.

— Тесничък ти е, но ще стане. Много са ти широки гърдите.

— Занимавам се с культуризъм — похвали се той задъхано.

— Какво е това? — попита Нуми, но също като някои земни момичета, преди да бе получила отговор, попита за нещо друго: — А защо ти бие така силно сърцето?

И пак така безцеремонно положи дланта си точно над сърцето му. А от това то, естествено, залупа още по-силно. Залупа като ритната консервена кутия по паважа на улицата.

— Така ли е при земните хора?

— Различно — изхриптя Ники. — Някой път по-силно, някой път по-слабо.

— И от какво зависи?

— Ами... когато тичаш, бие по-силно. Понякога зависи и от чувствата.

— Ти сега имаш ли чувства — запита го тя, сигурно защото не беше тичал. — Какви са твоите чувства?

Ники се дръпна от ръцете ѝ.

— Ей, ти с кой мозък питаш така глупаво?

И сам хвана двата края над гърдите си, а понеже беше ядосан, ги опъна така силно, че веднага ги залепи.

— Видя ли? Мога и сам.

— Но защо да не те питам, Ники? Аз още много неща не знам за хората на Земята. Само каквото слушах по радиото ви. Пък и то бяха все едни такива... никакви приказки. Намерих чантата ти. После ще те науча как да си служиш и с шлема, пък ти ще ми покажеш какво имаш в чантата си. Искаш ли?

Преди да се съгласи Ники разрови наум чантата си, да види дали нямаше нещо, което да не е за пред момичета. Май че този път нямаше.

Скафандърът бе го превърнал в красив космонавт. Като наденеше после и шлема... Да, играта ставаше все по-забавна. И си струваше заради нея да му пишат неизвинени отсъствия. Този срок не бяха толкова много, та чак да му намалят поведението. Само класната щеше да рече: „Николай, пак ли си решил да оправдаваш прякора си? Не се насилвай толкова, вярваме ти!“. А класът щеше да се захили злорадо. Но като им разкажеше какво е преживял, ще си глътнат езика...

— Възможно ли е човек да глътне собствения си език? — попита удивено Нуми от Пира.

— Ей — закани ѝ се той, — нали обеща да не включваш мозъка си?

— Няма, няма! — посегна тя бързо зад ухото си.

Той обаче пак не видя дали тя наистина го е изключила и си каза, че ще трябва да внимава какво мисли. А от това настроението му се развали.

Защото, съгласете се, едва ли има нещо по-неприятно от това, някой непрекъснато да ти наднича в мозъка. Какво ще остане от мъничкото свобода на човека, ако трябва и в мислите си да внимава, както е задължен да внимава в училище и по улиците — да не го спипа някъде класната или директорът, да не блъсне някого, да не пресече на червен светофар. В мислите си поне човек може да пресича на каквито си иска светлини и да блъска каквото и когото си ще. А по-голямо удоволствие от това има ли?

**НЕ СЕ ЖИВЕЕ САМО С ХАПЧЕТА. ЧИЯ
ЦИВИЛИЗАЦИЯ Е ПО-ВИСША. ДА УВАЖАВАМЕ
ВКУСА НА ДРУГИТЕ**

Шлемът имаше, както се стори на Ники, доста по-сложно устройство от скафандъра, но той и за скафандъра нищо не знаеше. Много по-късно щеше да се убеди какво смайващо изобретение бе и той.

Четири тръбички стърчаха току пред устата му. Те се задвижваха при нужда с езика. Първата и втората пускали направо в устата лекарствени средства — едната против болки и за ободряване, другата против температура и заразни болести. От третата можело да се смуче вода, а четвъртата ти давала хапчета за храна. Освен това имаше приемател за външните звукове и шлемофон, настроен на вълната на скафандрите, които се произвеждали на Пира.

— Да опитам ли от хапчетата? — рече Ники, след като се убеди, че третата тръбичка наистина впръсква истинска, макар и малко сладникава вода.

— Но ти още ли си гладен? — изненада се Нуми. — Не може да бъде! В тялото ти е влязло всичко, което ти е нужно.

— Кой го знае къде е влязло — отвърна Ники. — Стомахът ми е празен.

— Извинявай! Само за момент!

Нуми постави пръстче зад ухото си и се заслуша. Сигурно питаше изкуствения си мозък, що за странно явление ще да е това. А Ники се постара да не мисли през това време нищо лошо.

След няколко секунди Нуми махна пръста си от копчето и отвори голямата лъскава кутия, през която уж бе говорила на изложбата. Беше пълна с всякакви метално лъскави предмети. Отвинти едно патронче и сипа в дланта си мъничко хапче.

— Това вземи, остави онези от скафандъра. Ще ни трябват, когато слезем някъде. Гълта се. Но те предупреждавам, най-много по

едно ще ти давам на... да кажем, на сто часа по вашето. Трябва да ги пестим, защото сега сме двама.

Скафандърът на Ники сякаш се напълни с мравки — така плъзнаха по тялото му тръпките на ужаса. Но и всеки земен човек би се ужасил по същия начин, ако обещаят да му дават, вместо храна, на... — сто часа са пели пет дена! — по някакво си хапче.

— Но аз ще умра!

Момичето експеримент неумолимо възрази:

— Няма да умреш. Питам мозъка си. Това е само защото стомахът ти е свикнал на голямо количество. Иначе имаш сега достатъчно храна в клетките си. Хайде, гълтай!

— Да не би да е нещо...

— Но ти какво си мислиш за мен! — скокна момичето в искрено възмущение и той побърза да глътне хапчето.

Глътна го и зачака. След малко стомахът му осезателно се изпълни с нещо, което се усещаше като оная каша, дето бе япил веднъж, когато му преглеждаха червата на рентген. А гладът бързо прибра ноктите си, с които бе драскал по стените му.

— Още ли си гладен?

Ники се заслуша в стомаха си, както тя се заслушваше в изкуствения си мозък. Отвърна плахо:

— На устата още ми се яде.

— Буф! — извика пиранското момиче любимото си възклицание. — Откъде да ти взема сега пък нещо за устата!

Ники се пресегна към якето си, което вече бе изсъхнало. Имаше в джоба си още няколко дъвки. Нуми не разбра намерението му и го спря:

— Не се обличай в твоите дрехи. Може да минаваме под пространството.

Той предпазливо ѝ се присмя, защото все пак много от чудесата, за които тя говореше, изглеждаха истински:

— А дъвка може ли да се дъвче там отдолу, под пространството?

— Какво да се дъвче?

Той и подаде една от дъвките; бяха от най-скъпите, в красива опаковка.

— Само че я развий по-напред! Като си от друга цивилизация, да не вземеш да я сдъвчеш със станиола.

— Но аз нямам нужда да дъвча нещо!

— Опитай де, аз как глътнах твоето хапче! А това поне е вкусно.

Нуми предпазливо обели дъвката, огледа я, помириса и полекичка я постави на езика си. Смукна един-два пъти и веднага я изплю в шепата си.

— Но то е направо отвратително!

Земното момче се засегна.

— Разбират ти мозъците от дъвка!

— Вземи си я, щом е толкова скъпоценна. Ние на Пира винаги уважаваме вкусовете на другите. Извинявай, че така се изразих. Беше неволно.

Ники си я прибра обратно в омачкания станиол. Като се поизмиеше, можеше пак да се употреби. И за да ѝ покаже как става това, усилено задъвка своята дъвка.

След няколко секунди само беше готова. Той внимателно я оформи с език зад зъбите си, изостри устни и полекичка наду. Пред устата му се появи едно мъничко бяло балонче, което веднага започна да расте.

— Какво е това? — смая се пиранското момиче.

Ники бе на върха на щастието си. Никога от устата му не беше излизал толкова голям балон! Но не биваше да се прекалява и той предпазливо го заприбира обратно в устата си. Чак когато дъвката отново се превърна в топче, отговори:

— Вашата цивилизация може ли да прави такива работи?

— Не — призна си съкрушено момичето от Пира.

— Видя ли! Какво ми се фукаш тогава?

— Какво ти се...?

— Буф — подигра той и странното ѝ възклицание. — Фукаш, перчиш, репчиш, емчиш...

— Нищичко не ти разбирам, Ники! Ще включа мозъка си.

— Недей, недей! Исках само да разбереш, че и аз така не ти разбирам много неща.

— Но защо не ми позволяваш да включа мозъка? С него те разбирам по-добре, отколкото с думите.

— Неприлично е да се четат чуждите мисли.

— Неприлично е да се мислят неприлични неща — възрази Нуми, но после се съгласи с него. — Значи и ти се плашиш? Вярно,

другите се плашат. Но аз не съм виновна, повярвай ми! Татко сигурно също не е знаел, че като се включат заедно двата мозъка, ще се получи такава способност. Но пък ако не беше той, щяхме тогава да загинем и нямаше да се срещнем с теб.

Тя май наистина се радваше, че го е срещнала! И очите ѝ, които го оглеждаха, сякаш също се радваха. Внезапно тя се обади с присъщото ѝ простодушие:

— Знаеш ли, ти си много хубаво момче, но като дъвчеш така непрекъснато, ставаш грозен. И имаш нещо изцапано под носа.

Неприятната изненада едва не натъпка дъвката в гърлото му. Той светкавично обърса с длан горната си устна, а едновременно с това ловко изплю дъвката в шепата си, почеса се уж несъзнателно по тила и я залепи зад ухото си. И това им беше хубавото на тези дъвки — че здраво се залепваха навсякъде. После Ники извади носна кърпа от якето си, наплюнчи я и усилено затърка носа и устата си.

— Не се маха — рече Нуми все така досадно втренчена в лицето му. — Ще кажа на Мало да ни свали на някоя планета с вода, та да се измиеш. Но не се безпокой, не те прави чак толкова грозен.

А с това пак го накара да се изчерви. За да се прикрие, той се наведе и разтвори пред нея ученическата си чанта. Подаде ѝ наслуки един от учебниците си.

Нуми жадно го запрелиства, но веднага помоли за разрешение да включи изкуствения си мозък, та по-бързо да научела всичко. Николай се съгласи, а тя се задълбочи в четенето. През това време той с всички сили се стараше да не си помисли случайно нещо неприлично и колкото повече се стараше, толкова по-трудно му се удаваше това. Защото един дявол знаеше какво е прилично и какво неприлично за неизвестната му цивилизация Пира.

— Тук много неща не са верни — въздъхна след малко експерименталното момиче.

Николай надникна и видя, че бе ѝ дал учебника си по физика. Рече:

— Е, хайде сега, ще се обиждаме на цивилизации! Ако искаш да знаеш, всяка цивилизация си има свои истини и всяка е права за себе си.

— Да, но трябва да има и някои общи истини, нали? А тук, дето се описва устройството на материята и на звездите, повечето неща не

са верни. Пък материята е една и съща и на Пира, и на Земята, и навсякъде.

— Извинете, госпожице Пиранска — рече Ники Лудото, — ако аз прочета във вашия учебник какво пише за материята и го кажа после на изпита, даскалката ще ми завърти ей такава двойка! Всичко е относително, е казал един велик наш учен.

— Виж, това е вярно — съгласи се пиранското момиче и продължи да прелиства придирчиво другите му учебници.

А от това на осмокласника Николай Лудогорски му ставаше все по-неприятно, въпреки че не обичаше кой знае колко учебниците си.

— Дааа — заключи мъдро Нуми. — Наистина се налага нашите две цивилизации да се срещнат и заедно да обсъдят някои неща. Много противоречия има.

— А после ще цъфне някоя трета и ще им рече: вие сте били страшни глупаци, бе!

Нуми се засмя:

— Вярно! Голяма бъркотия е с тия различни цивилизации. Май че ще е по-добре изобщо да не се срещат, а?

— Е, чак това не исках да кажа — отстъпи Ники. — Все пак ние с тебе горе-долу се разбираме, нали? Я кажи на Мало да ни заведе по-напред при някоя трета, да видим какво ще стане!

— Искаш ли наистина? — засия момичето. — И вече ми вярваш?

— Разбира се — отвърна той дебело. — Така и така сме тръгнали из космоса, дай да свършим и някоя полезна работа!

Експерименталното момиче се съсредоточи, лицето му стана сериозно и малко тъжно, после отново светна.

— Съгласи се. Чувствувам, че се съгласи.

И посегна за следващия учебник. Беше математиката. Земните учени твърдяха, че тя била еднаква за всички в космоса и се готвеха дори да разговарят с другите цивилизации на математически език, но Николай Лудогорски прехапа боязливо устни.

ЕДИН ДАБЕЛ ТЕЖИ КОЛКОТО ДВЕ ЛАЦИ. ЗА КАКВО ПИТАТ РАЗЛИЧНИТЕ ЦИВИЛИЗАЦИИ

Вместо да се зачете в математиката, момичето от Пира кой знае какво прочете пак в мозъка му, защото му се усмихна и рече:

— Не бива да се страхуваш.

— Аз ли да се страхувам — изпъчи се Ники. — Ти не ме познаваш!

— Вярно, не те познавам. Но щом влезе така в Мало, сигурно си смел. Пък аз обичам само смелите момчета. И умните. Ти умен ли си? — зададе тя пак един от проклетите си въпроси.

Всеки смята себе си за умен, но като го запиташ така направо, непременно ще се смути. Ако бях умен, нямаше да се хвана на въдицата ти — рече си Ники, докато търсеше с какво да ѝ отвърне.

— Какво е въдица? — запита Нуми.

— Една пръчка с конец и кука накрая, с която се лови риба — отговори той и чак тогава осъзна, че бе изрекъл думата „въдица“ само в мислите си. Викна:

— Ама изключи го най-последно!

Нуми стреснато бръкна зад ушенцето си, а очите ѝ се насълзиха.

— Ето че пак те изплаших! Не мисли лошо за мен, моля те, Ники! Аз не си правя никакви шеги с това, с такъв мозък не се играе. Да не мислиш, че ми е лесно с него. Понякога такава тежест имам в главата си, ужасна тежест!... — изхлипа тя лекичко. — Никак не е весело да бъдеш експеримент! Другите се плашат от теб, това те отделя от тях и си самичък, самичък. Като че ли си съвсем самичък в целия свят и с никого не можеш да ей поиграеш...

— Но аз нали съм с теб! — рече той импулсивно, покъртен от мъката ѝ.

— И ти се плашиш от мен.

— Вече не се плаша. Наистина!

— Наистина ли? — засияха очите ѝ с двойно по-голяма сила през влагата на сълзите. — Благодаря ти! Пък аз каква съм лоша, исках да

проверявам одеде дали си умен.

Ники се засмя, за да ѝ покаже, че не го е страх.

— Как щеше да го провериш?

— Искаш ли да ти кажа една загадка? Съвсем лесна е.

И сега не биваше да ѝ показва, че го е страх. А си го беше страх, разбира се. Защото, който от вас се е изправял така пред възможността изведнъж да разбере, че не е умен, той знае, че си е страшничко. И винаги би предпочел да си се смята за умен, без да е правил проверки.

— Нали няма после да ме изядеш? — позасмя се Ники треперливо.

— Да те изям ли? — смая се момичето от Пира.

— На Земята имаме една древна приказка за такова същество, Сфинкс се казва. Крилат лъв с човешка глава. То задавало на хората една гатанка и щом някой не можел да я отгатне, веднага го разкъсвало.

— Буф, че жестоко! — възмути се Нуми. — А каква му е била загадката?

— Кое е това същество, което сутрин ходи на четири крака, по обед на два, а вечер на три крака?

— Интересна е — рече Нуми замислено и миг след това запита:

— Човекът ли е? Бебето в утринта на живота, като възрастен по средата и като старец с патерица през вечерта на живота си?

— Ей — смая се сега пък Ники, — ти, това, с изкуствения ли...

— Не, с моя си!

— Браво, браво — похвали я той, но отново беше изплашен от светкавичната и досетливост. — Иначе, както съм гладен, веднага щях да те нагълтам.

— Но пак ли си гладен? — обезпокои се момичето.

— Не, шегувам се, разбира се — отвърна той, макар че наистина усещаше глад в устата си. Да можеше поне дъвката да подъвче! — Хайде, кажи ми твоята гатанка.

— Не е гатанка, а загадка. Дадох ми я като първа загадка, след като ми присадиха изкуствения мозък. За експеримент. Най-напред трябваше да я реша с моя мозък, но не успях. А щом включих другия, веднага я реших. Чуй я! Един глоф и две мулфи заедно тежат точно колкото един дабел и четири лаци. Един дабел обаче тежи колкото две лаци. Един глоф и три лаци тежат заедно колкото един дабел, две

мулфи и шест краки. Един глоф тежи колкото два дабела. Колко краки трябва да добавя аз към една мулфа, та да получа тежестта на два дабела и един лапи?

Николай съвсем се шашардиса от непознатите думи. Тя му се усмихна окуражаващо.

— Много е лесна.

— Това не е загадка, а задача.

— Задача ли му казвате? Ще можеш ли да я решиш?

— Какви са тия краки-мраки?

— Не съм казвала за никакви мраки. Слушай, ще я повторя.

— Но аз не знам какво е това!

— Как? Ти не знаеш какво е мулф и краки? — изненада се тя, но веднага комично се поправи: — Буф! Сега пък аз забравих, че си от друга цивилизация. Вие май нямате мулфи и краки. Аз и дабели не видях на Земята.

Ники се разсърди:

— Слушай, хайде вече да не се будалкаме!

— Какво да не се...? — озадачи се тя и той позна по лицето и, че тя по същия начин не познаваше думата „будалкаме“, както той не знаеше нищо за тия краки, лапи, глофи и дабели.

Той поразмисли малко, боейки се да не я обиди, и рече храбро:

— Всъщност, това сигурно няма кой знае какво значение. Математиката трябва да е универсална. Я повтори задачата, но бавно! Нали може да си я запиша?

БЕЛЕЖКА НА ИЗДАТЕЛСТВОТО:

АВТОРЪТ НА ТАЗИ КНИГА НАСТОЯВАШЕ КНИГАТА МУ ДА СВЪРШИ НА ТОВА МЯСТО, А ОСТАНАЛАТА Й ЧАСТ ДА БЪДЕ ИЗПРАЩАНА САМО НА ОНЕЗИ ЧИТАТЕЛИ, КОИТО РЕШАТ БЕЗ ГРЕШКА ЗАДАЧАТА НА МОМИЧЕТО ОТ ПЛАНЕТАТА ПИРА. ИЗДАТЕЛСТВОТО НЕ СЕ СЪГЛАСИ. АВТОРЪТ МОЖЕ И ДА СИ СЕ СМЯТА ЗА НЯКАКЪВ СФИНКС, НО ТОЙ Е ЗЕМЕН АВТОР И НЯМА ПРАВО В ТАКЪВ СЛУЧАЙ ДА

СИ СЛУЖИ С ЧУЖДОПЛАНЕТНИ ГАТАНКИ. ПО ТЕЗИ СЪОБРАЖЕНИЯ ИЗДАТЕЛСТВОТО ГО ЗАСТАВИ ДА ПРОДЪЛЖИ РАЗКАЗА СИ.

От издателството

Николай Лудогорски извади от чантата си тетрадката по всичкология — така беше кръстил тетрадката си за драсканици — и химикалката, а Нуми бавно заизрежда теглото на тия загадъчни дабели, мулфи, лаци, краки. Като ги подреди, той заразмества наум местата им, състави няколко малки уравнения и изведнъж се сети да приведе тежестта на всички към теглото на също така неизвестните лица. Тогава резултатът изскочи сякаш самичък. Задачата се оказа задача за досещане, а в тях Ники Лудото беше фурия.

— Осем — рече той уверено. — Осем краки трябва да се добавят към тая твоя мулфа.

— Чудесно — изписка Нуми с такава радост, сякаш сама бе издържала много тежък изпит. — Ти наистина си умен.

Ники се смути повече, отколкото пред самата задача.

— Ами! Това е задача за бебета.

— Но аз не можах да я реша без изкуствения мозък.

— И аз на елката мога да решавам бързо и къде-къде по-сложни задачи.

— Каква е тази елка?

— Съкратено е от електронен калкулатор. Ей такава мъничка е — показва й Ники с дланта си. — Татко е инженер и ме научи да работя с нея.

— Значи и вие имате изкуствени мозъци?

— Имаме, разбира се — похвали се той от името на земната цивилизация. — Само че не ги пъхаме в главите си.

Но после трябваше и да се позасрами заради земната цивилизация, защото Нуми измъкна споменика на Даниела. Вече цял месец го носеше в чантата си и все не му хрумваше какво да й напише. Смуцаваха го и подмятанията на съучениците му, че тя била влюбена в него. Побърза да каже:

— Това не е мое. На едно момиче от нашия клас е.

— Даниела ли се казва? — прочете Нуми името ѝ. — Интересно звучи. Не бива ли да го чета, като е чуждо? Иска ми се да науча нещо за земните момичета.

— Нищо няма да научиш. Тя и нищо не е написала, освен въпросите. Други и пишат тук нещо за спомен. И все глупости, разбира се.

Кориците и първата страница на споменика бяха облепени с изрезки от списания: реклами за леки коли, за цигари и бижута, снимки на киноартисти и киноартистки. Тях Нуми хареса като странни за нея, но чуждоземни вещи.

— А тези въпроси за какво са? — попита момичето от Пира, като се спря на втората страница.

Под заглавието „лексикон“ на нея имаше дълъг въпросник, на който трябваше да отговори всеки, преди да впише в споменика своето посвещение. „Лексикон“ означаваше съвсем друго и повечето деца го знаеха, но въпреки това по някаква необяснима мода, озаглавяваха с нея тези въпросници.

Първият въпрос задължително питаше за името, рождената дата и класа, но и останалите въпроси се срещаха в повечето споменици.

— Чрез тях притежателят на споменика иска да опознае и запомни съученика или съученичката си — обясни ѝ Николай.

Нуми ги зачете: Каква кола имате? Имате ли музикална уредба и каква марка? Коя марка джинси предпочиташ? Ходил ли си в чужбина? Коя марка уиски предпочиташ? Коя марка дъвка...

От тях Ники можеше да отговори само на въпроса за дъвките. Донякъде му беше мъчно, че си нямаше дори истински джинси, донякъде го беше и яд, затова не бе попълнил досега оставеното му място.

— Това ли са най-важните неща за човека от Земята? — попита пиранското момиче.

— Никак не са важни.

— Тогава защо пита все за тях? Аз бих питала за други работи, ако искам да науча нещо за някого...

Кой знае защо, Ники затаи дъх по същия начин, както бе го затаила тя, когато очакваше да реши задачата.

— Аз бих го питала например — продължи замислено Нуми: — Кога обичаш повече слънцето? Когато изгрява, или когато залязва? Бих

питала: От какво най-много се плашиш? И на кое най-много се радваш? Бих го питала от какво има най-най-голяма нужда. И коя дума най-много харесва. Бих го питала още: Кое е най-хубавото нещо, което ти можеш да направиш за друг човек, и кое най-лошото, което си способен да му направиш? И така нататък.

— И аз бих питал за такива неща — веднага се съгласи Ники.

И не я излъга. Макар да не му бяха хрумвали такива въпроси, щом ги чу, искрено му се стори, че ако би си направил споменик, той би задавал подобни въпроси — а не за леки коли и марки уиски, след като никога не бе близвал това питие.

Нуми примига радостно насреща му и той откри, че тя е не само по-умна от Даниела, но като че ли беше и по-хубава. И почервения от откритието си.

А сигурно и на нея ѝ се прииска да го види по-хубав, защото тя рече внезапно:

— Ще кажа на Мало да потърси по-напред някъде вода. Не можем да се явим пред третата цивилизация с мръсни муцуни.

И пъхна пръстче зад ухото си.

ГЛАВА ВТОРА

1

ТРУДНО Е ДА СЕ ВИДИ НЕВИДИМА ДУПКА, ОСОБЕНО АКО ТЯ ИЗОБЩО НЕ СЪЩЕСТВУВА. ЗАКОНЪТ НА ПИРА

Трябваше да му се признае: умееше това момиче да измисля игри! Ето че щели да минават и под пространството, та по-бързо да стигнели до нужната им слънчева система.

— Има ли подлез — запита инженерският син. — Кой го е построил?

— Опасно е, повярвай ми — настоя момичето. — То си е истинска смърт. Прави, каквото аз правя, иначе може и да не се съживиш.

И му нахлупи шлема, преди той да бе направил опит за възражение. Пристегна нещо около врата му, опипа целия му скафандър, после се зае със своя шлем. Ники й правеше разни гримаси през лицевото стъкло, готов вече за всяка лудория.

В шлема се дишаше по-леко, въздухът беше по-свеж и по-хладен, отколкото в корема на Мало. Нуми бе го уверила, че в гърбицата на скафандъра имало много кислород в някакво непознато за земните хора свръх-плътно състояние.

— Лягай по корем! — изгърмя внезапно в ушите му, така че Ники подскочи стреснато. — Не дишай!

Тя бе се проснала вече по гърди и яростно дърпаше крака му. Зарадван от шлемофона и кислорода, които правеха играта съвсем като истинска, Николай весело се търкулна до нея. И добре, че не се забави повече, защото в следващия миг върху му се стовари една чудовищна тежест. Ако бе останал прав, ударът сигурно щеше да го залепи като пощенска марка някъде из търбуха на Мало. Сякаш най-малко четирикрил гардероб бе паднал върху него.

Тялото му потъна в омекналия под. Цялата кръв нахлу в краката му; те станаха тежки и корави като желяза — аха да се откъснат и сами да отлетят назад! Сърцето му спря. В мозъка му оглушително забучаха десет мотоциклета без заглушители на ауспуха. После всичко изчезна

внезапно: и краката, и сърцето, и главата му с мотоциклетите в нея. Както при истинска смърт.

Знае ли някой колко трае смъртта? Едва ли! Ако умрелият се съживи, друг може да му каже колко е траяла смъртта му. Може и да му го докаже с часовника или с датата на вестника. Възкръсналият обаче не ще придобие от това чувство за изтеклото време и никога не ще го усети. Защото където има смърт, там времето не съществува. И обратното. Значи смъртта спокойно би могла да бъде наричана и с друго име — безвремие. Което поне не ни звучи толкова плашещо.

Когато Ники се съживи, той просто не помнеше какво се е случило с него. Най-напред сърцето му направи няколко плахи удара, с които отмери започналото отново да тече в него време. Мозъкът му преброи едва следващите и се разтревожи, че са толкова слаби. Тогава в него възникна усещането, че се е случило нещо много страшно. Но не знаеше какво точно. Ето защо той си каза само: „Убиха ме! Умрях!“ И то бе единственото, което можа да си каже. Но щом един, мозък е в състояние да си казва каквото и да било, то винаги означава, че той е жив. Мозъкът на Ники обаче не знаеше това и не посмя да даде заповед на очите му да се отворят, та да види къде попада след смъртта си едно момче с пръкора „Лудото“. Дали наистина в ада, както го плашеше религиозната му баба.

Прогледна чак когато Нуми заиздърпва шлема от главата му. Около нея подигравателно се гонеха светулки. Тилът му бе пълен с мътна и тежка болка.

— Жив си! — викаше радостно Нуми някъде много отдалеч, пък лицето ѝ се смееше точно над неговото. — Страшно беше, нали? Първият път е много страшно. Но и аз съм виновна. Забравих да ти кажа да всмукнеш от лекарството. Щеше по-леко да го понесеш. Как се чувствуваш?

— Като обесена котка — отвърна ѝ Николай Лудогорски и май че бе възкръснал пак в образа на Ники Лудото.

— Не те разбрах. Как се чувствуваш?

— Отгдето да знам! Никога не съм бил котка.

— О, щом можеш да се шегуваш, значи нищо ти няма! Ела да видим при коя звезда сме излезли.

Той скърши една крива усмивка.

— Чакай да си поема дъх, де! Какво стана?

— Минахме под пространството. Иначе и с най-голямата скорост дори Мало трябва да лети стотици години до по-далечните звезди.

— И как става тая работа — запита Ники, отново изпълнен с недоверие. — Аз откъде ли не съм се провирал! Даже през паропроводна тръба съм пълзял, но такова чудо...

— Не знам как става. И никой не знае. Моят изкуствен мозък разправя, че навярно би могло да се мине през черните дупки и бързо да се излезе чак на другия край на Галактиката през някоя от звездите, от които извира вещество. Но това си е само фантазия на хората от Пира. Те дори не са виждали отблизо тия черни дупки. Аз пък си мисля друго. Където няма пространство, няма и време. Щом сме били под пространството, значи сме били мъртви за времето. Или то е било мъртво за нас. Както за мъртвеца под земята и времето е мъртво, макар че отгоре продължава да си тече.

Ники бе чел и земни фантазии за тези „черни дупки“ в космоса. Едни учени заявяваха, че те били сгромолясали се в себе си звезди, които образуват толкова силно привличане, че поглъщат дори и светлината. Затова си остават невидими. Други пък твърдяха, че когато се свиели така, звездите ставали безкрайно тежки и пробивали пространството под себе си. А в тези истински вече дупки изтичало междузвездното вещество. Но и от Земята никой не бе виждал загадъчните дупки. Дори с най-големите телескопи. Защото е трудно да се види нещо, което е невидимо. Особено пък, ако то изобщо не съществува.

— Защо не го попиташ как го прави?

— О, питах го, но нищо не му разбрах. Напи ти казах, той по друг начин знае нещата и по друг начин ги назовава, а пък ние нямаме и думи за тях. Чак след още няколко столетия, каза ми той, ако се развиваме правилно, ще почнем и да го разбираме. Когато наберем повече верни думи за истините на света.

Ники не знаеше с кой мозък тя разговаряше сега с него, но му се стори толкова умна, че за миг се изпълни дори с нещо като страхопочитание към нея. И как хубаво го каза само: „Когато наберем повече думи за истините на света!“

Макар и с два натъпкани със знания мозъка, момичето от Пира обаче си беше още и дете, та весело го дръпна за ръката и отново го помъкна из меката утроба на Мало.

Окото му, този магически прозорец към космоса, не им прожектираше сега предишния шарен тунел. В средата на грамадната му зеница грееше една единствена голяма звезда. Като мънички брилянтчета около едрия камък на пръстена блещукаха на черно-кадифения фон нейните далечни сестри. Скоро обаче звездата стана още по-голяма и ги погълна в блясъка си. Започна сякаш и да се нажежава. Стана ярко оранжева. След още няколко мига не можеше вече и да се гледа в нея.

— Да не се блъснем — рече Ники шепнешком.

— Нали ще изгорим. Той пази и себе си, не само нас.

Като в потвърждение на думите ѝ, страшната звезда внезапно изчезна от кръглия екран на окото и то отново се изпъстри с бледите искри на далечните светила. Сред тях обаче се търкаляше едно бяло топче за пинг-понг.

— Планета! — възкликна Ники и бе така изпълнен с напрежение, че не се сдържа и незабелязано отлепи дъвката иззад ухото си, налапа я, полекичка я стисна със зъби. Това успокояваше.

Топчето за пинг-понг постепенно се превръщаше в топка за тенис. Дори бавната скорост на Мало изглежда бе хиляди пъти по-голяма от скоростта на земните ракети. Когато топката за тенис стигна размерите на футболна топка и се нашари на светли и тъмни петна, Нуми също пошепна:

— Красива е.

Ники щеше да се съгласи с нея, но момчешкия му стремеж да противоречи пак се обади:

— А ако не е подходяща? Ако няма вода и въздух?

— Щом Мало се е отправил към нея, значи е подходяща.

— Хъ, че как ще познае толкова отдалеч?

— Не се тревожи! Той е по-умен от всичките ни цивилизации заедно — възхвали момичето своя спасител.

— Щом ти е тръгнал по акъла... — подхвърли Ники, като се пазеше да не измляска с дъвката, за да не го чуе момичето, свило се обезпокоително близо до него.

— Какво е акъл?

— Искам да кажа, не ще да е толкова умен, щом се е повел по твоите дващсет мозъка.

— Буф, че си досаден! Пак си мислиш нещо лошо.

— А, не, това е само една такава земна шега — сепна се Ники, да не би да е включила в тъмното своя втори мозък, както той бе налупал дъвката. И усилено занарежда наум: „Ти си едно чудесно момиче! И си хубава, и си много умна...“

Нуми обаче не реагира. Изглежда сдържаше обещанието си и не подслушваше мислите му. Тя каза:

— Мало е толкова умен, че каквото и да правим ние, хората, сигурно му се струва ужасно глупаво. Само че е безкрайно добър към всичко живо. Той например никога няма да пусне в себе си или от себе си човек с оръжие. И сам никога няма да стори зло някому.

Инатът на Ники се зарадва, че имаше за какво пак да се захване:

— Този сигурно е повреден. аз имам в джоба си нож.

— Какъв нож? Може ли с него да се убие нещо? — разтревожи се Нуми.

— Всичко — извика гордо Ники Лудото, макар с джобното му ножче едва ли да можеше да се заколи нещо повече от врабче. — Всичко! Освен жираф.

— Какво е жираф? Толкова ли е силен?

— Не, но за него трябва и стълба, не само нож.

Нуми пак не разбра шегата му. Но и земните момичета бяха такива — рядко разбираха шегите на момчетата.

— Ще го хвърлиш после! Или няма да го вземаш като излезем.

— Ти си луда, ма — изтърва се Ники. — Слиза ли се на чужда планета без оръжие?

— Ние на Пира имаме много строг закон — отвърна му също така строго момичето. — Щом си тръгнал с мен, ще го спазваш. Той гласи: Никой не бива да прави нещо, което не би желал да го правят спрямо човека другите същества в природата.

— А другите същества знаят ли този ваш закон — подигра я Ники. — Представи си, че не са и чували за него и те нападнат?

— Първо, ще направиш всичко възможно да се разбереш с тях. Ако не успееш, ще бягаш. Защото ти си, който пречиш, не те.

— А ако те са по-бързи?

— Ако са по-бързи... — пообърка се Нуми. — Не знам. Но това е закон. Забранено е да се убиват същества от други светове.

— И с колко такива същества сте се срещали вие там, от Пира?

— Не сме се срещали. Нашите космолети още не могат да ни отнесат до другите звезди. Пък на планетите около нас има само пиранци.

Ники се изсмия победоносно, като затисна с език дъвката, за да не я глътне. От това смехът му стана много особен, също като смеха на същество от другите светове. Ако сте чували как се смеят такива същества, ще можете да си го представите.

Нуми се ядоса.

— Защо се смееш? Вие да не би да сте срещали? Нали видях какви са ви жалки космолетите, когато обикалях около Земята! А пиранци са заселили вече всички планети около своето слънце.

Ако това беше истина, пиранци наистина заслужаваха уважение, но Ники не се предаде.

— И ние на Земята отдавна се борим за мир, и всякакви закони имаме, но като ти излезе насреща някой тигър или някоя мечка-гризли, както и да се опитваш да се разбереш с тях, загубен си без оръжие.

— Зверове и ние имаме.

— И се разбирате с тях, така ли?

— Те отдавна знаят, че човекът никога няма да им стори зло и не го нападат. Е, понякога някой много разсърден за нещо... Но ние имаме едни такива флакончета, като му пръснеш в муцуната и той веднага заспива за известно време. Колкото да си отидеш спокойно.

— А това да не би да не е оръжие? — възтържествува Ники.

— То не убива, безвредно е. Щом Мало ме пусна да изляза с него на Земята, значи не го смята за оръжие. И ти имаш в джоба си.

Ники веднага потърси джоба на скафандъра си, но не намери отвора му. И двата джоба сякаш бяха защити, а пък наистина имаше нещо в тях. А Нуми, вероятно и без втория си мозък, само по нетърпеливото му размърдване разбра какво искаше. И го спря.

— Недей сега! После ще ти покажа всичко.

Окото на Мало се приближаваше към някаква жълта повърхност, която лудо се въртеше, а после изведнъж застина в суха и еднообразна равнина.

В КОСМОСА НЯМА КЛОЗЕТИ. НИКИ ГРЕШИ. ПОСЛЕ СЕ ВЪОРЪЖАВА

Двамата хукнаха обратно да си вземат шлемовете. Хукнаха, разбира се, е неточна дума, защото, от която и цивилизация да произхожда човекът, щом е човек, той може да хукне само на два крака. Не на четири. Но в космоса всички скорости били относителни — така твърдят земните учени. С изключение на скоростта на светлината. Тя била най-голямата от всички скорости, затова пък, горката, не можела нито да се движи по-бавно, нито да хукне нанякъде. Летяла си вечно и на всички посоки с една и съща постоянна скорост. Нещо, което трябва да е доста скучно.

Но и това го твърдят земните учени, така че то също може да е само относително вярно. Или относително невярно. Защото видяхме, че този вълшебник Мало се изхитряше някак да лети по-бързо от нея, когато го пожелаят пасажерите му. А две деца — това е известно — винаги могат да си пожелаят дори неща, които ги няма в природата.

Оказа се, че джобовете на скафандъра също се залепяха и отлепяха както целият скафандър. Десният съдържаше няколко разноцветни апаратчета и патрончета от лек метал. Сред тях бе и второ такова фантастично фенерче. Ники веднага го позна и му се зарадва. А останалите още повече го зарадваха.

— Това ще ти бъде оръжието — каза Нуми за червеното апаратче, което лесно се побираше в дланта му. — Достатъчно е да го насочиш и леко да го стиснеш. На двайсет крачки от теб може да приспи всичко. Но се употребява само срещу неразбиращи зверове. А зеленото пък е за рязане.

Николай Лудогорски бе прочел досега поне хиляда и петстотин научно-фантастични романа, затова доуточни веднага като същински специалист:

— От разстояние, нали? Лазер ли е, или лъчев пистолет?

— Не знам какво наричате лъчев пистолет. Не видях нищо такова на Земята, нито пък по радиото ви се говореше за него — разочарова

го Нуми. — Не е от разстояние. Допираш острието му до това, което искаш да срежеш и леко преместваш копченцето напред. Докато го държиш, реже, пуснеш ли го, престава. А колкото по-напред го преместиш, толкова по-надълбоко ще реже. Прибери ги сега!

Не може да не е лъчево, каза си упоритото момче, понеже не видя нито нож, нито трионче, а само едно тънко и нежно острие в края на патрончето. И му се прищя веднага да го опита, но тук нямаше какво да се реже.

Останалите патрончета представляваха запаси: жълтото с хапчета за хранене — по едно на сто часа, стигат за десет хиляди земни часа, каза му Нуми. Разбира се, ще си бъдеш гладен, но няма да умреш от глад.

Ники бързо пресметна, че това прави повече от година и изтръпна при мисълта, че е възможно да го принудят някъде да прекара толкова време само на хапчета. Ами вода?

Водата се намираще в двете сини патрончета в някакво свръхгъсто състояние. Не, не като лед, а като метално твърд газ, който постепенно се втечнявал. В четвъртото имало резервни кристалчета за записния апарат, в който диктуваш наблюденията си. С тези патрончета само се дозареждал при нужда скафандърът през два отвора под мишниците. Иначе в гърбицата и в шлема му си имало всичко необходимо за около пет хиляди земни часа. Нуми гордо го потупа по гърба:

— И въздух, и вода, и лекарства, и отопление, всичко!

Само от чисто упорство Ники си помисли, че това едва ли ще да е всичко, от което се нуждае човекът, но в следващия миг силно се обезпокои.

— Ами... ако поискаш да върнеш нещо?

Момчето от Пира не разбра мъгливия му въпрос.

— Ако да речем, ти се доплюе! — доуточни той с надеждата, че тя сама ще се сети, за какво точно му се иска да попита.

— Ааа, да! В същата тръбичка, от която пиеш вода.

— Ей, че гадост! — възмути се момчето, след като досега бе се възхищавал от подарения му скафандър; не скафандър, а истински апартамент.

Нуми се засмя, после преспокойно му заобяснява:

— Тръбичката го всмуква и го отвежда на друго място. Там то се преработва. И с потта е така. Скафандърът попива всичко, преработва го химически на вода и минерали и се зарежда отново с тях. Затова се и облича на голо.

— И пак ти го вкарва в устата, така ли? — ужаси се земното момче.

Нуми кимна засмяно, а той се помъчи да разсъждава трезво, да се примири. Защото, наистина, как иначе ще стават нещата, когато си в извънземните пространства, където няма нищо: ни за ядене, ни за пиене, ни за дишане. Нито дори клозет! Ето и пиранци, колкото и подалеч да са отишли в техниката си от земляните, не бяха измислили нищо по-добро от това, да съберат на едно място клозета и кухнята! Той скришом попипа дънцето на скафандъра си. Нямахше много място. Дано функционираше правилно, защото кой знае какво щеше да се случи...

Момичето не го остави да размишлява дълго над тези не особено привлекателни явления, свързани със съществуването на човека. Тя извади от левия му джоб една еластична препаска и я затегна около левия му ръкав, над китката. Но преди това му нахлузи ръкавиците, като ги отлепи от задната страна на ръкавите. Явно по тоя скафандър нищо не се откопчаваше и закопчаваше. Ето и ръкавиците залепнаха за кожата на пръстите му и станаха сякаш част от собственото му тяло. Много тънки бяха, почти не се усещаха, но и в тях имало било отопление, така че да не се боял от космическия студ. А върху препаската лъщяха цяла редица мънички уредчета, направени сякаш от меко стъкло.

— Вие им казвате индикатори, доколкото правилно съм разбрала — заобяснява му ги Нуми. — Това, кръглото, показва времето, само че в наши мерки. Светлата черта в средата му се движи и ти помага да се ориентираш в посоките. Като я насочиш — ето така! — към мястото откъдето си тръгнал, тя все това място ще ти сочи и едновременно ще отчита чрез времето колко си се отдалечил от него. Тук, на крайчеца ѝ ще просветва в наши мерки разстоянието.

Ники нема време да се възхити на практичния компас-хронометър, защото момичето бързаше и не го остави да се заглежда по-дълго в нищо от това, което му показваше.

— Квадратчето показва температурата. Знаците друг път ще ти обяснявам. Ще гледаш само цвета на точилата в средата. Сега свети бяло, нали? Това означава, че може и без скафандър. Температурата е подходяща за незащитено тяло. Ако свети в розово, ще бъде нормално за скафандъра. Почне ли да става по-червена, трябва да бягаш. Скафандърът няма да издържи повече от няколко часа. Синята точка до нея показва, че можеш да свалиш шлема си. Въздухът около теб е добър за дишане. Ако точицата стане тъмносиня или съвсем почернее, не бива да сваляш шлема в никакъв случай. Има отрови. Това пък триъгълниче тук свети само в бяло или зелено. Но по-напред трябва да го приближиш към предмета или съществото. Ако засвети в бяло, значи е вещество. Ако стане зелено, значи нещото е живо и трябва да го пазиш.

— Пък и себе си да пазиш от него — вметна Ники Лудото. — А сега защо не свети?

Нуми изхлузи едната си ръкавица и приближи голата си ръка към триъгълничето. То мигом стана зелено като най-красивия смарагд. Изглежда много му се хареса нежната ръка на момичето.

— Видя ли?

— Е, теб и така мога да позная дали си жива, или не — заяде се Ники Лудото, макар че и на него фокусът му се хареса.

Той напипа в десния си джоб едно от металическите патрончета. Оказа се червеният апарат с упойващ газ. Доближи го към ръкава си и триъгълничето наистина стана снежно бяло. Хрумна му да протегне ръка към сивочерната загадъчна плът на Мало. Триъгълничето възвърна предишния си неутрален цвят — ни бяло, ни зелено, а мътно сиво.

— Защо не реагира сега?

— И аз не знам. Правих много пъти този опит, като изучавах Мало. Изглежда той не е целият от жива материя или пък е от съвсем непозната ни материя. На някои места свети като при живо същество, на други като при метал или минерал, а на такива места пък изобщо не свети. Затова си мисля, че може и да е вярна легендата на пиранци, която казва, че той бил измислен от някакви други, още по-висши същества.

— Трябва да се хване един такъв Мало — каза важно Николай Лудогорски. — Да се нареже и да се изследва под микроскоп.

Нуми го изгледа слисано и дълго не успя да каже нищо. После избухна:

— Как можа да си помислиш такова нещо! Как можа да го кажеш! Да убием Мало? Най-доброто същество във Вселената? Трябва веднага да се засрамиш, Николай Петров Иванов Стоянов Петков Драганов Стоянов Лудогорски — изброи тя гневно цялото му родословие, вместо приятелското „Ники“. — Хайде, засрами се! Много те моля, засрами се, ако искаш да си останем приятели!

Ники искаше да си останат приятели и се засрами. Но не защото бе изрекъл това глупаво мнение, а загдето не успя да изпълни нейната толкова настойчива молба, веднага да се засрами. Това не всеки го умее — да се засрамва, загдето не може да се засрами за нещо си, но Ники Лудото го постигна. И щеше дълго да се чувства засрамен, че не може истински да се засрами, ако Нуми не му се усмихна отново дружелюбно. Изглежда изразът на зачервените му уши бе я задоволил. Ушите при момчетата също имат израз, не само очите и устата. Сигурно сте го забелязвали.

— Хайде! — подкани го тя и се зае да си поставя шлема.

А той използва залисията ѝ, извади бързо от якето си джобното ножче и ластичната прашка, заедно с шепата телени кламерчета за стрелба и ги напъха в опразнения ляв джоб на скафандъра си. Това му попречи обаче да види, как и тя направи нещо скришом от него. Преди да си постави шлема, тя натисна онова бяло и нежно кокалче под кожата зад ухото си.

3

И ДЖОБНОТО НОЖЧЕ Е ОРЪЖИЕ. КАКВО Е НУЖНО, ЗА ДА БЪДЕШ ИСТИНСКИ ИЗСЛЕДОВАТЕЛ

Нуми мина през стената на Мало като същински призрак.

(Авторът на тази книга не е виждал призраци, но откакто се помни, е срещал това сравнение хиляди пъти в другите книги, а нали на книгите трябва да се вярва. Според тях призраците са безплътни и не признават нито врати, нито прозорци, все през стените минават. Това е твърде практично и нашите учени би трябвало да си помислят как да го въведат и при хората. Ще се спестят много строителни материали).

Ники веднага се гмурна подир момичето, но неочаквано стената го блъсна назад, както всяка стена блъска всеки непризрак. Той се отмести на крачка встрани, решил, че не е улучил мястото за излизане и пак опита. Стената хлътна леко, но не се отвори пред него. Той зашари с ръце по нея, натискаше я със стоманеното теме на шлема си, но тя навсякъде си оставаше непрониклива. Извади фенерчето и я обля с ярката му светлина. Беше си същата, а не го пускаше навън, както бе пустила момичето, както бе пускала и него самия, когато отиваха към окото на Мало. Ники се ядоса и гневно я ритна, но сякаш ритна пружинен фотьойл. Тя го отхвърли така, че той, загубил опора, падна на задните части на скафандъра си. А на ритнатото място поникна като цицина шлемът на Нуми.

— Защо не идваш? — гръмна обезпокоено гласчето и в неговия шлемофон.

— Не ме пуска.

— Но защо? Ти нали се засрами? Нали истински се засрами? Чакай, ще го питам.

Ники едва сега се уплаши истински. Нима Мало си отмъщаваше?

Нали бил уж безкрайно добър и всичко прощавал? Нима и той четеше мислите му, както ги четеше Нуми, та бе разбрал, че не се е засрамил!...

И в уплахата си той вече искрено се разкая. Заповтаря му наум, та поне Нуми да не го чуеше: Прощавай, Мало, аз не го казах сериозно! Беше ей така, на шега. И от глупост. Пък и така са ни учили на Земята. Там, щом искат да изследват нещо, хващат го и го режат на парчета. Такава ни е цивилизацията, не съм аз виновен...

— Остави ножчето — избухна в ушите му една гръмовита заповед. — Нали те предупредих!

Беше Нуми, не Мало. Мало си оставаше както и досега загадъчно мълчалив. Но явно бе чул хвалбите му за ножчето.

Ники панически го извади от джоба си и го положи край себе си. Чак тогава го удари на молба.

— Ама какво оръжие е това? Виж го! Никакво оръжие не е, кажи му. С него и ноктите си не можеш да изрежеш, съвсем тъпо е...

А в същото време се пазеше да не помисли за останалата в джоба му прашка, която всъщност беше много повече оръжие от ножчето. Кламерчетата причиняваха ужасна болка, особено когато улучеха гол крак.

— Подай ръка! — прекъсна момичето оплакванията му.

Хвана здраво облечената му в скафандровата ръкавица ръка и безпрепятствено го изтегли подире си. Ники дори не усети, че минава през нещо.

— Скача се — каза Нуми. — Сега скачай!

Щастлив, че прашката бе минала заедно с него, той инстинктивно стисна клепачи и краката му тупнаха болезнено върху нещо твърдо. Отвори очи, но бързо примижа отново пред яркостта на гледката. Под обувките му се простираше жълта камениста почва, сякаш нажежена от слънцето пустиня.

Нажежаваше я непознато слънце. Не толкова ослепително, като земното, по-кратко и по-червено, но голата равнина светеше под него, защото на небето нямаше никакви облаци. Хоризонтът беше също такъв гол и вълнообразен и само единият му край блестеше някак по-особено, като синкава мараня.

Нямаше съмнение, че се намираха, ако не на друга планета, то в някоя пустиня на Земята. И додето ти стигаше погледът не се виждаше нищо интересно, освен самият Мало. А той отново и досущ си приличаше на оная гигантска сивожълта тиква, която бе стърчала пред входа на изложбата. Тук, в пустинята, той можеше да мине обаче и за

някоя пясъчна дюна, каквито имаше по южното крайбрежие и на Черно море.

Дали не беше им се подиграл, този толкова загадъчен Мало? Нали трябваше да ги заведе някъде, където има вода! Но как няма да им се и подиграе, като му искат такива дивотии! Да идеш чак на друга планета, в друга галактика навярно, под пространството да минаваш и за какво? За да си измиеш оцапаната муцуна! Това може да го измисли само тая щура Нуми...

— Щура ли му казвате — обади се веднага гласчето ѝ и издаде, че момичето пак бе подслушвало мислите му. — Вярно, понякога ставам щура. Но тук има живи същества, Мало затова не те пусна с ножчето навън. Погледни на ръката си! Виж, точката за въздуха е синя, значи може да се диша, но после ще свалим шлемовете, като намерим водата.

Часовничето на ръкава му непрекъснато сменяше знаците си — навярно броеше минутите и секундите. Нуми хвана пръстенчето около неговия часовник и го завъртя. Светещата линия в средата му се обърна с острието си към търбуха на Мало.

— Така — рече тя. — Това е посоката за връщане. Ако се загубим някъде, все по нея ще вървиш. Сигурно е далеч, защото Мало избягва да каца близо до живите същества. И сигурно са във водата, щом не е кацнал близо до нея. Да вървим!

И тя уверено тръгна към оня край на хоризонта, където над пясъка с копринена гъвкавост трепкаше лъскавата мараня. Сякаш знаеше, че ще я намери тъкмо там. Ботушите на скафандъра ѝ вдигаха малки облачета жълт прах.

Ники още се чувствуваше виновен и след двайсетина крачки се обърна да погледне към Мало. Загадъчното същество пулсираше и менеше цветовете си. Дали не се готвеше да отлети и за отмъщение да ги изостави а тази плашеща пустиня?

— Не се бой — обади се Нуми в шлемофона му. — Той сега се храни.

Ники плахо и напомни за обещанието да не подслушва мислите му, но тя му отвърна с тон, като че ли беше най-малко петдесет години по-стара от него:

— Тука се налага. Иначе кой знае каква глупост ще ти хрумне, пък може да е опасно. Хайде, защо се влачиш така подире ми.

Макар и обиден, той се изравни с нея. Беше с цяла педя по-висок, но се усещаше като дете, което водят да му вадят сливиците.

След като извървяха повече от хиляда такива мъчителни за него крачки, трепкащата над хоризонта мараня стана стоманеносиня и заприлича на вода. Нуми пъргаво се затича нататък. Може би защото още се боеше, той си каза, че трябва да върви по-бавно, за да прикрива тила ѝ, ако се появеше някоя опасност. И за всеки случай пхна ръката си в джоба при прашката. Устата му бързо пресъхна и той още забави крачките си. Потърси с език тръбичката за вода, натисна я леко. В устата му цръкна глътката течност с необичаен вкус. А можеше сега да изпие цяла кофа, дори и от тази блудкава пиранска вода.

Когато стигна при момичето, то клечеше и най-безстрашно бъркаше във водата, която с кротки вълнички поблизваше краката ѝ. Мало не бе ги излъгал — не само вода, цяло море бе им предложил. Кротките вълнички се простираха докъдето стигаше погледът, а синевината им се сливаше със синьото на безкрайно далечното небе. И никаква опасност не се виждаше чак до самия хоризонт.

Това, че експерименталното момиче явно си играеше с водата, го накара да ѝ покаже, че е способен да измисля не само глупости.

— Кхъ, кхъ — рече той, за да оправи гърлото си след продължителното мълчание. — Ако това е неизвестна планета, ще трябва да я изследваме. И да записваме наблюденията си.

— Ти записвай — насърчи го весело тя. — Моят изкуствен мозък записва всичко и сам. Затова го включих, а не за да те подслушвам. Одеве се пошегувах, защото ме ядоса с това глупаво ножче.

Момчето преглътна новата обида, за да може да влезе в ролята си на изследовател. Задиктува във вградения си записен апарат:

— Озовахме се на една пустинна планета. Не знаем от коя звездна система е. Покрита е цялата с пясък. Слънцето ѝ е по-розово от нашето. Навярно е по-старо. Но може и да е по-младо. Няма растителност наоколо, но има вода. Голямо езеро или море. Цветът на водата му е като на земен язовир...

Той се наведе до момичето и потопи лявата си ръка, погледна как ще реагира термометърът на ръкава му.

— Водата е по-топла от въздуха, който може да се диша и от хората. Но трябва да се изследва. За съжаление не можем да направим истински изследвания. Трябва да се вземат проби от въздуха, от водата,

от почвата и да се изследват в лаборатория. А ние нямаме никакви съдове. Ако има живот на тази планета, то сигурно ще е във водата. Засега обаче нищо не се вижда. Нуми от цивилизацията Пира нагази в нея. Сега плува бавно с лице надолу и наблюдава какво има по дъното...

Изследователското му спокойствие секна внезапно.

— Нуми — извика той. — Връщай се веднага! Може да има акули!

— Какво е това? — запита тя преспокойно.

— Грамадна риба. Много е кръвожадна.

Момичето продължи да си плува все така бавно, но неотстъпно навътре в морето.

— Виждам само някакви растения по дъното. И някакви дребни животинки се появиха — извика тя радостно. — Идвай, много е интересно! И не се плаши, със скафандъра се плува леко, дори ако не умееш.

Ники Лудото ли не умееше да плува? Та той единствен от цялото училище скачаше дори от десетметровия трамплин в къпалнята.

Подсторен от обидното ѝ предположение, той забрави за акулите и излетя с красив скок от брега. Жалко, че момичето не го видя, защото продължаваше да се носи по корем с потопена във водата глава. Гъвкавият скафандър позволяваше добър замах и само с десетина кроулни движения, той я застигна и задмина. И чак там отново се обезпокои. Върна се на една ръка разстояние от нея, за да може в случай на нужда да я брани. А с какво щеше да я брани, като дори ножчето бяха му отнели? И погледна надолу.

Морето разтвори пазвите си за очите му. Откри пред тях един омагьосващо красив свят. Цяла джунгла от сини, червени и оранжеви водорасли се полюшваше като в сънен танц. Из нея се стрелкаха хиляди еднообразни мазно-лъскави рибки, без люспи, с тъпи и широки муцуни. Те едва ли представляваха някаква опасност.

— Нуми, чуваш ли ме? — подвикна ѝ той.

— Разбира се.

— Мало съвсем правилно постъпи като не ме пусна да изляза с ножчето. На Земята също се смята за неприлично да се реже рибата с нож.

Не стана ясно дали момичето разбра шегата му, защото то сериозно му заповяда:

— Наблюдавай и диктувай! Щом сме от различни цивилизации, сигурно ще виждаме нещата различно. После ще ги сравним.

Пак имаше право, но и Ники не се нуждаеше от подканянето ѝ. Колкото по-навътре ги носеха вълните, толкова под тях ставаше по-оживено. Появиха се по-големи риби, макар да бяха от същия или почти същия вид. И правеха нещо озадачаващо: спускаха се подир мъничките си сестрички и стръвно отхапваха опашките на ония, които не успяваха да им убягнат. Но и онези, които оставаха без опашки, сякаш не се безпокояха много от това. Те на свой ред застигаха още по-мънички, от които си отхапваха по залък.

— Може да са като земните гущери — продиктува Ники. — Не ги боли като откъсват опашките си и сигурно после им порастват нови.

Битката ставаше все по-яростна. Стотици и хиляди същества, някои от които стигаха вече до над метър дължина, лакомо се хапеха едно друго, без да се смущават от чуждоземните наблюдатели.

— Навярно и тук действа законът по-големите да изяждат по-малките — продиктува тъжно Николай Лудогорски. — Дали е така в цялата Вселена? — и подвикна: — Нуми, да излизаме вече!

— Защо? Не ти ли е интересно?

— Не виждаш ли какво става? Знаят само да се хапят.

Сред шарените водорасли тромаво се размърдваха някакви големи черни сенки.

— Виждам — отвърна му спокойният глас на момичето. — Дали ще ни нападне? Никак не разбирам мислите му, а като че ли има някакви мисли?

— Кой? — попита Ники и се заоглежда, защото тя бе го казала в единствено число.

И не се нуждаеше повече от отговор.

На двайсетина метра от тях сред водораслите се чернееше подводна пещера, а от изхода ѝ стърчеше една страховито голяма глава. Само устата ѝ, закръглена в полудъга, имаше повече от метър. Тя бавно се отваряше и затваряше, сякаш тренираше преди да ги захапне. Зеленикави от водата, проблясваха два реда трионести зъби, които сигурно можеха да прережат цяла корабна мачта. Над устата

втречено ги гледаха разположени в една редица четири изпъкнали жабешки очи.

Едва ли някому са приятни жабешките очи, но когато те са четири, не две и са поставени върху една глава, и са значително поголеми, любопитството им става още по-неприятно.

— Бягай! — изкрещя той, бутна я по рамото и отчаяно заработи с краката си.

Стъпалата му заобръщаха водата като корабно витло, ръцете му я отмятаха назад с широки и силни загребвания. Сигурно бе постигнал някакъв рекорд в кроула или поне рекорд на кроул в скафандър, защото брегът внезапно изстърга с пясъка си лицевото стъкло на шлема му. Той се изправи. Нуми се придвижваше бавно-бавно, с неумели движения на ръцете, а на двайсетина метра зад нея над водата стърчеше ужасната черна и мазна глава, която продължаваше да тренира устата си.

Ники се хвърли обратно във водата.

— Защо се връщаш? — пресрещна го тя с позадъхан въпрос.

— За теб. Не можеш ли по-бързо? Хвани се за раменете ми!

— Мога, но сега се опитвам да разговарям с него!

— Глупачка! — изкрещя той. — Ще разговаря с него!

Той я преобърна внезапно по гръб, така внезапно, че тя не успя да реагира, подхвана я под шлема и я повлече, както се влачи удавник. Умееше го доста добре, защото бяха го учили миналата година в лагер-школата по плуване.

— Какво правиш, остави ме — плахо се защитаваеше, но само с думи, момичето. — Не виждаш ли, че не ни напада. То също е любопитно.

Но той не я пусна, докато не я извлече на пясъка, по-далечко от водата, защото чудовището ги следваше неотстъпно, а можеше да има и крака. Просна се за секунда до нея, колкото да си поеме дъх, а Нуми, вместо да се погрижи за безопасността им, като извади поне флакончето с приспивния газ, коленичи над него. И му рече с особена усмивка, която се виждаше и през още мокрото стъкло на шлема ѝ:

— Ти си много мил.

— Глупачка! — сопна ѝ се той и се изправи.

— Ти се уплаши за мен, значи вече ме обичаш. По-рано никак не ме обичаше.

— Толкова те обичам, че ей сега ще те напердаша! — викна Ники и я дръпна още по-далеч от водата. — Погледни, погледни там!

Чудовището бе изплувало само на десет метра от брега. Там беше по-плитко, та сега се виждаше и половината от огромния му гръб. Сивочерен, гладък и отвратително мазен. Беше сигурно колкото гръбът на малък кит. Грамадната му уста хапеше едновременно и водата, и въздуха и всеки път откриваше ужасяващо острия трион. Над нея сега се виждаха и две дупки, като ноздри, в които сигурно можеше да пъхнеш дори главата си. Над дупките, със същото втречено любопитство ги гледаше редицата от четири очи. Два двуметрови, тънки като миши опашки израстъка, които тръгваха от двете ноздри, се дигнаха като водни змии по вълничките на морето.

Ники сам бръкна за флакончето с приспивния газ, но Нуми го спря:

— Недей, не знаем как ще му подействува. Може да се удави. Чуваш ли, недей! Виж го какъв е красавец!

А Ники, нали си беше от друга цивилизация, смръщи нос и рече:

— Има мустаци.

Сякаш това бе най-важното, което трябваше да се каже в този исторически миг, когато бе застанал очи в очи с едно същество от друг свят.

МУСТАЦИТЕ НЕ СА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗА НИКОЯ ЦИВИЛИЗАЦИЯ. СОМО ХАПИЕНС. СРЕЩИТЕ МОГАТ ДА БЪДАТ И ВРЕДНИ

Знае ли обаче някой кое е първото и най-важното, което трябва да се каже в такъв исторически миг? Едва ли. Едни препоръчват да се започне с формулата за триъгълника, при който квадратът на хипотенузата бил винаги равен на сбора от квадрата на катетите. Други предлагат за тази цел числото Пи, понеже, било уж общовалидно за цялата Вселена. Трети смятат, че трябвало да се почне с описание на водорода, като най-разпространеното вещество в космоса. Но върви доказвай на това мустакато и хапещо чудовище теоремата за триъгълника или му извеждай числото Пи с неговата безкрайна опашка от цифри след запетаята. Авторът на тази книга много добре си спомня, че като ученик винаги му се щеше да почне да хапе всичко около себе си, щом станеше дума за числото Пи. Ето защо той лично би се отказал от всякакъв контакт с чуждопланетни същества, ако единственият начин да се разговаря с тях е математиката. А и чудовището очевидно не се нуждаеше от нея, за да се разбере с момчето Николай Лудогорски от планетата Земя.

То сякаш веднага схвана възклицанието му и за да докаже, че това не са обикновени мустаци, внезапно ги вдигна нагоре. Чудодейно втвърдили се, те щръкнаха високо над водата като стайна телевизионна антена.

— Охо, това се казва мустак! — рече Ники.

— Мълчи! — заповядаха му в шлемофона.

Нуми пак се опитваше да разговаря с него, напрегнала и двата си мозъка. И по лицето ѝ си личеше колко силно ги напругаше.

— Нищо не му разбирам — въздъхна тя след малко. — Пуска силни излъчвания, които много приличат на мисли и образи, но са ми съвсем непознати.

— Мисли и образи — рече презрително Ники. — Колко ли са мислите на един сом!

Сравнението му дойде неволно, но съществото действително приличаше на гигантски сом с тъпата си дъговидна паст, която по рибешки непрекъснато хапеше въздуха и водата, и с дългите мустаци. Само дето очите му бяха четири и жабешки изпъкнали. И студеното любопитство в тях сякаш се замени с враждебност.

Пак ли бе разбрало думите му това чудовище, та обидено смъкна мустаците си и ги замята по водата като плющящи камшици? Но ето че отново ги разпери заплашително. Дали все пак не беше разумно това същество? Нали и делфините съвсем приличат на животни, пък са толкова умни!

Стана му горещо и след като погледна синята точка, която показваше състоянието на въздуха, Ники предпазливо свали шлема си. Вече знаеше и сам да го прави. Пусна го да виси на гърба си, после подвижна на чудовището:

— Ей, ти там, как се казваш?

Не прозвуча много любезно, както се полагаше при среща между две същества от различни светове, но за щастие Нуми не го чу, защото в момента също сваляше шлема си. Изчака я да свърши и подхвана по-иначе:

— Ей, чуваш ли ме? Разбираш ли ме? Ето, ние така изглеждаме. И идем от друга цивилизация. Ние се наричаме хора. Тя е от планетата Пира, аз съм от планетата Земя. Вашата планета как се казва?

Мустаците отново се разклатиха, но не застрашително. По-скоро — в знак, че са чули. Страшната уста усилено почна да хапе въздуха.

— Ние сме хора — повтори още по-високо момчето. — Ние сме добри. Искаме да станем приятели с вас. Ти как се казваш?

— Стига си го питал така глупаво — обади се Нуми до него, вече не по шлемофона. — Ти защо не искаше отначало да си кажеш името, а?

И неочаквано продължи по-високо, на неразбираем език. Може би на езика на пиранци. Вярно, по мелодиката приличаше на земен език, но Ники не улови нито една позната думица. Какво ли му казваше пък тя? Можеше и по-умно да е, но съществото пак само и помахаше с мустаците си.

— Аз не ти разбирам нищо, искаш то да те разбере — рече и той след като тя свърши. — Тук трябва да дойде специална експедиция. С всякакви апарати и дълго да се занимава с тях, може и години да трае.

Мустаците-антена се разклатиха в знак на съгласие.

— Питай Мало къде се намира тази планета и кажи после на вашите.

— Сигурно е много далеч от нас — отвърна малодушно момичето. — Ние и под пространството минавахме.

— Няма значение. Ще дойдат, когато могат. И ти ще бъдеш първият човек от вашата цивилизация, който е виждал същество от друга планета. Пък аз ще бъда първият на Земята. Чакай, трябва да го продиктувам! Ти си добре с твоя мозък, но ние ще има още дълго да се мъчим с химикалките и магнитофоните.

Той надяна шлема си и почна да разказва на записния апарат в него:

— Дъното на морето е покрито с разноцветни водорасли. Те служат за храна на малките същества. А по-големите се хранят с по-малките, като им отхапват задната половина. Накрая видяхме и може би най-голямото същество. Само мустаците му имат повече от два метра, но сигурно не са мустаци, защото се втвърдяват и заприличват на антени. Устата му е също грамадна и има два реда страшни зъби, което показва, че е хищник. Но нали и човекът има зъби. Нуми казва, че притежавало качества на мислещо същество. Мозъкът му излъчвал някакви образи, но тя не успя да ги разгадае. Има четири очи и непрекъснато отваря и затваря устата си, сякаш се опитва да ни каже нещо. Прилича на нашия сом, но е по-голямо и от акула. И всички, до най-малките, изглежда са от същия вид. Въпреки това се ядат един други, не както при земните животни, които, когато са от един вид, не се нападат помежду си. По-скоро като при хората, защото те също са от един вид, а още и винаги досега са се убивали. Ние хората сме от вида хомо сапиенс, което ще рече: разумен човек, А тези същества тук непрекъснато се хапят едно друго и приличат на сомове. Ето защо, аз, Николай Лудогорски от планетата Земя, кръщавам вида им СОМО ХАПИЕНС. Ние с момичето Нуми от цивилизацията Пира...

Тук диктовката се прекъсна, защото сомо хапиенсът прибра внезапно своите необикновени мустаци и изчезна заедно с тях под водата. Сякаш бе чакал само да си получи името, та да си отиде.

Ники свали шлема и разочаровано се загледа в опустялата морска шир. Двамата почакаха десетина минутки в мълчание, но съществото не се появи. И нищо друго не изплува над вълните. Дали

тукашните същества, след като най-мъдрият им представител бе ги огледал и изслушал, отказваха да се срещат повече с хората?

— Измий се и да си вървим! — тъжно го подкани Нуми.

Ники бе забравил, че заради това бяха слезли тук и то му се видя сега съвсем глупаво и безсмислено, но въпреки това клекна край водата. Загреба една-две шепи и вяло потърка лицето си. Когато се изправи, тя го огледа придирчиво.

— Не се маха.

Той ядосано зажули изцапаното място, докато му се стори, че скафандровата ръкавица бе обелила вече цялата кожа около носа му, но проклетата Нуми най-нахално го хвана за ушите и съвсем отблизо се взря в него.

— Буф! Тая вода изглежда не мие... — Тя протегна две пръстчета като тъничка пинсета и се засмя. — Но това са косми! Защо имаш и тук коси? Пък аз си помислих, че е мръсно...

Ники бе станал по-червен от червеното слънце над главите им.

— Растат ми мустаци, затова. Нали съм момче!

— Какви мустаци?

— Такива — сопна ѝ се той, загдето бе го изтормозила заради едва забележимия черен мъх над горната му устна. — Като на онова същество.

Нуми се удиви:

— Такива ли ще станат?

Той си представи как би изглеждал с двуметровите антени на сомо хапиенса и се разсмя.

— Мустаци се наричат космите, които растат над горната устна. Само мъжете ги имат — сети се за заядливата си класна и се поправи: — Понякога растат и на жените.

— Ей че смешно! А у нас...

Николай обидено прекъсна възторга ѝ:

— Няма нищо смешно, когато изучаваш друга цивилизация, ясно ли е! Може да ти е странно, защото е различно, но никой няма право да се присмива над другия.

Нуми прие поуката му.

— Значи вашата цивилизация е с мустаци?

— Пак нищо не разбра. Не е задължително човек да има мустаци, но понякога е модерно.

— И при жените ли? — полюбопитствува жената у Нуми.

— Не, при жените още не е — отвърна Ники, спомнил си, че класната му често идваше на училище и без мустаци. Ако беше модерно, щеше всеки ден да ходи с тях.

Помисли си какво още поучително да ѝ каже по този въпрос, нещо за истинската мъжественост, но момичето светкавично защита под носа му едно косъмче и се опита да го откъсне. Той извика от болка и с момчешки рефлекс я хвана за косите. Тя се огъна като бляскаво змийче в сребристия си скафандър, отскубна се и падна, но веднага се обърна и сграбчи десния му крак.

— Ей, какво правиш? — викна ѝ той.

Тя вдигна изотдолу засмяно лице.

— Хапя те. Като ония там — И отново впи зъби в крачолата на скафандъра му.

Ники весело се хвърли на гърба ѝ, събори я и също я ухапа за крака. Но скафандърът затова е скафандър — да те пази и от ухапване, та борбата им не трая дълго. Те се поборичкаха още като джавкаци се кученца, докато ги заболяха зъбите. После Нуми се изтегна по гръб и блажено разпери ръце над главата си.

— Буф! Хубаво ми е тука.

— Че какво му е хубавото — обиколи той с поглед сухата и мократа пустини. — Някакви същества, които не знаят друго, освен да се хапят.

— Има нещо приятно в това. Щом и на мен ми се прииска...

— Прави са нашите учени, като казват, че срещата с чужда цивилизация може да бъде и вредна. На мене дори още ми се хапе. Ако останем още малко тука, току-виж сме си отхапали по някой и друг крак.

— Тук наистина трябва да дойде специална експедиция. Дано да не е много далеч.

— Мало ще я докара.

— Няма да я докара. Той само мен прие. Защото съм дете и го разбирам. Каза ми, че хората трябвало сами да дорастат до онова време, когато ще се срещат с други цивилизации. Иначе било опасно и за тях, и за другите.

Ники погледна с респект към далечната пясъчна дюна, която пиранци наричаха Спасител на живота.

— Умен е. Може да ни е мъчно, но е прав. Добре, че на нас поне ни позволи да видим други същества. Много е важно хората да знаят, че има и други същества в Галактиката. Вашите ще се зарадват, като им разкажеш за тях.

— Дали ще ми повярват? — запита се пиранското момиче.

— Може да дойда с теб. Да свидетелствувам.

Нуми рипна възторжено.

— Искаш ли наистина?

Пустинята около тях и морето лежаха все така безутешно празни. А там някъде имаше цяла чудесна цивилизация! Сигурно беше чудесна, щом раждаше такива момичета...

— Благодаря ти за ласкавото мнение — усмихна му се Нуми. — Макар че аз съм само един глупав експеримент. Ще видиш какви наистина чудесни момичета има там.

Пак бе прочела мислите му!

Ники отмъстително я сръга в гърба, но не много сърдито и двамата, засмени, хукнаха към своя вълшебен Мало. Който вече нетърпеливо се издължаваше към небето.

КЪДЕ ОТИВА ВРЕМЕТО. МОЖЕ БИ МАЛО НЕ Е НЕЩО ДРУГО, А СТАРИЯТ, ПРАСТАР ПЕГАС

Щом влязоха отново, двамата веднага се проснаха един до друг в мекия търбух на Мало, който сега се стори на момчето познат и уютен както майчин скут. Но не само защото приключението бе ги изморило. Мало бе глътнал вече гравитацията около себе си и леки, сякаш безтелесни, ги отнасяше от планетата.

— Интересно беше, нали? — каза Нуми.

— Фантастично! — съгласи се Ники.

— И как само ни гледаше! Съвсем като човек.

— Като два човека.

— Защо като два?

— Имаше четири очи.

— Ти си много забавен — каза Нуми. — А на какво ти приличаше?

— На сом.

— Какво е то?

— Риба. Живее в реките. Само че не става толкова голям.

Нуми въздъхна.

— Не мога да си го представя. На мен ми заприлича на пеки.

— Какво е то?

— Животно. Но е с две очи. И няма такива антени.

— А как изглежда?

— Също като това. Но има и крака.

Сега пък Ники въздъхна. Върви си представяй как изглежда тоя пеки, ако си нямаш друга работа! Не, нямаше да му е лесно с това момиче! То си представя едно, той — друго, а нито то знае какво той си представя, нито той както вижда то. Как ще се разберат тогава пък с някоя съвсем чужда цивилизация?

Но тя иначе е чудесно момиче, каза си той веднага наум, зърнал я да посяга зад ухото си. Умна е и е храбра, и е много красива, и е приятна...

— Повярва ли най-последно, че всичко е истина? — прекъсна тя усърдните му мислени ласкателства.

— Да. А ти сега включи ли изкуствения мозък, или го изключи?

— Изключих го, защото ми се спи.

Ще те вземат дяволите, ядоса ѝ се той наум. Complimentите му бяха отишли напразно. А за да не се досети тя защо я пита, рече важно:

— Спи тогава! Пък аз ще си посъбера през това време мислите.

Тежестта, нормалната, вече се бе върнала в телата им. Нуми се обърна на другата страна и угаси фенерчето. А Ники пък веднага посегна в тъмното зад ухото си.

Чудесна дъвка! Колко пъти слага и сваля шлема си, а тя си стоеше здраво на мястото. И още пускаше сладост и аромат. А този сомо хапиенс все пак беше интересен. Как само виреше мустаците си! Сигурно са антени, дори на котките мустаците им служат за ориентиране, само на човека не му служат за нищо. Да имаше самобръсначка, да ги обръсне. Нуми сигурно не ги харесва. Пък и как ще ѝ харесат? Да бяха поне истински, а то — не можеш да познаеш мустак ли е, или ти е изцапана муцуната. Трябваше да ѝ каже нещо за пубертета, може пък там на Пира да го нямат това глупаво явление. Тогава ще разбере защо той понякога така избухва и се заяжда. Но ако ги обръсне, в училище ще го скъсат от подигравки. Класната и така вече сигурно беснее. А мама и татко...

— Нуми — рече той стреснато и едва не глътна дъвката.

— Какво е станало? — отзова се тя сънливо.

— Къде отиваме сега?

— Нали решихме да посетим някоя планета с хора. Така и казах на Мало.

— Бързо ли ще стане?

— Защо бързаш толкова?

— Но аз трябва да се прибирам. Нашите не знаят къде съм.

— Не искаш ли да видим дали има някъде и други хора?

— Добре, но кажи му да побърза.

— Нека първо да се наспим. Като включвам изкуствения мозък, винаги ме разсънва и ме изморява още повече.

Е, сигурно ще стане бързо, рече си момчето. Щом може да минава под пространството. Ще изтърпят още едно умиране... Леле, как ще се блещят в махалата, като вземе да им разправя как е умирал

под пространството! Че и в училище! И в академията на науките сигурно ще го разпитват, и вестниците ще вземат от него интервюта...

— Нуми, заспа ли вече?

— Как да заспя, като постоянно ми пречиш — обади се тя още по-сънливо.

— Дали ще му стигне горивото да ни закара до такава планета, че после и до Пира, и до Земята?

— Сигурно. На планетата имаше достатъчно пясък.

— Фантастичен е. Само с пясък! Истински космически Пегас.

— Какво е това? — вяло се поинтересува момичето от Пира.

— В старите легенди на Земята се говори за един кон с крила. Казвал се Пегас. Възсядаш го и те отнася светкавично където си пожелаеш.

— Какво е това кон?

— Като беше на Земята, не видя ли?

— Може да съм видяла, но не помня на кое викате кон. После ще питам мозъка си, че сега ще се разсъня.

— Възможно е и да не си видяла. Сега у нас по полето има само трактори и магарета, а в селата леки коли и камиони. Освен на някое състезание. Иначе е домашно животно. Без крила, разбира се. Пегасът е само символ на поезията. И на фантазията изобщо.

— А с какво се е хранил? — попита Нуми. Изглежда, бе успял все пак да я заинтересува.

— Ха сега де — позасмя се той. — Другите коне пасат трева, а за този не помня. Май че и в легендата нищо не се казваше.

— Да не би с поезия? Или с фантазия? — предположи съвсем сериозно момичето.

— Не вярвам. Има такива стихотворения, че веднага ще го хване дрисъка.

— Какво ще го хване?

— Разстройство на стомаха.

Нуми прихна, вече съвсем разсънена, и се обърна към него.

— И у нас има лоши стихотворения. Но, слушай, знаеш ли, че е много възможно този Пегас да е всъщност Мало. В една легенда по един начин са си го представяли, а в друга по друг начин. Тогава и той сигурно се е хранил с времето.

Пак изтърси една глупост, каза ѝ той наум, спокоен, че вторият ѝ мозък сега спеше.

— Как така ще се храни с времето? Нали каза, че със силиций от пясъка.

Момичето се поразмърда в непрогледната тъмнина, намести се изглежда по-удобно и рече:

— Не знам. Но сигурно го изяжда, изпива го. Така си мисля аз. Къде иначе ще отиде това време? Нали всяко нещо носи времето в себе си и го изпуска — едно по-бързо, друго по-бавно. А времето е още и в пространството... За да мине с такава скорост от един свят в друг, той трябва да унищожи пред себе си не само пространството, но и времето. Както унищожава гравитацията при излитане и кацане...

— Чакай, чакай — прекъсна я той. — Ние имаме една такава теория за времето. На Айнщайн. Тя не ми е много ясна, но съм чел за нея. Като летиш със скорост близка до светлината, тогава времето се свива и... — Той изведнъж се вкамени наред опита си да си спомни какво бе чел за теорията на Айнщайн. Сякаш всичко в него изстина и се вкамени.

— И какво става тогава? — подкани го тя.

Той едва успя да пошепне:

— Не, сигурно не е вярна. Ако сега... ако сега се върнем на Земята, там трябва да е изминало много, много време, може би стотици години. Не може да бъде!

— Напротив! Точно така е — възрази му невъзмутимо момичето от Пира. — И нашите учени доказват това. Но аз си имам съвсем друга теория. Като летях така с Мало и като исках да го разбера, си я измислих. Сигурно пак ще ти се стори щура, но аз така си го обяснявам. Мало изяжда времето заради нас, за да можем бързо да стигнем където си поискаме. Както с вашия Пегас, фантастично бързо. Но за другите времето продължава да си тече, нали? И за хората, и за животните, и за звездите. Ако черните дупки се образуват от умиращи звезди, значи времето на тези звезди е изтекло и те пропадат в безвремието. Под пространството няма време. Както не съществува времето за човека, когато го заровят под земята. Затова и ние умираме там, а после възкръсваме в съвсем друг свят със съвсем друго време. Не е ли убедително?

— Убедително е — съгласи се Ники, макар нищо да не бе чул от обясненията ѝ. — Нуми, но тогава, тогава значи и на Земята, и на Пира...

Прекъсна го един тъничък писък, а крехкото телце на момичето се стовари на гърдите му и се затресе от ридания.

— Нуми! Но какво... защо? — прегърна я той неволно и объркано.

— Значи и на Пира! И на Пира... Там още повече... — захълца момичето.

Тя едва сега бе осъзнала какво щеше да ѝ донесе лекомисленото любопитство да види Земята, да види други светове. Въпреки цялата си ученост, тя си беше дете и като всяко дете не мислеше предварително за пакостите, които ще последват някоя весела или забавна постъпка. Сега близките ѝ може и да са още живи, но когато се върне, нищо от онова, което ѝ е познато, няма да съществува вече. Защото в космоса няма „сега“. Там всеки свят си има свое, различно от другите „сега“, припомни си Николай нещичко от четеното за теорията на относителността. Там, за да идеш от една звезда до друга, трябва някой такъв Мало или Пегас, или някоя бърза като тях ракета да изяде и изпие времето за теб. Но заедно с него той ще изяде и целия твой предишен свят. Иначе не ще може да те пренесе в другия. Ужасно! За да познаеш един свят — да загубиш друг, може би по-красив и добър! Заради някакви тъпи сомо хапиенси, които знаят само да се хапят и многозначително да вирят мустаци, да загубиш цялата Земя и цялата прекрасна Пира, която още не си виждал! Сега вече и родителите му отдавна са отнесли тревогите си за него в гроба. И цялата махала я няма. И училището е рухнало или са построили друго на негово място... Защото, ако се върне сега, ще се върне в бъдещето на Земята, в далечното ѝ бъдеще. Може то да е по-хубаво, но нали няма да е неговото...

Дъвката опря в гърлото му заедно с плача и той я изплю нанякъде. Това му помогна да преглътне първия порив на плача, да чуе отново сърцераздирателния плач на момичето, да усети горчивината на нейните сълзи на устните си. Да стане мъничко храбър пред нейното отчаяние. Той напипа в тъмното главицата ѝ, замилва меките ѝ коси.

— Не плачи, Нуми! Хайде, стига вече! Така е много по-интересно да се живее. А какво правят сега другите хора? Влачат се

подир времето си, кретат, все на една и съща планета. Ние десет, че и петнайсет години само по училища и университети ходим, за да научим нещичко, пък и то после излиза погрешно. Ето дори и твоят изкуствен мозък не знае какво има по другите светове. Жестоко е, но всяко познание се заплаща, понякога с живота си го заплащат хората, пък ние сме живи и здрави, и ни е весело заедно... И ще видим колкото и каквито си поискаме светове с нашия Пегас. С Мало, исках да кажа — поправи се той, но си помисли, че Мало не ще се обиди от това. Сигурно ще го приеме просто като едно от имената, които са му дали хората, когато са си мечтали да изпреварят времето, за да видят и научат повече, отколкото им е отредено.

Така ѝ шепнеше той, а гласът му бе станал още по-дрезгав, отколкото бе нормално за неговия пубертет. Учуди се, че му идват такива странни, но хубави мисли и се постара да намери още.

— Не плачи. Вселената е пълна с умни и добри хора. Ще им разказваме какво сме видели, а те ще ни бъдат благодарни за това, защото си нямат Мало. И ще ни завиждат, защото те ще умират бавно по своите планети, а ние ще умираме само под пространството и ще възкръсваме в нови пространства, и сигурно ще бъдем вечни, както е вечен този вълшебник. Хайде, успокой се. Изключи сега всичките си мозъци и лягай да спиш.

Последното той го каза съвсем тихичко, защото му се стори, че тя вече се е унесла, и полекичка я отмести от себе си. Но момичето се притисна отново към него и изхлипа в ухото му с треперлива въздишка:

— Ти си... ти си... много...

Дори не успя да каже какво е, така я смачка сънят на отчаянието. И дишането ѝ чак престана да се чува. Ники се понапрегна разтревожено: не, нищо ѝ нямаше, гърдите ѝ, които го докосваха до лакътя, бавно, но равномерно се вдигаха. И сам побърза да избяга в съня, та там да се наплаче. Защото и той имаше нужда да си поплаче.

ΓΙΑΒΑ ΤΡΕΤΑ

1

ОТНОВО ПОД ПРОСТРАНСТВОТО. КАК СЕ ДЪРЖАТ ВИРУСИТЕ. НАКЪДЕ СЕ ВЪРТИ СВЕТЪТ

Ники се протегна под яркото слънце, подпалило клепачите му. Досъбуди го споменът, че е бягал от нещо страшно, че горчиво и яростно бе плакал за нещо. Нямаше никакво слънце. На колене край него стоеше Нуми и му се усмихваше. Светлината идеше от мъничкото фенерче до краката ѝ.

— Не се плаши — каза му тя. — То беше сън.

— Кое?

— Ти стоеше край морето и обясняваше на онова същество, че те не са никаква цивилизация, щом знаят само да се хапят, А то се разсърди и излезе от водата и те подгони.

— Вярно — спомни си позасрамено Ники. — Как позна?

Тя посочи лявото си ухо.

— Прощавай, няма вече! Събудих се, защото ти плачеше и исках да разбера защо плачеш и да ти помогна. Но то е било в друг сън, не успях да чуя защо плачеш. После сънува онова.

Ники усети коравината на бузите си от засъхналите по тях сълзи и вече знаеше защо бе плакал. И пак му се доплака, но не биваше.

— Вече го изключих — успокои го момичето, като обърна към него мъничкото си ухо.

Той надникна зад него и, разбира се, нищо не видя, освен нежната издутинка на кожата. Дали тя бе натисната не можеше да се познае, но въпреки това той каза важно:

— Добре.

— Добре, но не съвсем — засмя се тя. — Как ще говоря с Мало?

— Е, включи го тогава — отстъпи той и се зае да не мисли нищо срамно.

Тя постави пръста си зад ухото и се заслуша. След минутка обаче се хвърли панически към шлемовете.

— Бързо! Ще минаваме отдолу.

Едва бяха ги нахлузили, едва бяха ги затегнали и страшният удар, с който Мало запробива пространството или се гмурна в поредната черна дупка, пак ги залепи като лепенки за меката повърхност на търбуха му. Ники все пак бе успял и да глътне глътка от тръбичката с лекарството. После дойде пълното небитие на смъртта и вече — никой не можеше да каже кога — последва ударът на новото време, в което бяха възкръснали. То ги блъсна като буен планински поток, зашемети ги, но ги и разсъни, както разсънва водата на планинския поток.

Буф, рече си Ники, който дори и в мислите си бе възприел странното възклицание на момичето от Пира, разгони ми фамилията тоя Мало.

Нуми свалеше шлема си и го запита:

— Как ти е разгонил фамилията?

— Нали обеща да не подслушваш — разсърди се той. — Как я е разгонил! И твойта разгони, не само мойта. Имаме ли вече фамилии? Нямаме!

— Нямаме — отзова се треперливо Нуми.

— Хайде, хайде! Почни пак да ми ревеш — викна ѝ той гневно, защото и на него му се ревеше. — Гладен съм. Заведи ме в оная тенджерата, че примирам от глад!

Естествено, той пак накара Нуми да угаси фенерчето, когато се събличаха.

— Трябва да се уважават обичаите и законите на чуждите цивилизации — припомни ѝ той.

А в тъмното, вече потопени до шия в хранителния разтвор на Мало, той заразсъждава:

— Това, нашето, сега е нещо като симбиоза. Симбиоза се нарича, когато две живи същества от съвсем различни видове живеят заедно или едно в друго. Ние сега сме също като микробите. Както те живеят и се хранят в тялото ни, така и ние живеем и се храним в Мало. Има обаче полезни и вредни микроби. Полезните живеят в нас, но ни се и отплащат, храната ни разлагат и така нататък. Пък вредните ни разболяват. А ние какви сме за Мало? Правим ли за него нещо добро?

— Не знам — отзова се в мрака гласът на Нуми.

Той изпръхтя, защото кашата бе докоснала устните му.

— Не знаеш! Такова важно нещо да не знаеш! Ами ако го разболяваме? Ако умре?

— Нали и ти каза, че е безсмъртен?

— Казал съм, но и пегасите, ако ги е имало, са измрели от такива като нас, дето са ги яздили най-безразборно.

— Изкуственият ми мозък също нищо не знае — рече Нуми. Изглежда бе го питала набързо. — Такива случаи като нашият не са му познати.

— Е, видя ли — продължи все така наставнически Николай. След като тя плака като дете в прегръдката му, той бе си възвърнал момчешкото чувство за превъзходство. — Ти си се завряла в него като вирус. Както вирусите се завират в клетките ни и променят тяхната програма. Променила си програмата му, затова те слуша така. А то може за него да е болест. Може да го боли. Трябва и ние да направим нещо за него.

— Но какво?

— Ти го познаваш по-добре.

— Нали ти казах, нищо не знам за него. Като си пожелаеш и си го представя, той или го прави, или не го прави. А пък той ми внушава какво аз да правя.

— Представи си тогава какво на нас ни се иска да направим за него.

— На теб какво ти се иска? — попита Нуми, приела предложението му.

— Още не знам — смънка неловко момчето.

— Видя ли, и ти не знаеш — възтържествува момичето. — На мен ми се иска да го погоя, да му кажа нещо хубаво и вече съм го правила, но той няма нужда от това.

— Ще помислим — рече още по-важно Ники, за да прикрие обзелата го тревога за съдбата на Мало; защото сега тя щеше да бъде и тяхна съдба.

И тръгна да излиза от кашата.

— Хей, вирусе, много бързо се нахрани! — подвикна му Нуми, която изглежда никак не се тревожеше за съдбата им.

Съвсем не беше се нахранил, но бе загубил търпение да кисне така в топлата каша. А от тревогата и от глада, в стомаха му се щеше като ония сомо хапиенси да ръфа и да гълта, да ръфа и да гълта. Не

посегна обаче към таблетките, макар в тъмното, докато се обличаше, да имаше такава възможност. Наистина не се знаеше колко още ще пребивават из космоса. Една дъвка обаче си позволи. Вече бе прехвърлил всичките в джоба на скафандъра си. Бе прехвърлил и останалите си вещи: носната кърпа и химикалката, и бележничето, което бе му подарила Даниела, и шареното стъклено топче, и цялата шепа кламери, с които стреляше ластикът-прашка. Мало и тях не бе разпознал като оръжие, а очевидно още дълго дрехите нямаше да му трябват.

Като дъвчеше безшумно подире ѝ, той сега се опитваше да запомни откъде и как минаваха, когато пълзяха из тия странни проходи-черва на Мало, защото и то щеше да му е нужно. И се мъчеше да си представи как би се държал един вирус на негово място. Или обратното: как се държи вирусът, та и той да се държи като него и да се научи да командува програмата на Мало, за да го върне на Земята.

Много е трудно обаче за човека да си представи, че е вирус. Който се е опитвал, непременно ще го потвърди. Макар че около нас е пълно с хора, които постъпват като вирусите: те променят програмата на близките си, разболяват ги и ги измъчват до смърт.

В окото на Мало ги чакаше нова изненада. Към тях се приближаваше една голяма хубава планета. Обвиваше я нежен синьорозов воал, изпъстрен с белите петна на облаците. А през него тук и там прозираха обширни зелени и сини площи.

— Много прилича на Земята — рече Нуми радостно.

— Не е Земята — възрази Ники, мислено сравнил планетата с глобуса в кабинета по география. — Континентите са с друга форма. Да не би да е твоята Пира?

— Не, знаеш ли, струва ми се, че тази се върти не като нашите, а обратно.

— Е, това има ли значение? Чел съм, че и в нашата слънчева система има планети с обратни орбити.

— Ами ако сме попаднали в цяла обратно въртяща се система! — обезпокои се момичето от Пира.

Той не разбра тревогата ѝ, защото не бе чувал за такива системи. Но бе чел за нещо още по-страшно:

— В антивселена ли? С антивещество?

При допира с тях нашата вселена и цялото ѝ вещество щяло да избухне и изчезне.

— Не, антивселената е друго нещо. В тези системи веществото е същото, само че има обратно въртене на електроните. Нашите се въртят от дясно на ляво.

На Ники това не се видя толкова опасно.

— В Англия — рече той — слагат кормилото на автомобилите си от дясната страна, пък движението им по пътищата става вляво.

— Не знам къде е Англия, но не за толкова ляво и дясно става дума. Това е най-голямата тайна на материята. При нас и вътре в нас и почти всичко на нашите планети поляризира с кристалите или с клетките си светлината в определена посока — заразказва му тя. — И времето тече в определена посока, и електричният ток, и магнитните сили. Следователно цялата наша структура е определена и непроменяема. Но се срещат отделни изключения...

— Чакай, чакай — прекъсна я той. — Ти всичкото това с електронния ли мозък?... Я ми го кажи по-простичко.

— Ако ти го кажа с електронния мозък, съвсем няма да разбереш. Там са едни формули, изчисления, доказателства! По-просто не може, защото е много сложно — Тя се позамисли и намери някакъв пример. — Ето, ако изядеш храна, в която белтъчините не са ляво, а дясно-въртящи, тя изобщо няма да влезе в организма ти.

— А в устата ми?

Ники бе си представил как белтъкът на яйцето бързо се завърта в устата му и изхвърква навън, преди да го е сдъвкал.

— Глупости — ядоса се Нуми. — Говоря ти сериозно. Организмът ти няма да го усвои, защото не е пригоден към тази система. Все едно ще е, както дъвчеш тая дъвка. Можеш да си я дъвчеш, колкото си щещ, нищо от нея няма да влезе в кръвта ти.

— А ние пък няма да ядем нищо там. Нали си носим хапчета?

— Буф — възкликна Нуми с досада. — Как ще разбереш, като си мислиш само за ядене! Изключенията от симетрията не можем да си обясним! Щом ги има в нашата система, много е възможно из космоса да съществуват и цели системи, които да са обратно въртящи на нашите, нали така? Но досега не сме срещали такива и никак не знаем как ще изглеждат и дали ще ги понесем.

Ники си отмъсти за подигравката:

— Еее, аз рекох, че всичко знаете, като ми изприказва един куп учени приказки, пък то... Ще ги понесем, бъди спокойна! Щом Мало ни е довел тука, той си знае работата. Да вървим да се стягаме, че краката ми плачат вече.

— Как ти плачат краката? — учуди се момичето от Пира, но в окото на Мало бе станало тъмно и не можа да види сълзите им.

— Плачат. Тука все лежим или седим, пък на тях им се тича — засмя се Ники, изпълнен с надежди пред хубавата планета, на която вече слизаха.

МАЛО ИЗОСТАВЯ ПАСАЖЕРИТЕ СИ. КОЛКО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ЧУВСТВИТЕЛЕН ЧОВЕКЪТ

— Странно — каза Нуми, когато бяха вече навън. — Не улавям тук никакви излъчвания. Ни от радио, ни от телевизия, както у вас. Как ли ще научим езика им, ако има хора?

Ники не се обезпокои от това, защото краката му вече се смееха. Под тях имаше истинска зелена трева, а въздухът беше същият, както в пионерския лагер при първата тръба. И нищо, май, не се въртеше тук обратно на земното. Той тичаше по поляната в кръг и на зигзаги, като пуснато от каишката ловджийско куче. Би се и потъркалял на нея, ако не бе го срам от пиранското момиче.

А то неспокойно оглеждаше пейзажа и му се искаше час по-скоро да тръгнат нанякъде.

— Ела най-после да си сверим компасите и часовниците. Стига си тичал като зампа!

Ники се спря позапъхтян край нея.

— Като какво съм тичал?

— Като зампа — отвърна тя и видяла го готов да се обиди, бързо добави: — То е едно много мило същество, всички на Пира го обичат.

Ники все пак се позасегна.

— Ти ако си експериментална, аз не съм и ми се тича като на човек, не като на някакво животно, ясно ли е!

— И на мен ми се тича, но първо трябва да решим какво да правим. Дай да ти сверя компаса и часовника.

Той й протегна лявата си ръка, на чийто ръкав бе лентата с уредите. Тя завъртя мъничкия пръстен на компаса, светлинната стрелка също се завъртя. Погледна през рамото му да види дали сочи точно към мястото на Мало и уплашено възкликна.

Ники се обърна, но сподави своя вик. Изтънял като жълта презряла краставица, Мало бе се вдигнал на стотина метра над поляната.

— Викни го! Бързо!

С пръстче зад ухото, Нуми отчаяно замърда устни в беззвучен повик. Мало обаче не се върна. След няколко секунди той се стопи в синевата на чуждото небе. Сякаш никога не бе го имало. И тревата на мястото, където бе лежал, си стоеше непокътнато свежа, както навсякъде. Изглежда този космически пегас не пасеше трева.

— Каза ли ти нещо?

Очите на Нуми бяха пълни със сълзи.

— Не.

— Видя ли? Захвърли ни като вредни вируси. Трябваше и ние да направим нещо за него. Че и чантата ми отмъкна, и учебниците.

— Виках го. Представях си как идва и ни взема отново, как летим към други светове...

— Да не би желанието ти да не е било достатъчно силно? — усъмни се Ники, защото сам чувствуваше, че засега поне не му се летеше към други светове.

Тази поляна и хълмовете в далечината, и онова там, което навярно беше гора край рекичка... Всичко изглеждаше толкова земно, че сигурно щеше да се намери и нещо за ядене.

— Не знам — отвърна тя с разтреперано гласче.

— Ще се справим и без него! — рече той не толкова да я утеши, колкото да подтисне собствената си уплаха.

— Имам чувството, че ще се върне.

— Аз знаеш ли колко чувства съм имал през живота си — рече Ники, сякаш бе живял поне сто години. — Да вървим!

— Накъде?

— Ти ще кажеш, по-умна си, с два мозъка.

— Но защо на мен се сърдиш?

— А кой пожела да дойдем тука?

— Такива ли сте вие, земните хора, несправедливи? Аз... аз...

— Хайде стига, с плач нищо няма да се оправи! Аз предлагам да тръгнем надясно.

Личицето на Нуми просветна.

— Съвсем сме еднакви! И аз бях решила да тръгнем надясно.

Двамата тръгнаха едновременно, но... в противоположни посоки.

— Къде отиваш? — спря се той, като не я усети до себе си.

— А ти защо натам?

И едновременно се засмяха, защото, когато избираха посоката, бяха стояли един срещу друг. Пък нали в природата няма ляво и дясно, човек ги определя само по собственото си тяло.

Николай кавалерски се върна при нея, но изведнъж му хрумна една добра идея. Извади от джоба си патрончето, което служеше за рязане.

— Покажи ми как работи! Ще изрежем тук един голям знак, та да знаем къде сме били. После ще дойдем да чакаме. Може това чувство пак той да ти го е внушил.

— Ти си умен — похвали го Нуми. — Но не бива да бъдеш несправедлив. Обещай ми никога вече да не бъдеш несправедлив, защото много ме заболя. Вас сигурно не ви боли, щом така...

Ники се смути:

— А, и нас ни боли.

— Тогава защо...

— Тя, нашата, на Земята, е много сложна. Няма време сега да ти я разправам. Дай да начертаем тук един кръг и да махнем тревата.

Уредчето за рязане имаше бутонче, което се местеше напред-назад, както при земните електрически фенерчета. Колкото по-напред го преместиш, толкова по-надълбоко прониква невидимото острие. Сигурно беше все пак лазерен или някакъв друг лъч, защото по чудодееен начин срязваше почвата чрез мигновено стопяване.

Двамата очертаха голям, доста поразкривен кръг. Той режеше от едната страна, тя от другата, но накрая все пак се срещнаха. После нарязаха кръга на квадрати заоткъртваха тлъстите чимове трева, та да натрупат от тях една видима отдалеч пирамидка. Когато вадеха чимовете, под тях панически се разбягваха разни буболечки и червейчета. Шмугваха се встрани, в незасегнатата още трева, или се забиваха в оголената под нея черна пръст.

— Ето, и ние сега сме несправедливи — каза Ники, който още се чувствуваше гузен. — Тези животинки с нищо не са ни виновни. А може и да сме убили някое без да искаме.

Нуми веднага спря да кърти чимовете. Той се засмя доволно.

— Аз само ти дадох пример, да видиш колко са сложни нещата.

Но тя отказа да работи повече и той трябваше сам да довърши пирамидата. Огледа я, отупа ръкавиците си от пръстта и великодушно предложи:

— Казвай сега къде е дясно и къде ляво.

Тя, неуверено, сякаш бе забравила посоките, вдигна дясната си ръка.

— Добре, натам ще вървим — съгласи се той, макар преди да бе избрал обратната посока.

Двамата мълчаливо поеха един до друг към неизвестността. Шлемовете им, отметнати назад, също мълчаливо се полюшваха.

— Толкова съм гладен, че съм готов и трева да паса — заяви той след стотина крачки мълчание.

— Вземи си едно хапче — прояви и тя своето великодушие.

— Не бива. Сега и Мало го няма, няма кой да ни нахрани. Но ако не те дразни много, една дъвка...

— Добре, аз няма да те гледам.

— Защо няма да ме гледаш?

— Защото ставаш грозен — отвърна тя чистосърдечно и той остави дъвката да си лежи залепена зад ухото му.

Но се ядоса и реши да не ѝ проговори вече. Краят на тази хубава поляна обаче никакъв не се виждаше и беше ужасно трудно да си сърдит някому, а да не смееш дори и наум нищичко да му кажеш. След още стотина крачки мълчание Николай не издържа.

— Ако си се уморила, да си починем.

— Не съм — отвърна тя подозрително кратко.

— Още ли ми се сърдиш? — попита Ники, забравил, че нему се полагаше да бъде сърдитият.

— Не, боли ме.

— Какво те боли?

— Защото бяхме несправедливи. Не знаех, че и тогава боли. Мислех си, че боли само когато към теб са несправедливи.

— Много си чувствителна! — рече той.

— Това лошо ли е?

Ха сега де! Лошо ли е, или добро да бъдеш чувствителен? Сигурно мнозина са се сблъскали с такъв въпрос и всекиму е било трудно да отговори.

— И то е много сложно. Понякога е добре, понякога не е.

— Сега как е? — не го остави тя на мира с глупавите си, както му се струваше, питаници.

— Сега не е добре. Не знаем къде се намираме, не знаем какво ни очаква.

— Няма тогава. Ще се постарая да не бъда чувствителна.

Той я изгледа удивен и поотстъпи:

— Жената трябва да бъде по-чувствителна от мъжа. Това й отива.

— Колко повече?

— Ей, ама и ти задаваш едни въпроси!

— Ако са ти неприятни, няма вече.

Какво му ставаше на това момиче? Толкова послушно бе вече, та чак да побегнеш от него! Признала ли бе превъзходството му, или просто я беше страх, след като Мало ги изостави? При сомо хапиенсите беше храбра, а тук? Но да, сигурно я е страх! Колкото и мозъка да има едно момиче, полага му се повече да го е страх от момчетата. Затова му се и подчиняваше сега с такава готовност.

При тая мисъл Ники Лудото сам се поизплаши — сега той трябваше да води, той носеше отговорността и за нея! Стана му горещо дори в скафандъра. Пък и непознатото слънце доста негостоприемно печеше голите им глави.

— Не ми е неприятно — рече той, усетил, че заедно с чувството му за отговорност сякаш израстваше и възмъжаваше и самият той. — Трябва да питаш, щом си от друга цивилизация, как иначе ще научиш повече за нас. Но сега не е време за това. Хайде, включи другия си мозък. Нека наблюдава, нека записва, може да ни подсказже какво да правим!

Тя послушно натисна копчето зад ушенцето си, а той се опита да не мисли повече за нея.

Това лесно му се удаде, защото странната купчинка, която се издигаше в далечината пред очите им като че ли се размърда и може би щеше да се окаже купчина от живи същества. Ники бързо измъкна от джоба си пистолетчето с упойващия газ. Тук пращката с кламерите нямаше да помогне.

— Не — извика тихо Нуми. — Ти ги обиждаш!

— Как ги обиждам, като не знаем дори какви са!

— Именно. Обявяваш ги за врагове и за лоши, преди да си ги видял.

— Ей — подвикна й той също шепнешком, макар съществата да бяха още далеч. — Нали обеща да не бъдеш толкова чувствителна?

Сега ще ме слушаш! Както аз те слушах, докато бяхме в Мало, така ще ме слушаш тук.

Макар тази планета отдалеч да се различаваше от земния глобус, всичко, което досега виждаше на нея, много приличаше на земно и това го правеше по-уверен. Ако и онова там излезе овце, въпреки странния си оранжев цвят, всичко щеше да бъде наред.

ЗАПОЗНАНСТВО С ЦУЦУ. КАКЪВ ЛИ Е ВКУСЪТ НА ПЪРЖЕНИТЕ В МАШИННО МАСЛО ПОРТОКАЛИ

Нещо все пак не беше в ред. Там, където у земните овце се намираха главите, при тези рунтави животни висяха дебели оранжеви опашки. А на мястото на опашките бяха главите им. Така наредените в кръг животни ги посрещнаха с опашките си. Съвсем мълчаливо. Сигурно опашките им не можеха да бляят. А главите си овцете бяха опрели една до друга, сякаш си шепнеха нещо.

Градският жител Николай Лудогорски не бе виждал такова стадо освен по телевизията и си помисли, че това наистина ще да е планета, която се върти обратно на тяхната.

Внезапно от другата страна на стадото се размърда една кално-оранжева грамада. Изправи се бавно и силно заприлича на човек. Но за да се убедят, че е човек, трябваше най-напред да видят лицето му, а цялата му глава бе покрита с висока и дебела гугла. Направо от тази гугла се спускаше чак до земята също такава дебело и рунтаво наметало. Направено бе изглежда от вълната на тези овце с обратно разположени глави и опашки. Най-после грамадата извади изпод наметалото една ръка и поповдигна гуглата си. Онова, което приличаше на къделя вълна от овцата, се оказа морковено-червена брада, а над брадата все пак имаше нещо като нос и очи.

— Изглежда умен — каза Нуми, след като се бяха гледали няколко мига с оранжевия овчар. — Веднага позна откъде идем. В мозъка му се появиха звезди.

Гуглата се наведе с дълбок поклон към земята. Ники също се наведе. Нуми се поколеба, но все пак и тя се поклони. После каза шепнешком:

— Не биваше да го правим. Мозъкът му се смути.

Оранжевата брада измърмори нещо.

— Опитай се да научиш езика му — пошепна Ники, а високо изрече: — Добър ден. Ние идваме от друга цивилизация. От две други цивилизации. Вашата как се казва?

— Изплаши се — пошепна Нуми и пристъпи още една крачка към овчаря.

Потупа с пръст няколко пъти гърдите си и каза:

— Аз — Нуми. — Посочи другарчето си. — Той — Ники. — После пръстчето ѝ храбро докосна наметалото. — Вие?

Изпод гуглата се чу нещо като „цуцу“.

— Цуцу?

— Цуцу — потвърди по-ясно овчарят.

Нуми посочи слънцето и рече:

— Слънце.

— Додо. Додо — бликна от процепа между голямата брада и голямата гугла.

— Разбира — зарадва се Нуми. — Ще науча езика му. Ти си намери някакво занимание.

Какво занимание да си намери? Единственото, което му се правеше, бе да дъвче нещо. Но не тази дъвка, която бе почнала да пълни устата и стомаха му с дразнещи сокове. А го правеше и грозен. Дали някои от тия треви не ставаха за ядене? Но самите овце защо не ги пасяха?

— Цуцу — рече той, посочи устата си, задъвка усилено, потупа и корема си.

Овчарят, пред когото и двамата изглеждаха съвсем дребнички дечица, веднага бръкна под наметалото и му подаде някаква мазна, жълтеникава топка.

Ники я помириса. Беше мека и миришеше доста странно.

— На какво мирише? — попита Нуми.

— На пържени портокали с машинно масло и отрова за хлебарки.

— Не мога да си го представя — каза момичето от другата цивилизация.

— И аз не мога — призна ѝ той.

— Не бива да го ядеш. Може да се разболееш.

Гладът обаче влудяваше момчето. За пръв път от толкова време то държеше в ръцете си нещо, което бе предназначено за ядене.

— Ако не се завърти надясно, като нищо ще го изям.

И предпазливо откъсна парченце от топката, пъкна го в устата си. То бързо омекна. Той го повъртя с езика си, сдъвка го полекичка,

унесено, сякаш искаше и да чуе вкуса му, не само да го опита. Ухили се.

— Не се завъртя.

— Глупчо! Ще се разболееш, ще видиш — рече Нуми, но любопитството ѝ все пак надделя. — Какъв му е вкусът?

— Също като на портокали, пържени в машинно масло — засмя се той и заръфа жълтеникавата топка като прегладняло куче. — Искаш ли малко?

— Не — отказа тя сърдито. — Не мога да те гледам. Пак стана грозен.

— А ти се обърни — отвърна ѝ той с пълна уста. — Учи езика, че нямаме време.

Нуми действително му обърна гръб и усилено заразпитва овчаря. Сочеше ту нещо в тревата, ту части от тялото си, ту овцете. Сребристите ръкави на скафандъра ѝ проблясваха като размахани саби. Овчарят също извади ръцете си изпод наметалото и започна да си помага с тях при отговорите. Неговите ръкави бяха от същата рунтава и оранжева кожа. Като видя по едно време, че момчето бе изгълтало топката, той бръкна за втора. Ники с готовност я пое.

— Питай го какво е това!

Фантастичното пиранско момиче вече успя да изрече няколко от думите на овчаря една подир друга. Помогна си, разбира се, и с ръцете. А Ники си помисли, че щом една цивилизация има не само език, но и ръце, лесно ще се разбира с другите. По-трудно щеше да бъде с ония, които нямат ръце.

Овчарят посочи овцете, които продължаваха да стоят неподвижни, с опашките към хората.

— Така и предположих — рече Ники. — Само че вкусът му е точно обратния на сиренето.

— Не ми пречи! — скара му се Нуми.

Засегнат, той се отдалечи. Седна в тревата и този път не така лакомо заяде втората топка. Стомахът му скимтеше от радост като погалено кученце. Щом се засити, легна по гръб и се загледа в небето. А там нямаше кой знае какво. Въздух, редки малки облачета, горещо слънце, което приличаше досущ на земното. Хубаво е, рече си той, но дано не трае дълго. И дано Мало се върне, че сме загубени. Може да е отишъл и той да се нахрани някъде, където има пясък. Или пък да си

почине от нас, ако сме го разболели. Или пък да се скрие, щом се пази от хората. Но ако е решил изобщо да се отърве от нас, като ни остави тука? Тогава сигурно ще е избрал някоя добра за нас планета, с добри хора. Щом е толкова добър. Засега изглежда добра и хубава, но едва ли ще има на нея само овчари и овце...

Той седна, за да се огледа още веднъж и видя, че Нуми вече доста свободно си бърбеше с овчаря. Какво нещо е езикът, рече си той! Ако Нуми успее да го заведе и на Пира, непременно ще поиска да пъхнат и на него едно такова вълшебно мозъче. Тогава съвсем ще им вземе акъла там, на Земята, и с езиците, и с всичко...

Сети се обаче, че навярно нямаше да има кому да взема акъла, защото ако на земята са минали векове, то и там сигурно всички ще да са вече с по два мозъка. Стана му тъжно и нетърпимо горещо. Подвикна:

— Ще свършиш ли скоро?

— Да — отвърна Нуми. — Неговият мозък е доста беден. Не може да ми каже много неща.

Понеже мъката все пак бе му причинила тя и нейният Мало, той се заяде:

— Вашите овчари на Пира да не би да са по-умни?

— Ние нямаме овчари.

— Вярно, вие там ядете само хапчета!

— Не ядем само хапчета, но и не убиваме животните като вас, за да ги ядем. Всичко си произвеждаме сами. Ставай, ще вървим!

— Накъде?

— Той ми каза, че не било далеч от другите хора. Имало два вида хора тук — звездни и беззвездни. Не разбрах обаче каква е разликата. Той самият е от беззвездните. Попита ме дали ние сме от звездните и аз казах, че сме от други звезди, а той пак се уплаши и почна да ми се кланя. Но после се успокои. Каза, че сигурно не сме истински звездни хора, защото звездните хора не разговаряли с беззвездните. Освен това те сега спели. Те спели през деня, а живеели през нощта. Сигурно затова им казват звездни.

Ники се приближи към стадото, пристраши се, попипа опашката на една от овцете. Животното вдигна глава, обърна я към него и го изгледа кротко, досущ като земна овца.

— Питай го защо овцете стоят така.

Нуми посочи овците, каза нещо. Овчарят отговори нещо и посочи слънцето.

— Стоят така, защото им е горещо — преведе момичето. — Като слезе слънцето, ще се обърнат и ще почнат да пасат.

— А на него не му ли е горещо?

Нуми храбро подръпна дебелото рунтаво наметало на овчаря, каза му три непознати думи. Той ѝ отговори с повече.

— Не му е горещо. Горещо било на звездните хора. На беззвездните им е студено. И аз не го разбирам — добави тя бързо, прочела с изкуствения си мозък недоумението на своя приятел. — Като ги намерим, тогава ще узнаем.

— А от кой клон на човечеството са? Да не би от този... как се казваше? На Утнапищим?

— Нищо не знае за произхода им, нито дори как се казва тяхната планета.

— Да вървим тогава. Тоя беззвездник не е интересен. Такива и ние си имаме.

— Пак почна да мислиш лоши неща — укори го тя. — А той ти даде да ядеш.

Ники извади от джоба си една нова дъвка, пристъпи към овчаря и му я подаде с насърчителна усмивка.

Грамадният овчар плахо пое пъстрата и лъскава плочка, но тя явно му се хареса. Ники се досети, че трябва да му покаже как да си послужи с нея и си я взе обратно. Разви внимателно станиола и чак тогава я поднесе към устата му. После задъвка демонстративно. Овчарят послушно я сдъвка няколко пъти и бързо я глътна.

— Ей — стресна се Ники, но вече бе късно. Пък и очите на овчаря светеха щастливо, та всякакво обяснение ставаше излишно.

Той умолително протегна грамадната си ръка към шарения станиол. Ники грижливо го оглади и му го подаде. Овчарят така засия, че носът му светна като току-що измит морков. И така се заклана в знак на благодарност, че гуглата отново се смъкна до брадата му. Но ръцете му и слепешката извадиха една трета топка от странното сирене.

Ники взе топката, макар тя да му се видя сега доста противна.

Не биваше да го обижда, пък и не се знаеше дали ще намерят друга храна. И му се поклони. Овчарят се поклони още по-дълбоко,

чак в тревата опря брадата му.

Нуми също се поклони, но не така дървено, както бе го направил Ники, а много кокетно и мило. Как всичко умее, отбеляза в себе си момчето. Хубаво момиче! Тя весело му се закани с пръст.

— Ей, я си чети там неговите мисли — скара ѝ се той. — Не се занимавай с мен!

— Той няма вече мисли — отвърна тя. — Радва се на станиола.

— Да не му пречим тогава! — предложи Ники и за да прикрие смущението си, махна с ръка за сбогом. — Чао!

Овчарят обаче не знаеше дори и италиански, та нищо не отвърна.

КОГО НАПАДАТ ДУХОВЕТЕ? ВСИЧКИ ЛИ ЦИВИЛИЗАЦИИ В ГАЛАКТИКАТА ХЪРКАТ?

Двамата извървяха много часове, без да стигнат някакво поселище. Вероятно овчарят не бе ги упътил правилно и по това също приличаше на земен овчар. Който се е допитвал за пътя до някой овчар, знае, че когато той му отговори: „А, близо е, ей го е, там!“, непременно му предстоят поне три-четири часа бързо ходене.

От време на време спираха да си починат и Ники си зобваше от мазната топка, но момичето отказваше да я опита. Твърдеше, че не била гладна. Знае ли ги човек жените от тая Пира — може и те да са като майка му и приятелките ѝ, които все за ядене говореха и все отказваха да ядат това или онова, обикновено — най-вкусното. Като че ли вкусните неща бяха отровни. И пак си оставаха дебели. Но защо пък Нуми ще пази диета, тъничка е като стръкче цвете?

Едва привечер зърнаха една самотна сграда. Необикновена сграда. Долу беше широка, после се стесняваше, а етажите ѝ се навиваха над широката основа като спирала. Приличаше на огромна охлювидна черупка, отдавна изоставена от охлюва. Защото бе тъмна и стара. Нямахше дори врата, а само черен тунелен вход.

Ники подвижна в него едно „Ало“, но с онзи глас, с който се обаждаше по телефона на класната си, когато ѝ се извиняваше за някое бъдещо отсъствие от училище.

Вътре или нямаше никой, или не разбираха от земното телефонно повикване.

— Да влезем ли? — пошушна му Нуми.

— Ами ако има духове? — отвърна ѝ той с още по-тайнствен шепот.

Ники се шегуваше, разбира се, но момичето от Пира пак не го разбра. Наложил се да ѝ разкаже нещичко за духовете и привиденията, ако искаше да я уплаши.

— Изобщо, богат асортимент — заключил той. — Караконджоли, вампири, таласъми, самодиви, русалки...

— Но има ли ги наистина?

— Буф — възкликна той. — През цялото време ти разправям, че това са само вярвания. На простите хора. Привидения. Вярваш ли в тях, виждаш ги. Ако не вярваш, не съществуват.

— А ти вярваш ли в тях?

— Толкова ли прост изглеждам?

— И не те е страх?

— Щом не вярвам, от какво да ме е страх?

Експерименталното момиче се позамисли.

— Моят мозък също ми казва, че не са възможни такива същества. Противоречи на природата. Но аз си мисля, Ники, ами ако те нападат и такива, дето не вярват в тях? Хайде да се махаме оттука.

Николай не бе допускал такава възможност — духовете да нападат и невярващите в тях. И се уплаши. Но не биваше да се излага пред момичето, което сега толкова го слушаше. Запали фенерчето си и предпазливо влезе в сградата.

Коридорът следваше извивките на охлювната черупка и постепенно се въземаше нагоре. Стените му бяха олющени. Наистина странна сграда! Не приличаше на къща за живеене, или пък е била обитавана от неприличащи на хора същества. Нуми се обади зад гърба му:

— Изглежда толкова стара, че сигурно и духовете са измрели в нея.

— Духовете са безсмъртни, казах ти! — ядоса се той, че тя хем нищо не бе научила от лекцията му, хем отново му напомняше за тях.

Фенерчето осветяваше едно всеобщо запустение. Никъде не се виждаше поне някое по-уютно или малко по-чисто местенце, където да се установят за нощуване. Нямахме и никакви мебели. Не срещнаха и духове. Ако ги имаше на тази планета, сигурно биха напуснали сградата от скука, поради това, че нямаше кого да плашат.

— А дали ще им действа приспиващият газ? — продължи да задава момичето наивните си въпроси.

— Те не спят, значи няма и да им действа.

— Тогава защо си го извадил?

Досадно момиче — всичко забелязваше! Той побърза да пхне в джоба си единственото им оръжие, за да ѝ покаже още веднъж, че не го е страх.

— Досадна съм — пошушна виновно Нуми. — Защото също ме е страх.

Тя отново бе прочела мислите му. Значи и в мислите си не биваше да го е страх, ако искаше наистина да не се излага. А има ли нещо по-трудно от това? Може външно да показваш колкото си искаш храброст, мислите ти винаги ще се боят, щом има от какво да се боят. Опитайте и ще се убедите, че е така.

— Ще идем най-горе — рече той за свое и за нейно успокоение. — Навън през нощта могат да излязат непознати зверове.

Тукашните строители изглежда не познаваха стълбата, защото нагоре се отиваше все по този виещ се коридор. Ту тук, ту там, от ляво или от дясно се появиха нещо като стаи, но също без врати, та приличаха повече на ниши. И също бяха празни и мръсни.

— Да си турим шлемовете — предложи Нуми. — Така ще можем и да разговаряме, без да ни чуе някой.

Предложението ѝ беше разумно и двамата си помогнаха, та побързо да ги надянат.

— Да преспим тука, пък утре ще продължим — пошушна Нуми в ушите му.

— Но защо шепнеш? Нали сега...

Гласчето на Нуми прихна невесело в шлемофона му.

— Вярно, забравих.

— Съвсем като земно момиче си — рече ѝ Ники, макар да знаеше, че и всяко земно момче почва да шепне, когато го е страх, все едно дали го чува някой, или не.

Неочаквано коридорът свърши под открито небе, на широка и кръгла площадка. Сградата нямаше друг покрив. Ники побърза да изгаси фенерчето, да не види някой отдалеч силната му светлина. В потъмнялото вече небе бяха се показали първите звезди, пръснати в непознат за земното око порядък. Нямаше я Голямата мечка, нямаше и Малката, липсваше и Квачката с пиленцата. Там, където обикновено грееше вечерницата, тук също блещукаше едно ярко светило, но си беше звезда, а не като нея планета със спокоен, розов блясък.

— Трябва да е било някаква наблюдателница — каза Ники високо, за да покаже, че вече съвсем не го е страх. — Можем и на открито да спим, вместо в тия мръсни ниши.

Не усещаш ли, че тук има някой? — отново пошепна Нуми.

— Вече ти се привиждат и духове — подигра я той. — Не бой се. И да ги има, те са на Земята, чак дотука не могат да дойдат. А Мало едва ли ще ги пренесе.

— А могат ли да хъркат? — зададе експерименталното момиче поредния от смешните си въпроси.

— Как да хъркат? Нали ти казах, че не спят.

— Не чуваш ли?

Николай напрегна слуха си и наистина долови нещо като похъркване.

— Глупости! Може би тукашните щурци пеят така.

— Какви са тия щурци?

— Е, знаеш ли, ако трябва сега да ти обяснявам всичко, което го има на Земята... Насекомо е, не е страшно. Пее.

— Пак ли ставам досадна — рече виновно Нуми. — Но това тук не пее, то хърка като спящ човек.

Изглежда имаше по-остър слух от неговия и той отново се заслуша. Макар и доста мелодично, хъркането си беше хъркане. Рече:

— Щом знаеш как хърка спящ човек, значи и у вас на Пира хъркат, така ли? Възможно ли е всички цивилизации в Галактиката да хъркат?

— Всички сигурно не, но ако тези също са преселници от Земята? Овчарят приличаше на земен човек.

— Чак толкова глупави овчари нямаме на Земята! Ако искаш да знаеш, нашите и радио си носят в торбата, че и телевизори си имат в кошарите.

— Извинявай — рече Нуми. — Но какво ще правим сега?

— Ще го събудим. Как ще спим иначе, ако ни хърка цяла нощ — рече храбро Ники Лудото и много се надяваше тя да предложи да бягат.

Но Нуми беше станала толкова послушна, че нищо не каза и той трябваше бързо да действа, ако не искаше тя да изобличи отново мислите му в лицемерие.

ЛОШИТЕ ХОРА СЪНУВАТ ЛИ ХУБАВИ СЪНИЩА? ЧИИ СА ЗВЕЗДИТЕ?

Край последните няколко ниши двамата бяха минали, без да надникват в тях, решили, че също са празни. А бе ги подмамил да бързат и светликът на звездното небе, идещ откъм покривната тераса. И ето че, щом се върнаха на пръсти по коридора, хъркането веднага се усили. Ники угаси фенерчето и се послуша. Добре, че този вълшебен шлем позволяваше да се чуват и външните шумове, без да пускат навън техните собствени гласове.

— Тука е! — рече той, посочвайки най-близката ниша-стая.

— Забравих да ти кажа — обади се Нуми шепнешком в шлемофона му. — Отляво на шлемофона имаш едно лостче, премести го и ще виждаш и на тъмно. Аз вече го виждам.

Той не успя да го напипа и тя улови ръката му, насочи я, двамата заедно преместиха лостчето. Лицевото стъкло на шлема му внезапно изсветля и Николай прогледна. Вярно, като през тъмни слънчеви очила, но все пак очертанията на нещата се виждаха доста ясно.

Николай радостно се удиви на новото вълшебство, но нямаше да бъде Ники Лудото, ако не покажеше веднага, че и той разбира от тия неща.

— С инфрачервени лъчи ли е? И ние имаме такива уреди за нощно гледане. В самолетите и в танковете...

На момичето от Пира обаче не му бе сега до технически обяснения. То рече още по-тревожно:

— Виждаш ли го сега? Ето го там, лежи!

Да, в отвъдния край на нишата действително имаше купчина дрехи, изпод които бликаше на пресекулки ту по-остро, ту по-приглушено хъркане, сред което се извисяваше понякога мелодично подсвиркване с нос.

Двамата постояха в нерешителност, но странният оркестър продължаваше спокойно своята работа.

— Да го събудим ли? — прехвърли Нуми отново отговорността върху момчето от Земята.

Ники съвсем бе загубил храбростта си, но когато загубиш смелостта си за действие, понякога ти хрумват пък сполучливи идеи.

— Опитай се да прочетеш мислите му. Дали сънува нещо? Нали успя да прочетеш и моя сън.

— Трябва да ида по-близо и да се успокоя — отвърна позадъхано момичето.

Той безшумно се приближи заедно с нея към купчината дрехи на пода. Нуми мина от другата страна на купчината, където се предполагаше, че ще е главата. Ники рече, за да я успокои:

— Аз ще пазя.

Тя се наведе, а той затаи дъх, та да не и попречи със собствените си мисли. Нуми дълго стоя така наведена, после гласът ѝ прозвуча много по-спокойно:

— Изглежда е добър човек. Сънува хубави неща.

Наивно момиче, каза ѝ той в мислите си. Сигурно и лошите хора сънуват понякога хубави сънища. Но на глас само я запита какво е прочела в мозъка на спящия.

— Най-напред беше много красиво. Звезди, звезди, пъстри, като в звездния тунел на Мало. И той лети сред тях, мъничък, като дете мъничък, и като птица лети, с разперени ръце. И пее, пее... Шът! — прекъсна се тя и пак се заслуша. — О, сега сънува нещо страшно! И много го е страх. Гонят го. Някой го гони и той бяга, бяга, ще умре от страх, горкичкият!...

Внезапно купчината скочи с неразбираем вик. Дватамата се дръпнаха, не по-малко уплашени, а човекът избяга чак в другия ъгъл на нишата и се сви между двете стени. Дрипите му се затресоха като окачени на въже дрехи, когато дърпаш въжетото. Ники неведнъж бе го правил като по-малък, за да ядосва майка си.

— Кажу му да не се плаши — нареди ѝ той, защото човекът бе този, който сега се боеше повече от тях.

— Няма да ме чуе. Трябва да сваля шлема си.

— Сигурно и от шлемовете ни се плаши, свали го. Аз ще те пазя — рече той и приготви в двете си ръце приспивното флаконче и фенерчето.

Светна и човекът рухна на пода, заслепен от ярката светлина. Ръцете му трепереха и не държаха никакво оръжие, И целият той видимо не бе в състояние нито да напада, нито да се брани. Двамата можеха спокойно да махнат шлемовете и да ги оставят да висят на гърбовете си. И вече спокойно да огледат втория представител на тукашната цивилизация, когото срещаха.

Нуми изрече няколко непознати думи, сигурно от научените от овчаря. Онзи повдигна глава към нея, отначало плахо, после изведнъж се преобрази. Поотупа с длани дебелиите си бедняшки дрехи и храбро се изпъгна насреща им. Отвърна с няколко неразбираеми слова.

Ники поповдигна пистолетчето с приспиващия газ към лицето му и попита какво е казал.

— Не разбрах добре — отговори момичето. — Каза, че бил готов за нещо си, но не знам за какво.

Ники си помисли, че той вероятно се крие тук, щом е самичък в тази изоставена сграда и щом сънува, че го гонят. Това окончателно го успокои. А и видът му беше по-скоро смешен, отколкото обезпокоителен.

Беше висок почти колкото него — твърде нисък ръст за един възрастен човек. Но пък и в лицето му, голобрадо, с дебели лъскави бузи, имаше нещо детско, макар да бе лице на възрастен. Особено в ясните му големи очи, които го гледаха сега с отчаяна смелост. Дрехите му навярно са били някога оранжеви като на овчаря, но бяха загубили отдавна цвета си. Те обвиваха едно доста дебело телце с късички ръце и крака. Изобщо цялата му фигура беше доста комична. Комична бе и храбрата му стойка, защото двете деца с нищо не го заплашваха.

— Не ми пречи — каза Нуми сърдито, пак отгатнала мислите му. — Ти сам каза, че не бива да се смеем на другите цивилизации. Може да е смешен, но е много по-умен от овчаря.

И тя направи един подканящ жест на миролюбие към него, а за нагледност, сама седна на пода. Храбростта в детските очи на дебелия се смени от плахо учудване. Ники заповеднически му посочи пода. Така де, няма едно момиче от толкова развита цивилизация като Пира да му седи в краката!

Дебелият разбра жеста му и покорно седна в своето къше.

— Още се плаши — рече Нуми. — И той ни помисли за някакви звездни хора. Целият му мозък трепери, макар сега да се опитва да се държи храбро. Странно, какви ли ще да са тия звездни хора, та толкова ги е страх от тях?

— Питай го за какво е готов — предложи Ники, за когото бе важно да разбере дали това не е някой уквиващ се престъпник.

Нуми попита нещо, дебелият отвърна нещо. Думите излизаха обаче от гърлото му не така грубо и дрезгаво, както при овчаря, а с учудваща мелодичност и топлина. Като из гърлото на гугутка: гу-гу-гу...

— Казва, че никога няма да се откаже от истината. Дори веднага да му отрежем главата.

— Толкова много ли му разбираш вече? — удиви се Ники.

— Половината прочетох в мозъка му. Там той виждаше как му отрязват главата.

— Кажу ми, че Мало ми откъсна ножчето и няма сега с какво да му я отрежа — рече весело Ники, усетил се вече съвсем като господар на положението. — Затова нека спокойно ни разкаже каква е тая истина, дето режат глави за нея.

— Моля те, не ми пречи със смешките си — сопна му се Нуми и подхвана един оживен разговор.

В него тя явно още обогатяваше познанията си, защото често доописваше нещо с ръце, често кривеше муцунката си, изобразявайки разни чувства и настроения. А дебелият гукаше все по-храбро насреща ѝ.

По едно време той рипна от мястото си и смешно заподскача из голата прашна стая-ниша.

— Какво му стана? — попита Ники, който едва не бе натиснал копчето на газовия си пистолет, решил, че онзи скача да го нападне.

— Махни това! — рече бързо Нуми. — Чуваши ли, скрий го! Той разбра най-после, че не сме от тукашните звездни хора. А като му обясних, че идваме от други звезди, мозъкът му направо полудя от радост.

Дебелият продължаваше да се върти и да размахва късичките си ръце, а гърлото му гукаше като на влюбена гугутка.

— На песен прилича — каза Нуми и бавно му запревежда. — Безкраен е светът... И безброй са световите в него. И безброй са в него

хората добри... Тук нещо не разбрах. Звездите били негови, разправя. Всичките звезди били негови, защото били на всички. Ти разбираш ли нещо, Ники?

— Това ли му е истината? — разочарова се Николай. Той бе си въобразил, че са срещнали важен държавен престъпник, щом го заплашваше отрязване на главата.

Нуми прекъсна песента на дебеланкото, като се мъчеше да наподобява неговото гукане, после изслуша отговора му и кимна към Ники.

— Открил Америка — рече Ники Лудото. — И затова ли ще му режат главата?

— Не те разбрах — каза тя. — Каква Америка е открил?

— Такава, че звездите били на всички. Оставете сега тия глупости. Питай го тука ли живее и защо е такава тази къща. Всичките им къщи ли са такива? Няма ли наблизно някакъв град, как е устроена цивилизацията им. Изобщо за практически работи го питай, та да разберем къде сме и какво да правим.

Дебелият или се измори от танца си — навярно и на тази планета дебелите по-лесно се изморяват, — или се украти от новите въпроси на пиранското момиче. Той седна отново в своето кьоше и загука по-спокойно.

Това било стара изоставена къща на звездните. Сега те си правели по-хубави и тук никой не идвал. Затова той се криел тук от тях. А защо те се наричали звездни? Защото звездите били негови и на всички? Да, и затова звездните ще му отрежат главата...

— Странна история! — заключи Нуми, след като преведе на другаря си от Земята краткия разговор.

— Не странна, ами дивашка — каза Ники, който съвсем не беше толкова деликатен. — Явно нищо няма да разберем, докато не срещнем тия звездни.

— Макар да не го разбирам, усещам, че е добър човек — каза милозливото момиче от Пира. — Дай и на него една дъвка.

— А, не! Ако взема да давам на всеки добър човек по дъвка... Той самият нали пееше одеде, че добрите били безкрайно много. А дъвките ми са само три.

— Ники, засрами се — скастри го досадното момиче. — Моля те, веднага се засрами!

— Но той ще я глътне като оня дивак!

— Моля те, засрами се, Ники! Много те моля, засрами се!

Той избуфка сърдито пиранското възклицание, но извади от джоба си една от новите дъвки. За щастие дебелият само я изгледа любопитно, без да посегне към нея. После нещо изгука. Ники се зарадва.

— Отказва, нали? Веднага разбрах, че е по-умен от овчаря.

Нуми сбърчи челцето си в недоумение.

— Каза, че не бивало да постъпваме като звездните. Те постоянно карали беззвездните да ядат, та да бъдат дебели.

— Трябва да е много беззвезден — позасмя се Ники. — Я какъв е шишко! Но защо тогава тия звездни да са лоши, щом му дават да яде?

Нуми загугука, все още доста неумело, някакви нови въпроси към дебелия, но отговора не можаха да дочакат. Внезапно коридорът зашумя от движението на множество тела. Остро замириса на изгоряло.

Шишкото скочи от мястото си и храбро изпъна гръб край стената. Децата не успяха да скрият главите си в шлемовете. Не помогна и това, че Ники предвидливо угаси фенерчето. Входът на нишата се изпълни с някакви тънички и сребристи като техните фигурки. А цялата ниша се напълни от вонята на две пушеци факли.

ПРАШКАТА ВЛИЗА В ДЕЙСТВИЕ. ВМЕШАТЕЛСТВОТО В РАБОТИТЕ НА ЧУЖДИТЕ ЦИВИЛИЗАЦИИ НЕ ВИНАГИ Е ПОЛЕЗНО

Пушекът на факлите беше повече от светлината им, но все пак позволи на децата да разгледат добре новодошлите, когато те изпълниха стаята. Навярно това именно бяха звездните, с които вече на два пъти ги сбъркаха, а грешката бе възможна, защото те наистина приличаха на пръв поглед на тях. Бяха тънички и стройни, с почти юношески тела, а облеклото им се състоеше от нещо като роклички, направени от лек, сребристойбял плат. Роклите бяха прищипнати в кръста от широк черен колан, върху който точно над пъпа проблясваха като копчета металически звезди. Те държаха в ръцете си дълги криви ножове, но от това не изглеждаха по-страшни, защото тънките им голи крачета, обути в сандали, ги правеха смешни, а дребничките им лица приличаха на личицата на сбръчкани за плач бебета.

Четирима от тях веднага наобиколиха дебелия си съпланетник и опряха от всички страни остриетата на ножовете си в тялото му. Дебеланкото още по-високо вдигна нагоре бузестата си глава. Вероятно искаше по този начин да изрази презрението си към тях.

Водачът на стражата — сигурно беше той, защото Ники преброи на корема му най-много звезди, осем, — заграчи нещо гневно. Да, неговият говор, въпреки крехката му фигурка и бебешкото лице, не звучеше като мелодичното гугукане на шишкото, а като крясък на гарга. Той изкриви една плачлива гримаса и към двамата пришълци от други светове, изграчи нещо и на тях.

На Ники се прищя да цръкне малко газ в сбръчканата му муцуна, но момичето, отгатнало желанието му, го спря с жест.

Дебелият ми е по-симпатичен, каза си момчето, и никак не прилича на престъпник. Един истински престъпник няма да се държи така. Но не бива да се месим в техните работи. Все пак, не ги разбираме. А Нуми му кимна в знак на съгласие, че мисли същото. После тя изгука кротко нещо на езика на шишкото.

Осмозвездният заграчи сега малко по-спокойно, та момичето успя да преведе думите му.

— Казах му, че идваме от други звезди, а той каза, че щом и ние сме звездни, вършим престъпление, като укриваме един беззвезден престъпник. Казах му, че не сме знаели и не го познаваме, а той отговори, че сме извършили престъпление и само като сме стояли тук и сме разговаряли с него.

Ники, както се казва на Земята, наду перки, за да си придаде важност и нареди на преводачката си:

— Обясни му, че ние не знаем кое тук е престъпление и кое не. И тъкмо затова сме дошли, да изучим техния живот. Нека ни заведе при тяхното началство. Цар ли имат, или президент? При него да ни заведе, с такива като него ние не можем да разговаряме. Това му кажи непременно, та да го сплашим малко!

Нуми отново загука, като често си помагаше с ръце, където не ѝ достигаха думите. Но перченето на момчето даде резултат. Бебешкото лице на осмозвездния едва не се разплака окончателно и стана още по-неприятно за гледане. Защото, който е срещал възрастен с бебешко лице, непременно ще потвърди колко неприятни за гледане са такива мъже.

Осмозвездният направи знак на стражата край изхода и тя се отмести. После покани двамата с един почтителен жест.

Нуми и Ники инстинктивно се хванаха за ръка и заедно тръгнаха по виещия се надолу коридор. Факлите пушеха и смърдяха над главите им и двамата едва виждаха къде стъпват, но не запалиха своите фенерчета, за да не изплашат тези явно примитивни човечета.

Навън чакаха две странни, криви каруци, в които бяха впрегнати още по-странни животни — нещо средно между балканско магаре и перуанската дългошиеста лама, но оранжеви и на зелени райета. В едната натовариха, вече с вързани на гърба ръце, дебелия престъпник и тя веднага потегли. Осмозвездният се покачи пръв на другата каруца и тогава покани пришълците да седнат до него.

Повече от два часа ги друса тази кривооса каруца през тъмното поле, докато не влязоха в някакъв също така тъмен град. Нуми се опитваше от време на време да научи нещо повече от осмозвездния водач, но той ѝ отвърщаше кратко и без желание, сякаш се боеше

повече да разговаря с тях. Навярно го респектираха и гърбавите им скафандри и големите шлемове, които се поклащаха над тях.

Градът се състоеше от подобни на набюдателницата охлювни къщи, различни по големина, само че имаха и малки прозоречни отвори. По кривите и ненастлани улици се мярваха тук и там подобни босоноги същества в късополи роклички. Повечето от тях носеха през рамо по една по-дълга или по-къса тръба, която приличаше на далекоглед. Те се поспирваха да погледат каруците, питаха нещо, осмозвездният им изграчваше нещо, след което те почваха да се тупат с длан по украсените със звезди кореми. Може би това беше някакво приветствие или знак за одобрение.

— Защо е тъмно във вашия град? — повтори въпроса си Нуми, а осмозвездният намуси бебешката си физиономия и отвърна, че не палели светлини, за да се виждат добре звездите.

— А не ви ли пречи на работата? — настоя момичето отново, да го въвлече в разговор.

— Каква работа? Работи се денем и работят само беззвездните. Звездните денем спят, а нощем пазят звездите си.

Нуми преведе това на момчето от Земята и го запитва разбира ли нещо, защото тя нищо не разбирала.

— Ония сомо хапиенси ми бяха по-ясни — отвърна той.

— Звездите ви са хубави — каза Нуми на осмозвездния, за да го предразположи към разговора.

Тя имаше предвид звездите над главата си, но онзи се наведе към своя корем.

— Хубави са, но са скъпи. Аз имам дори една жълта — И той посочи черния си пояс.

— Странно. Казва, че звездите били скъпи — преведе Нуми.

— И при нас е така — рече момчето. — Колкото повече и по-големи звезди има един офицер, толкова повече му плащат.

— Какво е това „офицер“?

— Е, слушай! Макар че си с два мозъка, трудно ще ти е да изучаваш две цивилизации наведнъж. Карай сега с тая!

— Пак си помисли нещо лошо за мен! — огорчи се момичето.

— Не съм. Повярвай ми, не съм.

— Не го помисли, но го почувствува и се ядоса.

— Ама не бъди толкова чувствителна, казах ти! Вредно е. Пък сега е и опасно. Кой знае какво ни кроят тия бебешори!

— Какво е това „бебешори“? — запита ненаситното мозъче на експерименталното момиче.

— Тия тука. Приличат ми на големи, ревливи и посрани бебета. Виж, виж ги какво правят!

Каруцата тъкмо минаваше край група босоноги човечета, които бяха наобиколили един грамаден като овчаря човек и като него облечен в дебели оранжеви дрехи. Те подскачаха около него, крещяха като настървени гарги и го налагаха с юмручетата си. Той не се бранеше, а стоеше с наведена глава, макар че сигурно с два размаха на дългите си ръце можеше да натъркаля всичките около себе си.

Нуми попита защо го бият, а той ѝ отвърна, че този човек бил беззвезден и нямал право да бъде сега на улицата. Сега трябвало да спи.

— Рано е — каза предпазливо Нуми, като не намери с какво друго да възрази, защото отново бе ѝ станало жал. А дори и двата ѝ мозъка заедно не проумяваха защо трябва да биеш някого, та да го накараш да спи. Нали това само ще го разсъни.

Когото някога са били вечер, за да си легне, знае колко трудно се заспива след такъв бой.

— Не е рано — отговори ѝ осмозвездният поучително. — Беззвездните трябва много да спят и много да ядат, та да работят добре.

— Тия май наистина се въртят обратно — рече с негодувание Ники Лудото, след като изслуша превода на Нуми. — При нас възрастните бият децата, за да спят, не обратно.

Защото босоногите звездни наистина приличаха на грозни и жестоки деца, наобиколили грамадния беззвезден.

Тъй като каруцата беше поспряла, за да се полюбува и стражата на веселата за нея гледка, Ники незабелязано извади от джоба си ластичната прашка, закрепил едно телено кламерче и го прати с всичка сила към подскачащите боси крака.

Един от бебешорите подскочи още по-високо, после се хвана за тънкия прасец и се завъртя с неистов рев. Другите оставиха беззвездника и се скупчиха с грачещо недоумение около пострадалия си събрат.

— Това ти го направи — ядоса се Нуми. — Как го направи?

— Нищо не съм направил — престори се на възмутен Ники. — Какво мога да направя оттука?

— Не лъжи! По чувствата ти разбрах, че знаеш какво е станало. Радваш се и се гордееш. Как го направи?

Ники се постара да не извика в мозъка си представата за ластичето и се засмя:

— Ха познай де! Вашата цивилизация може ли да направи нещо така, че никой да не познае как го прави?

— Пак говориш глупости — скара му се момичето от Пира. — Аз положително ще науча какво си направил, но тия там сега ще бият още по-силно нещастника. Решиха, че той го е направил. Засрами се, Ники! Бързо се засрами!

И наистина: бебешорите вече се нахвърляха още по-настървено върху беззвездната си жертва.

Ники се опита да се засрами бързо, но това пак не му се удаде, защото земните хора така са си устроени. Те не могат да се засрамват бързо или бавно. Те или се засрамват, или не се засрамват. А сега му пречеше и гневът. Щеше му се да изстреля всичките си кламери в краката на тия озверени човечета с бебешки лица, но с очите си бе се уверил, че вмешателството в работите на другите цивилизации може да даде и обратни на желанието ти резултати.

Пък и каруцата вече се отдалечаваше, та кламерите нямаше да стигнат с необходимата сила.

ПРИ СТОЗВЕЗДНИЯ. КОЕ СТРУВА ПОВЕЧЕ: ЕДНА ЗВЕЗДА ИЛИ ЕДНА ДЪВКА

Стовариха ги пред най-високата къща в града. Тя имаше също един единствен коридор, който се виеше постепенно нагоре до терасата на покрива. Беше осветен с окачени по стените мижави фенери, които пушеха и смърдяха на прегоряла пой. Другата каруца с дебелия престъпник бе отминала нанякъде. Сега ги съпровождаха само осмозвездният и още двама от стражата с по две звезди на коремите си.

— Тая цивилизация сигурно затова е изостанала толкова. Не познава стълбата — пошушна Ники на своята приятелка от Пира.

Нуми не отвърна нищо и той сам се разколеба в мъдростта на откритието си. В края на краищата и маймуните знаят да се катерят. Но пък, ако имаше стълби, нямаше толкова дълго да се върви до покрива, а тия хора сякаш прекарваха цялото си време по покривите.

— Къде отиваме? — запита Нуми водача на стражата.

— При стозвездния — отвърна й той.

— Какъв е той?

— Той притежава тук най-много звезди. Затова е най-умният и най-силният.

— А има ли някой още по-умен и по-силен?

— Хилядозвездният. Но той живее в столицата на звездните. При него може да ви заведе само стозвездният.

Нуми преведе краткия си разговор на момчето и то рече:

— Е, да видим най-напред това чудо на природата, после ще идем и при другото.

Стозвездният лежеше върху един дюшек на покривната тераса и гледаше към вечерното небе през една тръба. Изглежда бе толкова важен или пък толкова мързелив, че не държеше сам далекогледа си. Държаха го от двете страни други двама бебешори с по няколко звездички, докато целият корем на лежащия беше обсипан с такива зашита към плата на дрехата тенекиени звезди.

„Къде ли побира пък хилядозвездният всичките си звезди — помисли си Ники Лудото. — Трябва да ги е окачил и по задника си.“

Нуми тихичко му се скара:

— Не мисли такива смешни работи, сега трябва да бъдем сериозни!

Шепотът ѝ накара стозвездния да прекрати заниманието си. Той отстрани с властен жест двамата си слуги заедно с далекогледа и се надигна. Осмозвездният услужливо намести две възглавници зад гърба му, та да може да се облекне на тях. След което се изпъна и бързо заграчи нещо. Изглежда му докладваше за произшествието.

— Какво му казва? — поразтревожи се Ники от лошия тон на доклада.

— Не всичко разбрах, но не е хубаво. Хвали се, че бил заловил известния престъпник Короторо. А ние сме били там. Може би сме му помагали да се укрива. Арестувал ни и ни довел при него, защото сме приличали на звездни и не можел да ни даде направо на съдиите. Стозвездният трябвало да реши това. Изобщо не каза, че ние сами сме поискали да дойдем тук.

— Подлец! — изсъска Ники, но и сега не се уплаши истински, макар че явно над тях висеше сериозна заплаха. Кльощавите крачета на стозвездния го правеха смешен, не страшен. Струваше му се, че едно кламерче в тия крака бързо ще оправи работата.

— Защо сте укривали престъпника — обърна се сега стозвездният началник към тях. — Нали знаете, че Короторо е най-големият престъпник под звездите!

— Моля да ни извините — отговори любезно момичето. — Ние случайно влязохме в тази стара наблюдателница. Не познаваме Короторо и не знаехме, че той е беззвезден.

Така го нарече тя, не „престъпник“, защото вярваше на своето добро чувство към дебелия певец.

— Това отдалеч се вижда — изграчи стозвездният. — Той е дебел и няма звезди на пояса си. Лъжеш! Ще ви дам на палачите.

Ники търпеливо чакаше момичето да му преведе, а през това време се оглеждаше и правеше план как да се измъкнат. Кламерите нямаше да помогнат. Бавно се стреляше с тях. Но ако упойващият газ действително приспива бързо, ще си нахлузят по даден знак шлемовете, ще напръскат като мухи тия бебешори и...

— Не мисли такива работи, че ми пречиш да им разбирам! — прекъсна Нуми кроежите му.

Ники се поядоса.

— Какво се пени тоя?

— Как се пени?

— Чувам, че нещо се таралежи.

— Как се таралежи? — запита пак момичето от Пира.

— Остави земната цивилизация на мира, казах ти! Превеждай, че почва да ми доскучава!

Нуми му предаде накратко заплахата на стозвездния.

— Ей, вие на какъв език си говорите? — изграка ѝ той.

— На неговия — посочи тя приятеля си. — Той е от планетата Земя, аз съм от планетата Пира.

— Къде са тези страни? Не съм ги чувал.

— Много далеч. Край други звезди.

— Какви глупости говориш — изграка стозвездният като гарга, на която са отскубнали поредното перо. — Короторо ли ви подучи да говорите така? Тоя престъпник! Веднага ще му отрежа главата.

Нуми запази своето удивително хладнокръвие.

— Не е нужно Короторо да ни казва нещо. Ние просто живеем в други светове, край други звезди. Но сигурно сме от общ произход, понеже и вие сте хора като нас...

Стозвездният скочи от дюшека си.

— Не може да се живее край другите звезди! Живее се само под Голямата дневна звезда. И съвсем не сме от общ произход! Аз съм звезден, а Короторо...

— Не се гневете, моля, когато ви казвам една наша истина — безстрашно го прекъсна момичето от Пира. — Така няма да се разберем. А ние искаме всички хора да се разбират помежду си. Затова трябва да ни казвате спокойно и любезно вашите истини.

Стозвездният сбърчи бебешкото си лице, сякаш ѝ сега щеше да заплаче.

— Как? Вие сте звездни, а не разбирате истините на звездните?

— Аз не казах, че ние сме звездни. Казах, че идем от други звезди.

— Това е лъжа, лъжа, лъжа и престъпление! — прегракна от викане стозвездният бебешор. — И аз веднага ще те дам на палачите.

При тези думи останалите бебешори насочиха дългите си ножове към двете деца и Ники им подвижна:

— Ей, я не се шегувайте!

Вече държеше в ръка газовото пистолетче.

Те не разбраха вика му и може би тъкмо това ги постресна. Стозвездният учудено ги изгледа.

— Какво казва той?

— Каза, че не бива да се шегувате така грозно с нас — преведе му Нуми.

Бебешорът началник съвсем се смая, че гледат на заплахите му като на шега. Нуми прочете в мозъка му уплаха. Уплаха, че те не бяха се уплашили от властта му.

— Аз не се шегувам, така му кажи — рече стозвездният като пресипнала гарга. Който е чувал как грачи гарга с простудено гърло, ще може да си го представи. — Кажи му, че аз само ви казвам нашата истина.

— Голямата дневна звезда е направена цялата от огън. Тя е родила малките нощни звезди, които също са от огън, и тези звезди са наши.

Нуми преведе набързо думите му, като добави от себе си:

— Ти успя да го уплашиш, знаеш ли. Сега е готов за разговор.

— Аз не само ще го уплаша — изфука се момчето. — Ами ще му цапна един, та и посред бял ден ще вижда звезди.

— Какво каза? — попита нетърпеливо стозвездният бебешор.

Преводачката се затрудни, защото това не биваше да превежда. И се реши на една полулъжа.

— Той казва, че всички звезди са от огън. Но всички те са големи. Някои са по-големи и от вашето дневно светило. А край тях има милиони светове, които не са от огън и на тях може да се живее.

Бебешорът управител подскочи от възмущение, но ръката му накара стражата да свали ножовете си. Изглежда все още се боеше от загадъчното мълчание на земното момче, което нарочно бе се изпънало с независим вид и подхвърляше в дланта си газовото пистолетче.

— Кажи му, че той изрича още по-страшни лъжи, дори и от Короторо. За такива приказки хилядозвездният собственооръчно ще му отреже главата.

Нуми добросъвестно преведе новата заплаха.

Ники направи усилие за една презрителна усмивка. Отвърна:

— Вярвам му. Щом той е такъв глупак, кой знае какъв ще е пък хилядозвездният!

— Ама не ми приказвай все неща, които не мога да превеждам — възмути се Нуми. — Не разбираш ли колко е опасно.

Стозвездният владетел сигурно не бе свикнал да чака, та пак загуби търпение.

— Какво казва той?

— Той казва... — смути се Нуми, защото трябваше да съчини нова лъжа. — Той казва, че не се бои от хилядозвездния, защото хилядозвездният сигурно ще разбере нашите истини.

— Не, хилядозвездният няма да позволи да му говори така. Има само един свят и той е тук, и го управлява хилядозвездният. И всички звезди са наши.

— Той казва, че звездите не са на никого — рече Нуми, усетила, че е по-изгодно така да води разговора, защото стозвездният се плашеше от момчето.

— Какво? Той иска да каже, че тези звезди не са мои? — съвсем пресипна бебешорът управител и се тупна по корема.

— Тези са твои, но онези там не са на никого — отвърна момичето и посочи небето.

— Но аз съм си ги купил! Кажу ми! Купил съм ги. Ето, тази и тази, и тази там... всичките са мои! — запосочва и той към небето.

Момичето от Пира не знаеше с какво друго да възрази на това повече от странно твърдение и реши да го преведе на Ники, да се посъветва с него.

Николай, който също бе поглеждал в недоумение, за да види какво толкова сочат по небето, усети, че опасността се е отдалечила от тях. Усмихна се с превъзходство.

— Всякакви идиоти съм срещал през своя дълъг и не лек живот, но тоя трябва да е най-големият в Галактиката.

— Ники, моля те, не ми казвай смешни неща — разсърди се отново момичето. — Какво да му отговоря?

— Питай го къде се продават и колко струват, та да си купим и ние. Не се шегувам, питай го! Така ще спечелим време и ще разберем повече неща за тях, отколкото, ако вземем да му доказваме, че е глупак.

— Какво казва той? — боязливо запитва стозвездният, респектиран от властното боботене на пубертетното гърло на момчето.

Момичето добросъвестно преведе въпроса на Ники и управителят изведнъж омекна. Явно намерението им да си купят звезди ги направи по-ясни за него. Ники излизаше прав, въпреки че имаше само един мозък и не знаеше тукашния език. Нуми му хвърли един поглед с благодарност и уважение.

— Много странни човеци сте — каза стозвездният. — Приличате на звездни, пък нямате звезди. Дори не знаете къде се продават. Сигурно затова говорите такива объркани приказки. Но аз съм готов да ви помогна, защото е позорно звездните да загиват от ножа на палача.

И той отправи някакво грачещо нареждане към адютантите си. Те тичешком донесоха едно късо наметало, което също бе окичено с куп звезди. Наметнаха му го, но и то не успя да скрие кльощавите му старчески крака. През това време той попипа ръкава на Нуми.

— И дрехите ви са много особени.

— Това са скафандри. С тях се движим между звездите — обясни му Нуми.

— Пак ще ме разсърдите — рече управителят. — Ох, защо ли съм толкова добър към вас! Та вие сте много подозрителни! Уж можете да ходите при звездите, а пък нямате собствени звезди. Не, хилядозвездният няма да ми прости, че веднага не съм ви дал на палачите.

— Ще ви прости — увери го Нуми. — Ние ще го помолим да ви прости. Нас той ще послуша.

— Ще ви послуша ли? — изненада се стозвездният, че говорят с такъв тон за онзи, който стоеше десет пъти по-високо от него.

— Разбира се. Нас всички разумни хора ни слушат.

Без да иска простодушното момиче бе казало нещо хитро. Стозвездният не посмя да ѝ възрази, защото така щеше да нарече хилядозвездния неразумен. И то пред още няколко звездни.

Стражата вече се строяваше зад тях с вдигнати ножове. Двамата адютанти носеха дългата тръба-далекоглед.

— Къде ще ни водят? — обезпокои се Ники.

— Да си купим звезди.

— Но ти каза ли му, че нямаме пари?

Наистина нямаше нито стотинка в джоба си. Бе си похарчил парите за цялата седмица и тръгна из космоса без джобни пари. А който е тръгвал без пари на подобно пътешествие, знае колко притеснително е това.

— Да му кажа ли? Но тогава пък няма да видим къде и как се продават.

— Още недей! — рече важно Ники, но едва съдържаше смеха си. — Ще си купим. Давам една дъвка за сто звезди. И за тебе една дъвка — още сто! Така ще се изравним с него.

Нуми запуши с длан устата си, преглътна и успя дори да се разсърди.

— Казах ти, престани с твоите смешки! Не е прилично да се смее човек, когато е сред чужда цивилизация. Какво ще кажа, като ме запита сега?

— Аз нищо смешно не казах! Мислиш ли, че сто звезди струват повече от една дъвка? При нас на Земята скъпи са само редките неща. Това, което го има колкото си щещ, нищо не струва. Само в нашата Галактика има сто и петдесет милиарда звезди. Галактиките също са милиарди. А пък дъвките колко, мислиш, че са? Особено такива балони като моите.

Доверчивото момиче го гледаше учудено и съвсем сериозно заобсъжда непознатия ѝ земен закон.

— Странно! Това, което казваш, явно е глупаво, а пък изглежда и логично. Как е възможно нещо хем да е глупаво, хем да е логично? Дай му на този една дъвка, да видим как ще реагира.

— Ааа, не! Много ми е противен. Сега и за един милиард звезди не си давам дъвките. Мислиш ли, че другаде някъде в тая галактика може да се намерят дъвки! Виж, като идем на Пира, ще ги раздам на вашите деца. Сигурно не всички са експерименти като тебе и ще ги харесат — засмя се най-после Ники, доволен, че успя да си отмъсти заради презрението ѝ към неговите дъвки.

— Той защо се смее? — настръхна стозвездният, който бе привършил с подготовката си за тръгване.

— Радва се, че вие сте също така разумен като хилядозвездния и че ще ни заведете, където се продават звезди — излъга сега по-дръзко Нуми и веднага се засрами.

Но можеше ли да му преведе обърканите приказки на това земно момче? Добре, че на терасата беше доста тъмно, та никой не видя колко червено стана лицето ѝ. Защото, оказа се, че и на Пира се изчервявали, когато им се наложело да излъжат. Може би не всички, но такива момичета като Нуми веднага се изчервяваха.

— Да вървим тогава — предложи доволно стозвездният и тържествено се запуска по вития коридор с мижавите фенери.

Или си въобразяваше, че е тържествено, или пък така си вървяха началниците на тази планета. Ники обаче едва потискаше новия си смях. Защото:

Опитайте да си наметнете някое наметало, обсипано с лъскави звезди, но краката ви да си останат голи до над коленете, и да стъпвате със сандалите си, сякаш цяла година сте лежали болни. Тогава непременно ще се убедите, че това наистина не изглежда тържествено. Поне в очите на земната цивилизация.

8

САМО ПРЕД ПАЛАЧА БИЛО РАЗРЕШЕНО ДА ГОВОРИШ КАКВОТО СИ ЩЕШ. ПАЗАРЪТ НА ЗВЕЗДИТЕ

Каруцата, на която сега трябваше да се качат, беше украсена с множество нарисувани звезди. Навярно пак сто, но кой ще ти ги брои в тъмното. В нея бяха впрегнати не две, а шест такива дългошиести животни — половин балканско магаре, половин перуанска лама, оранжеви на зелени райета. От това обаче тя не тръгна по-бързо, защото зад нея вървяха пеша двайсетина стражи с дълги голи като краката им ножове. Така шествието стана още по-тържествено. И по-смешно в очите на представителя на земната цивилизация.

На тази планета сигурно винаги бе топло, щом и през нощта бе топло, а звездните ѝ обитатели ходеха в къси роклички без панталони. Но пък на беззвездните винаги им било студено, защото си нямали звезди да ги топят. Объркан свят! Как така ще им е студено, като е топло, и как ще те топят тия студени звезди, рече си Ники, докато се подрусваше зад гърба на стозвездния.

Нуми седеше от другата страна на управителя и непрекъснато го разпитваше нещо. Ники си помисли, че това момиче може да умори не една цивилизация с въпросите си, но стозвездният проявяваше засега търпение към нея.

Улицата, която ги отвеждаше от двореца на стозвездния към пазара за звезди, беше по-скоро алея, защото край нея нямаше нито една от познатите им вече охлювни къщи. На тяхно място се редяха някакви ниски каменни статуи — дребнички дебели човечета, под чиито боси крака имаше знаци. Но и те не се различаваха добре в тъмнината.

Нуми преведе през рамо на другарчето си какво бе научила за тях. Това били паметници на хора, които са казали по една истина на хората от тукашния свят. Който кажел една нова истина, вдигали му паметник.

— Виж ти! — надсмя се Ники, спомнил си как се отнасяха досега с тях. — Аз пък си помислих, че тук изобщо не уважават истините. Тогава на нас ще трябва да ни вдигнат по хиляда паметника, като почнем да им разправяме всичко, което те не знаят.

— Ники! — предупреди го момичето да бъде сериозен. — Опасността съвсем не е отминала. Кой ги знае какво ще направят с нас, като разберат, че нямаме пари за звезди.

Ники щеше да ѝ отвърне с още нещо насмешливо, за да ѝ покаже, че не го е страх, но осъзна, че може би се държи така, именно защото се бои, и го премълча. Та нали Нуми сега беше с включен изкуствен мозък и сигурно четеше всичките му мисли и чувства. А като в потвърждение на думите ѝ стозвездният неочаквано изграчи:

— Забранявам ви да разговаряте в мое присъствие. Когато разговаряте с един стозвезден, ще мълчите. Защото още сте беззвездни.

Какво му ставаше пак на тоя капризен управител? Одеве изглеждаше уплашен и добър, а сега отново се озлобяваше. Дали защото на тясната тераса се чувствуваше в опасност, а тук го заобикаляше по-голяма стража? Пък и що за глупост: как ще разговарят с него, щом ще мълчат?

— Извинете, моля — рече Нуми с най-сладкия си гласец, така че успя да го изгука почти толкова мелодично, колкото дебелия певец Короторо. — Приятелят ми не разбира вашия език и аз само му казвам истините, които ти казваш на мен, та да ги знае и той.

— Аха — отстъпи стозвездният. — Добре, казвай му ги тогава, щом е толкова глупав, та не разбира нашия език.

— Какво разправя пак? — обади се Ники зад гърба ѝ, усетил не добрия му тон.

Сега Нуми предварително се изчерви, защото трябваше да излъже и него. Но нима трябваше да му каже, че стозвездният го е нарекъл глупав? Кой знае какво щеше да направи това буйно момче! Сигурно не случайно са го кръстили „Лудото“. И тя отвърна стеснително:

— А, нищо особено. Пък и аз не го разбрах добре.

Шествието се изви и спря пред широка порта с два смрадливо пушещи фенера от двете ѝ страни. Не беше сграда, а по-скоро висок и дълъг зид, чиито краища се губеха в нощната тъмнина.

Адютантите помогнаха на стозвездния си началник да слезе бавно и тържествено от каруцата. Но както и да слизаш от една каруца, винаги ще изглежда смешно, затова Ники избра най-малко смешния начин. Той се хвана с една ръка за ритлата и с елегантен гимнастически скок се изправи току пред лицето на стреснатия управител. И веднага позна, че е направил грешка. Бебешката физиономия на стозвездния бе готова да се разплаче.

— Кажи му — избърза той, — кажи му, че при нас на Земята, министрите така слизат от колите си.

— Това истина ли е? — усъмни се Нуми, защото вече много лъжи бяха й се насъбрали. И предпочете да каже друго:

— Моят приятел моли да го извините, но той не познава още вашия живот.

— Кажи му, че за последен път му прощавам — изграчи свирепо стозвездният бебешор, усетил сега още по-силно властта си, щом му се извиняваха.

Той им обърна гръб и закрачи към портата. А многобройната стража огради двете деца и като се подреди, образува ново шествие подире му.

В двора, а това явно беше нещо като голям обграден двор, стояха стотина такива босоноги звездни и вдигаха глъчка с кресливите си гласчета. Щом обаче портата се отвори и през нея важно влезе стозвездният управител на града им, те млъкнаха почтително. После образуваха коридор пред него и се закланяха. Ники веднага забеляза, че ония, които имаха на коремите си по-малко звезди, се кланяха пониско. Но изглежда не само поклоните им, а и дължината на далекогледните им тръби се определяше от броя на звездите по коремите им. Защото всички имаха в ръцете си такива тръби — покъси или по-дълги. Далекогледът на стозвездния обаче беше два пъти по-дълъг от всички и го носеха двама души.

В двора беше по-светло, но и по-задушно и смрадливо, защото по стените на зида висяха доста фенери. Стозвездният се отправи през сторения му коридор към едно малко възвишение от пръст. Върху него лежеше нещо, което можеше да е маса, но можеше да е и обикновен сандък, защото нямаше крака. Зад него стоеше едно подобно на другите човечета, само че наметалото му не беше сребристойно като

на останалите, а тъмно, с неопределим поради мрака цвят. То държеше в ръката си къса дървена палка.

— Продължавай — нареди му управителят. — Да чуем какво се продава днес.

— О, могъщи стозвездний — поклони се човечето така, че чак удари носа си в сандъка, — за съжаление днес няма новооткрити звезди. Но предлагането е добро и пазарът е оживен. Продава се дори една голяма розова звезда.

— И колко искат за нея? — попита управителят.

— Пет сини. Но понеже няма засега кандидати, продаващият сигурно ще отстъпи на две сини и осем жълти.

— Чудесно! Значи се е покачила цената на големите розови — зарадва се управителят, сигурно защото имаше на корема си няколко розовеещи се тенекенца. — Хайде да чуем какво още се предлага. Тези мои гости искат да си купят нещичко.

Нуми шепнешком превеждаше разговора им и Ники също шепнешком ѝ подхвърли:

— Как се сдържаш? Аз още малко и ще се пукна от смях.

— Не ме питай, защото няма да мога да се сдържам — отвърна му тя.

Човечето с тъмното наметало удари с палката по масата-сандък и викна кресливо:

— Предлага се една жълта, средно голяма, в трети квадрат. Начална цена: пет бели. Желаещите да си вдигнат далекогледите.

Над главите на смълчаното множество се вдигнаха десетина тръби. Човекът с тъмното наметало отново удари с палката:

— Кой дава една повече?

Вдигнатите тръби останаха четири на брой. Бебешорът удари за трети път:

— Кой дава две повече?

Тръбите колебливо се разлюляха и три от тях се смъкнаха пред коремите на притежателите им.

— Върви да си я получиш! — каза водещият наддаването на единствената останала във въздуха тръба.

— Къде ще си я получи? — попита Нуми стозвездния им домакин.

— Ей там, в дъното има наблюдателница. Там ще му я покажат да я види в кой квадрат се намира и ще му издадат документ за нея.

— Но как точно ще я получи? — недоумяваха и двата мозъка на момичето експеримент.

— Собственикът ѝ ще му даде от пояса си купената жълта звезда и ще вземе от неговия седемте бели. Изгодно я купи. За една средно голяма жълта седем бели е добра цена.

— А с онази там, истинската, на небето, какво ще прави?

— Ти си чуден човек — възмути се стозвездният от невежеството ѝ. — Как какво ще я прави? Ще си я гледа, ще ѝ се радва. Тя ще го топли. Жълтите са по-топли от белите.

— Това не е така — предпазливо го поправи момичето от Пира. — Белите звезди са много по-горещи, но изглеждат мънички, защото са по-далеч. Жълтите са по-студени, а розовите и червените са най-студени, те вече угасват.

Стозвездният отново кипна:

— Казах ти да не говориш глупости, докато сте мои гости! Когато ви дам на палача, тогава може да си говорите каквото си щете. Само пред палача това е разрешено, преди да ти отреже главата. Белите са най-евтини, защото са най-много на небето. Най-скъпи са червените, защото са най-едри и най-малко на брой. Както виждаш, дори аз имам само две от тях!

Момичето от Пира се смути. Казаното досуц приличаше на оня земен закон за звездите и за дъвките, които бе ѝ изложил Николай; беше хем глупаво, хем невярно, хем пък логично!

— Но аз знам... — започна тя неуверено.

— Нищо не знаеш — скара ѝ се стозвездният. — Ще знаеш, когато и ти имаш звезди. Трябва да си купите най-малко по една синя и две жълти, ако искате да продължа да разговарям с вас.

— Но с какво се купуват? — силно се разтревожи момичето.

— Нали видя? Жълтите се купуват с бели, а сините с другите, по-скъпите, могат да се комбинират с жълти и бели и така нататък.

— А белите с какво се купуват?

— Странни хора сте! — изграчи стозвездният. — Аз само затова още не ви давам на палача. Много сте ми странни! Как може да не знаете с какво се купуват белите? Една бяла струва пет беззвездни и

петдесет домашни животни. Като за начало трябва да си купите поне по двайсет бели.

Нуми се отказа да прави сметка колко беззвездни и колко животни трябваше да имат, за да купят толкова звезди. Пък и мозъкът ѝ бе се ужасил, когато узна, че ония хора, които тук наричаха „беззвездни“, се продавали заедно с животните. Естественият ѝ мозък се ужаси, другият, изкуственият, не можеше да се ужасява. Той само трупаше и даваше знания.

— Преведи нещичко де! — сръга я отново Ники, видял затруднението ѝ.

Нуми с разтреперано гласче му разказа в какво положение се намираха. Ники извика възмутено:

— Ей, ама тия гадняри, значи, са си истински робовладелци!

— Какво е това „гадняри“, какво е „робовладелци“? — попита Нуми, помислила, че е важно да го знае за по-нататъшния ѝ разговор със стозвездния.

— После ще ти разправам. Кажи му, че трябва да излезем навън. Веднага! Там ще му дадем отговора си.

Ники бе съобразил, че от това множество по-трудно ще се измъкнат, ако се наложи да бягат. Трябваше на всяка цена да излязат навън, в тъмното.

— Какво казва той? — попита я стозвездният, загубил търпение, защото всички началници в тази галактика лесно губеха търпение. — По колко ще си купите, та да знам и аз колко да ви уважавам?

— Но ние не притежаваме ни беззвездни, ни животни! — изтърси експерименталното момиче, което въпреки няколкото принудителни лъжи, още не бе се научило да хитрува истински.

— Каак?! — изплака стозвездният като огладняло бебе. — Вие нямате дори беззвездни и животни? Сега чак разбрах! Вие сигурно сте от ония звездни, които се отказват да притежават беззвездни и животни. Чувал съм, че някъде се били появили такива. На Короторо последователи. Веднага ще ви отрежем главите! Такова е нареждането на хилядозвездния.

И без да изслуша опита на Нуми за възражение, той направи знак на стражата си. Тя веднага обгради двете деца с насочени ножове. Той махна още веднъж с ръка и тръгна гневно към изхода през новообразувания пред него коридор.

КАК СЕ СВАЛЯТ ЗВЕЗДИТЕ. НЕУСПЕШНИЯТ ПАЗАРЛЪК. КОМУ ВДИГАТ ПАМЕТНИЦИ

Пътъом Нуми успя да съобщи шепнешком на приятеля си какво ги очаква.

— Не се бой — пошепна ѝ Ники решително. — Така е по-добре. Щом излезем навън, пригответи и ти твоето газово пистолетче. Аз ще дам сигнала.

Навън обаче стозвездният неочаквано пак се промени. Нуми долови това от мозъчните му излъчвания, защото бебешката му физиономия не се виждаше добре. Но не разбра причината. Само се запита, така ли са капризни всички началници?

Стозвездният отстрани с властен грак стражата и тя се дръпна доста далеч от децата. Изглежда не биваше да чуе какво ще им каже. После се обърна доверително към момичето:

— Слушай сега, аз не съм толкова лош. Ти ще ми дадеш твоите дрехи, с които можело да се ходи при звездите. Аз пък ще дам на двама ви по десет беззвездни и по двайсет животни. Така ще уредим работата. И няма да казвам за вас на хилядозвездния.

Нуми объркано преведе какво се искаше от нея. Николай кипна; спомни си, че и преди бе го уплашил, когато се държеше храбро:

— Кажи на тоя звезден търгащ, че не ни трябва неговите звезди. Кажи му, че всички звезди са наши.

— Ще се разсърди пак — не се съгласи момичето.

— Ще ви дам и още по десет бели звезди, да си имате — вметна управителят, решил, че момчето се е разгневило, загдето им е предложил само хора и животни.

Безхитростното момиче още повече се обърка. То на драго сърце би му дало скафандъра си, но как щеше да се върне без него на Пира? И отвърна безпомощно:

— Приятелят ми от Земята казва, че си имаме достатъчно звезди. Защото всичките звезди са наши.

— На палача! На палача! — изкрещя стозвездният, но не успя да даде команда на стражата, защото Ники доста силно го ръгна в корема. Право в тенекиеното му съзвездие.

— Ей — викна му той гръмко, — гледай там!

Стозвездният вдигна уплашено глава към обсипаното със звезди небе, защото натам сочеше сега пръстът, който бе го ръгнал в корема. И защото никой досега не бе си позволявал с него такова нещо.

— Виждаш ли онази там звезда? Ей сега ще ти я сваля! Превеждай, Нуми!

Нуми преведе, макар също да не разбираше намерението му. Момчето, което предварително бе извадило мъничкото като фъстък фенерче, замахна към небето. После тайнствено смъкна ръката си, изпъна я пред бебешкия нос на стозвездния и бавно отвори шепа. В следващия миг от нея изригна ослепителна светлина. Сякаш наистина в дланта му бе кацнала свалената звезда.

Стозвездният изврещя от ужас и закри ослепелите си очи. Ники триумфиращо огледа под светлината на фенерчето и окаменялата стража. Моментът бе сгоден за бягство, но му се стори, че след този урок стозвездният бебешор не ще посмее повече да ги заплашва. Щом обаче забеляза, че онзи започна да попоглежда между пръстите си, веднага сви длан и отново замахна към небето, за да покаже, че връща звездата на мястото ѝ.

— Къде е звездата? — попита боязливо стозвездният.

Ники се досети за какво пита и посочи с другата си ръка някъде по небето.

— Ей там, не я ли виждаш? — и докато онзи напразно се вираше към звездните рояци, незабелязано върна фенерчето в джоба си.

Естествено, не бе възможно да откриеш с просто виране коя точно звезда е била сваляна и качвана отново на мястото ѝ, но управителят беше потресен. И дълго мълча, преди да се обърне към Нуми с противно умилкване.

— Кажи на този мил човек, че ние с него можем да направим сега една голяма сделка. Той ще ми даде една такава истинска звезда. Тогава мен ще ме изберат за хилядозвезден, а аз пък ще ви направя стозвездни и ще ви дам по цял един такъв град да управлявате — той се поколеба мъничко и за по-сигурно додаде: — Не, ще ви направя

двестазвездни. Или дори петстотинзвездни и ще ви дам половината страна.

Още не съзвела се от фокуса с фенерчето, Нуми механично преведе предложението му. Ники едва не се изсмя на глас. Добре, че след угасването на фенерчето бе станало сякаш още по-тъмно, та не се виждаше победоносното му хилене.

— Кажи му, че не може. Истинските звезди трябва да си стоят на небето. Така е наредено.

— Кой е наредил това? — попита недоверчиво стозвездният, след като изслуша превода.

— Кажи му: милионозвездният.

— Лъжете! — изкрещя той, щом чу отговора. — Звездите не са толкова много, че да има милионозвезден. Всички вече са изкупени и рядко се появява нова.

— Звездите са безкрайно много — каза му поучително и кротко момичето от Пира. — Никой не може да ги преброи. И не са на никого. Всяка си е...

Стозвездният обаче беше толкова разгневен, че не я слушаше вече.

— Значи отказвате да ми дадете поне една-единствена? Така ли? Хууу-хо!

Този вик изглежда бе предназначен за стражата, защото тя веднага се спусна към децата.

— Газ! — изкомандува Ники, но беше късно.

Нуми не бе го послушала да приготви пистолетчето си, а своето той бе прибрал обратно, заради фокуса с фенерчето. Още преди да посегнат към джобовете си, босоногите стражи, по четирима на човек, уловиха ръцете им, извиха ги и ги вързаха отзад.

Сега управителят ги гледаше победоносно. Каза, но вече като заповед:

— Кажи на този глупав човек, че няма веднага да ви отрежа главите. Ще ви оставя да си помислите до утре. Ако утре вечер пак ми откажете, ще ви обезглавя на площада пред всички звездни и беззвездни, заедно с Короторо.

— Но ние ви казваме самата истина — вече сериозно се уплаши Нуми. — Не е възможно да се вземат звездите от небето. Те са огромни, цели светове...

— Още по-добре, щом това е истина — каза сега пък стозвездният поучително. — При нас законът е такъв: който твърди една истина, а звездните не я приемат, веднага му се отрязва главата. Ако после се окаже, че истината наистина е истинска истина, тогава звездните веднага му вдигат паметник.

— Но това е жестоко — плахо се възмути момичето. — Не може ли да се изчака?

— Всяка истина е вредна, докато не е приета от всички за истина. Значи разпространителят ѝ трябва да бъде наказан. Но щом тя се приеме, той трябва да бъде възнаграден. Ние сме много справедливи и винаги най-напред наказваме, после възнаграждаваме. Обратното не може.

— Но каква справедливост е това? — възкликна Нуми. — Да се режат главите на хората, защото казват истини!

Дори и изкуственият ѝ мозък като че ли бе почнал да се ужасява, като съобрази, че на всички онези, които стояха издялани от камък край алеята, по-напред са били отрязани главите.

— Ей че си глупава — каза управителят, но още бе склонен да поучава тези двама странници, защото не бе загубил надежда да се сдобие с истинска звезда. — Не можеш ли да разсъждаваш? Справедливо ли е, когато някой каже една голяма истина, да му се вдигне паметник? Справедливо е! А може ли да се вдигне паметник на жив човек? Не може! А кое е по-добре за човека: да има паметник след смъртта си или да няма?

Нуми чувствуваше, че ще ѝ падне главата от толкова логика. Вече бе се завъртяла и, аха, да падне.

— Тоя още ли се пазари? — попита я Ники, почти разплакан от безсилието си. И от болката, с която възетата стягаха китките му.

— Май че ще си останем и без звезди, и без глави. А паметник кой знае кога ще ни вдигнат — отвърна момичето.

— Не бързай — сети се Ники, че тя има нужда от окуражаване и повиши глас, за да не изглежда уплашен. — Кажи на тоя идиот, че обещаваме да помислим до утре вечер върху неговото предложение. Аз ще помоля милионозвездния да отпусне една истинска звезда за него. Но само ако ни развържат ръцете. Иначе не ще мога да му я сваля от небето.

— Но това е лъжа! — възпротиви се дори и в такъв момент странното момиче от Пира.

— Може и да е лъжа, но както виждаш, тук за истините режат глави. Хайде, превеждай!

— А това „идиот“ хубаво обръщение ли е? Може ли да се каже на един представител на чужда цивилизация?

— Еее — ядоса ѝ се Ники, — кажи му там „прелюбезни господине“ или „О, дълбоко уважаеми стозвездни дрисльо“, или нещо такова!

Простодушната Нуми не познаваше и тези обръщения, пък и не знаеше съответните думи на тукашния език, затова преведе условието му без всякакво обръщение. От това обаче то прозвуча по-твърдо и победително. Очите на управителя светнаха в тъмнината и макар че той само кимна важно с глава, тя улови радостните излъчвания на мозъка му, които засега поне означаваха пощада.

КАК ДА ПОСТЪПВАМЕ СЪС СТРАННИТЕ ХОРА. БИТКА И ИЗБАВЛЕНИЕ

Вкараха ги в мрачно подземие, към което пак се отиваше по охлювно завит надолу коридор. Тук и там на завоите му пушеха познатите им смрадливи фенери. Стозвездният все пак бе приел условието на Ники, защото развързаха ръцете им. После затвориха пред тях една решетка от дебели греди и я заключиха с желязна верига за стената.

Нуми разтърка плачливо нежните си китки. Боляха я, въпреки ръкавите на скафандъра.

— Буф! Не мога да си представя, че тази цивилизация също е произлязла от Земята!

Николай вече опипваше делово веригата и съобразяваше кога ще е по-безопасно да избягат. Сега или през деня, когато звездните спели. Рече:

— Ха, и там се срещат всякакви! Простотия! Имат акъл да направят желязна верига, а да си направят поне газови лампи — нямат. Това смърди, та не се трае. Ще взема да си сложа шлема.

Последният фенер беше доста далеч от тях в коридора, но цялото помещение бе изпълнено от дима на изгоряла мазнина.

— Нямат нужда, затова. Нали чу, беззвездните денем им работят, а звездните нощем си гледат звездите. Светлината само ще им пречи. Странен народ! Пък онзи каза, че ние сме били странните и щом сме странни, трябвало да ни отрежат главите. Логика!

С развързани ръце Ники отново се чувствуваше уверен и силен, а и до следващата вечер имаше достатъчно време да се намери изход от положението. Имаше време и за някоя мъдра приказка.

— В своя дълг и не лек живот, Нуми — каза той с непознат за нея тъжно-писклив гласец, — аз съм се убедил, че никой не обича странните. Всеки иска всички на него да приличат. Ти отначало ми се струваше също странна и много ми се искаше да те набия.

— Да ме набиеш ли? — смая се момичето, което, изглежда, никой никога не бе бил.

— Да, само да те набия. Не да ти отрязвам главата, защото аз все пак съм добър човек.

— Но как така ще ме биеш? С какво право?

— В своя дълъг и не лек живот, Нуми — повтори той с предишния особен глас, — аз съм разбрал, че винаги първо ти се приисква да набиеш някого, а после се питаш с какво право. И то не винаги.

— Какъв дълъг и не лек живот — възмути се момичето, усетило, че той се преструва. — Нали си на четиринайсет години?

Ники се разсмия и й разказа за своя прадядо, който беше още здрав и бодър. Той никога не го поучаваше направо, както другите възрастни хора, а винаги започваше така: „В своя дълъг и нелек живот, Ники, аз се убедих, че...“ След което следваше нещо от рода на това, че трябвало човек редовно да си мие зъбите или да се облича, когато навън е студено. Иначе беше мил старец и Ники се гордееше с него. Защото не беше само дядо, а прадядо.

— Много смешно звучи да го кажеш, когато си на четиринайсет години — рече Нуми.

— Тогава защо не се смееш?

— Защото му се подиграваш. А той сигурно ти е казвал все верни неща.

— Но аз не се подигравам на него! Аз...

Ники не успя да се оправдае, защото някой тихичко се обади в тъмното. На неразбираем език. След като се послушаха, Нуми запита на езика на тукашната цивилизация:

— Има ли някой?

— Аз съм, Короторо — изгука по-уверено гласът.

— Къде си?

— Точно срещу вас. Вие сте онези странни звездни, които казваха, че идели от звездите, нали? Защо затвориха и вас?

— Защото и на тях се сторихме странни — отвърна Нуми, все още обидена.

Двамата се взряха между гредите на решетката. Отсрещната стена на тесния коридор се състоеше от подобна решетка. Но не

различиха нищо зад нея, сигурно защото дрехите на певица бяха тъмни, не сребристи като на звездните.

— Да светна ли? — рече Нуми.

— Недей, ще привлечем стражата — спря я Ники, който вече бе построил плана си за бягство, а в него фенерчето щеше да играе важна роля. — Питай го иска ли да избяга с нас.

— Но ние ще бягаме ли? — учуди се странното момиче от Пира.

А Николай пък се учуди и на двата ѝ мозъка.

— Да не би да ти харесва тука?

— Не, но много малко научихме за тази цивилизация.

— На мен и толкова ми стига. А ти като си още любопитна, остани. Само че — край на експеримента!

— Какъв експеримент?

— Ти. Нали си експеримент. Като ти отрежат главата с двата мозъка, експериментът на баща ти отива на кино.

— На какво кино?

— Ей — позагуби търпение Ники, — ти още земната цивилизация не знаеш, тая искаш да изучиш.

— На Земята също не ми повярваха — отмъстително му напомни момичето.

— Да, но нямаше да ти отрежат главата. Най-много в някоя лудница да те затворят. А там е чисто, светло, грижат се за теб.

— Щом ще те затварят, не може да бъде хубаво.

Ники се трогна от наивността ѝ.

— Вярно, но ако се върнем на земята, ще ни затворят заедно и пак ще бъде весело.

— Но защо ще ни затварят изобщо?

— Защото това, което ще разправяме на тамошните хора, също ще им звучи невероятно и ще им се струваме странни. Вие на Пира, какво правите с вашите странни?

— Ние нямаме странни.

— О, трябва да е голяма скука там — засмя се Ники. — Хайде, стига приказки! Разпитай шишкото много ли стражи пазят затвора, къде стоят и ще тръгне ли с нас.

Нуми загугука с невидимия Короторо през гредите, но Николай не можеше да стои на едно място и се зае с веригата. Допря острието на режещото апаратче до крайната ѝ брънка, внимателно придвижи

шифърчето. Наложил се да го побутне още по-напред, не както когато рязаха чимовите. Желязото мигом се нагрело в ръката му и той изпусна брънката. Сети се, че имаше ръкавици. Отлепи ги от ръкавите на скафандъра и ги нахлузи. Сега вече не усещаше никаква топлина. А вълшебното острие срязало дебелото желязо меко и безшумно, сякаш режеше сирене. Веригата тъпо издрънча, свличайки се по гредите.

— Какво стана? — стресна се Нуми, но той ѝ изшътка да мълчи и сам затаи дъх.

Нищо не последва. Изглежда стражата не бе чула шума.

— Сега ще ме слушаш! Каквото ти кажа, това ще правиш — заповяда ѝ Ники, ядосан от собствената си непредпазливост. Трябваше да държат веригата. — И никакви въпроси! — добави той строго, защото се боеше тя пак да не почне да го разпитва, както обичаше да си пита, точно когато трябваше да се действа. — Помагай да бутнем решетката!

Гредите на решетката бяха дебели и тежки, а пантите ѝ очевидно ръждясали. Дълго се напъваха, докато я поотместят. Пантите изскърцаха в тишината на подземие. Ехото превърна скърцането им в пронизителен писък.

— Шлемовете! — викна панически Николай, забравил, че това бе първото, което трябваше да направят.

Той напъха главата си в шлема и се наведе към момичето, защото то по-бързо щеше да го херметизира.

Нуми още се занимаваше със своя шлем, когато по коридора отекна шляпането на множество сандали. Ники ребром се измъкна през открехнатата решетка, пригответил в едната си ръка фенерчето, в другата — газовото пистолетче. Цялото му тяло тръпнеше от напрежение. Нали не знаеше как действа пистолетчето! Ами ако засечеше? Тогава — с гръб към стената за прикритие и с ритници в звездните им коремни! И със саблени удари после по врата! Дано поне скафандърът да издържи на дългите им ножове! Пък не смогнаха да освободят и Короторо, да помага...

— Нуми, дръж се сега! — извика ѝ той през шлемофона.

— Къде да се държа? — звънна въпросът ѝ в ушите му.

Буф! Не беше лесно да се разправяш с чужди цивилизации!

— Пак си помисли нещо лошо за мен! — отзова се тя в ушите му.

— Сега ли намери да ми четеш мислите, глупачко — кипна той. — Ще те набия после, така да знаеш! Прави каквото ти казвам! Застани до мен! Пригответи си газовия пистолет...

Той не успя да довърши наставленията си, защото в коридора пред него се заблъскаха устремени четири-пет фигури. Виждаше ги добре през нощния визьор на шлема си. Блеснаха и четири-пет дълги ножа, кървави от отраженията на най-близкия фенер. Ники отлепи гръб от стената, протегна ръка и натисна задния край на фенерчето.

Светлината избухна като безщумна експлозия в тесния коридор. Стражите се вкамениха, ослепени, писнаха с бебешките си гласчета. Окуражен от ефекта, Ники пристъпи още две крачки към тях и заразмахва пред лицата им газовото пистолетче, натискайки докрай бутончето му.

Който е пръскал някого или себе си с дезодоранта на своята майка, или пък мухите в стаята с аерозолен препарат, ще знае как се прави това.

Препаратът на цивилизацията Пира подействува безупречно. Един след друг стражите почнаха да се олюляват като пияни и да падат на пръстения под. Кой най-напред на задника си, а после по гръб, кой на колене и после върху звездите на корема си. За секунди се натръшкаха всичките. Сега можеха вече да бъдат и преброени. Оказаха се петима.

Ники застана над тях, сам замаян от невероятно лесната си победа.

— Дано не им причини някаква вреда — обади се боязливо гласчето на Нуми в ушите му. — Тоя газ за зверове е предназначен, не за хора.

Странно момиче, наистина! Те извадили ножове да я колят, а тя се безпокои за здравето им!

Гласът ѝ обаче го върна към онова, което имаше още да се прави.

— Запали твоето фенерче!

Този път тя го послуша, без да пита защо и той прибра своето, освободи ръката си за вълшебния резец. Сега беше достатъчно светло, а той имаше и опит. Веригата, връзваща решетката пред килията на Короторо, мигом падна на пода, но дрънченето ѝ не го уплаши. Уплаши самия Короторо.

— Кажи му да помага! — викна ѝ той, защото певецът, заслепен от яркия блясък на фенерчето, трепереше в другия край на килията със закрити очи.

— Няма да ме чуе, трябва да сваля шлема.

— Недей! — изкрещя той, видял я да посяга към шлема си. — Сигурно има още газ във въздуха. Остава сега и ти да ми заспиш тука. Хайде, двамата!

Сега това се оказа по-трудно, защото трябваше да дърпат решетката навън, не да я бутат, както от тяхната килия. А шишкото все така трепереше в къшето си. Само след върховни усилия смогнаха да я разтворят, колкото Ники да се промъкне вътре. Той хвана грубо смазания от уплахата дебеланко за лакътя и го привлече към решетката. Но се оказа немислимо да мине през тесния отвор. А трябваше вече да се бърза.

— Хвани го от другата страна — заповяда той на момичето, защото шишкото едва се държеше на краката си, а сам подпря с рамо гредите.

Те се отместиха още с няколко сантиметра и двамата — Нуми теглеше с всички сили, Ники буташе с всички сипи — успяха най-сетне да извадят дебелия Короторо от килията.

В коридора той навярно вдъхна малко от останалия във въздуха газ, защото още повече омекна. Двамата, по указание на Ники, пъхнаха по едно рамо под мишниците му и го поведоха, както се води болен или много пиян човек. А това се оказа двойно по-трудно. Защото, който е мъкнал така болен или пиян човек, знае, че отпуснатото тяло винаги сякаш тежи двойно повече.

Ники непрекъснато пухтеше и го наричаше наум с най-различни земни прозвища, докато Нуми не го стресна:

— Защо мислиш лоши неща за човека? Той не е виновен.

— Можеше да не бъде толкова дебел, нали?

— Сигурно и за това не е виновен.

Ники беше толкова ядосан, че непременно щеше да ѝ удари поне един шамар, ако ръцете му не бяха заети. И ако не беше безсмислено да биеш шамари на човек, чиито бузи са скрити в непробиваем шлем.

— Какво е това „шамар“? — попита запъхтяно момичето от Пира.

— Такова! Ей сега ще видиш! Дръж го малко! — отвърна Ники, сетил се, че шамари се бият понякога и с лечебна цел.

Той остави за миг дебеланкото, подпрян на рамото на Нуми, и му зашлеви две силни плесници. Виж, тлъстите бузи на певица сякаш бяха създадени само за шамари и те веднага подействуваха. Той се съживи, стъпи по-здраво на краката си.

След като си изкара яда на певица, Ники отново възвърна хладнокръвието си.

— Ти го води и свети, а дай на мен твоето пистолетче. Може би аз нямам вече газ в моето!

Момичето му го подаде послушно и поведе, вече само под ръка, все още замаяния певец, който вървеше, сякаш не знаеше нито накъде, нито какво ще правят с него.

Не стана нужда обаче да си послужат отново с пистолетчето. Двамата късополи пазачи от двете страни на изхода така се вцепениха от светлината, че заприличаха на статуи. Можеше, разбира се, да им пръсне по мъничко газ в бебешките нослета, но благоразумието на момчето надделя. Газът трябваше да се пести, а тия двамата едва ли щяха да посмеят да тръгнат подире им.

И те наистина не тръгнаха. Не ги нападнаха и онези звездни, които се мярваха с далекогледите си из нощните улици. Те или замръзваха на местата си при появата им, или хукваха да бягат със закрити очи. Сигурно не само падналата сякаш от небето звезда в ръката на Нуми им действуваше така. Видът на двете необикновени същества с неимоверно уголемените от шлемовете глави сигурно ги плашеше не по-малко.

На едно място двама звездни, които се возеха в своята каруца, дори скочиха от нея, за да избягат по-бързо. Ники веднага съобрази да я използват, защото шишкото сигурно нямаше да може и да тича като тях.

— Отвори си шлема и му кажи да се качи, че не можем да го вдигнем! — нареди той на Нуми.

Тя послушно откопча шлема си и го пусна да виси на гърба ѝ. После с думи и ръце подкара беззвездния дебеланко към каруцата.

Ники също пусна своя шлем да виси на каишката и каза:

— Угаси фенерчето!

Светлината угасна, както изгасва внезапно падаща звезда, и това допълнително раздвижи Короторо. Той окончателно се съвзе, разбра, изглежда, че не го грози опасност, а го водят към избавлението и забързано, но със смешна тромавост се качи в каруцата. Двамата пъргаво скочиха зад него.

— Кажи му той да управлява. Сигурно знае как.

Нуми преведе нареждането и Короторо взе въжените поводи в късопръстите си ръце. Двете животни, които също бяха се вцепенили от необикновената и за тях светлина, сега послушно повлякоха каруцата.

— Накъде да кара? — попита Нуми.

— При пирамидката, разбира се. Кажи му да кара колкото се може по-бързо, ако му е мил животът. А ти викай Мало. Викай го със всичките си мозъци, щото, ако не дойде, загубени сме. Сигурно ще пуснат цяла армия подире ни.

Нуми погледна компасчето на ръката си и определи с ръка посоката на Короторо. Животните проточиха дългите си ламести шии и каруцата затрополи по каменистия път. Уж бързо, но колко ли може да бърза една такава оранжево-зелена кръстоска между балканско магаре и перуанска лама! Колкото само да пали нетърпението ти и да те ядосва.

Но Николай не им се разсърди. Дори му стана весело. От свежия нощен въздух му стана весело и от вкуса на свободата. Защото истинската свобода се усеща дори на устните. И от тия кротки звезди, които примигваха над главите им, сякаш се чувствуваха виновни, че заради тях тримата бяха изпаднали в такава беда.

ПЕСНИТЕ НА КОРОТОРО. НИКИ ЛУДОТО НАЙ-ПОСЛЕ СЕ ЗАСРАМВА ИСТИНСКИ

Пристигнаха след около два часа по правата посока на компаса. Ламомагаретата или магароламите сигурно бяха си въобразили, че са тичали много бързо, защото дишаха тежко и целите блестяха в оранжево-зелена пот. Въздухът излизаше от дългите им шии шумно, като от спукан паропровод. Но дебелият Короторо се надигна на пръсти и благодарно потупа потните им задници.

Пирамидката от тревни чимове си стърчеше самотна сред полето. Далеч от селището на хората, звездите тук сякаш мигаха по-радостно. Но никакъв Мало не се виждаше и сред тях.

— Имам чувството, че ще дойде — каза Нуми, след като постоя напрегнато заслушана.

— То, ако само с чувства се вършеше работата... — измърмори Николай, намеквайки за нейните неуместни угризения и съжаления по време на разправията със звездните.

Той се оглеждаше из полето за преследвачи, надявайки се, че звездните ще да са достатъчно наплашени от фенерчето и упойващия газ, та не ще смеят да дойдат дотук. Нуми се засегна заради чувствата си и заради Мало.

— Не съм сигурна дали съм чула гласа му, но в мен има една увереност, че ще дойде. Сигурно той ми е внушил тази увереност.

— И какво ти внуши да правиш?

— Да чакаме.

— Е, това щях да направя и без да ми го внушава някой — подигра я Ники. — Какво друго ни остава, освен да чакаме.

— Но защо си такъв — огорчи се момичето. — Защо не се радваш, че се спасихме? Виж Короторо колко се радва!

Дебеличкият певец наистина бе започнал да танцува около пирамидката, както се танцува около някое свещено място. Въпреки дебелината си, той стъпваше изненадващо леко, преместваше крак пред крак, виеше грациозно ръце над главата си и се въртеше като

същинска балерина. Вярно, малко смешничка балерина, но лицето му и в тъмното излъчваше такова упоение, че танцът му приличаше на свещенодействие. Гърлото му издаваше топли ритмични звуци и Ники се запита защо гласът му бе толкова мелодичен, за разлика от грачещите гласове на звездните и дебелия груб глас на овчаря. Дали това не беше някаква особена трета раса тук, или пък певците просто си се раждаха с такива гласове.

— Кажи му да не бърза толкова с радостта, а да си помисли как да се отърве.

— Трябва да уважаваме чувствата на чуждите цивилизации — поучи го Нуми и заради собствените си чувства, които той бе обидил преди малко.

— Да, бе, да! — присмя ѝ се Ники. — Слушай, колко пъти ще ти казвам да оставиш на мира моите мисли? — кипна той. — По-добре слушай дали не иде Мало, че ако не дойде, не знам каква песен ще запеем с тебе!

— Моля, извинявай! Но аз, без да искам. Когато мислиш нещо лошо, то се излъчва толкова силно, че направо ми кънти в мозъка.

— Да, а като си помисля нещо хубаво, все не го чуваш! — укори я Ники.

Гукането на Короторо се усили и прекъсна кавгата им.

— Казва ли нещо, или само така си гука? — заинтересува се момчето.

Нуми се заслуша в пеенето на Короторо. После бавно запревежда:

— Сега аз пея ви за свободата... За свободата на танцуващ аз ви пея. И за свободата аз ви пея, да пееш под звездите... Тук нещичко не разбрах. Така! И пея още аз за правото да танцуваш и под Дневната звезда, майката на всички светове.

— Е, това не е вярно — вметна Николай. — Всеки свят си има своя майка-звезда.

Все така унесен в ритъма на думите и танца си, Короторо не ги чуваше. Той направи един плавен и, колкото и учудващо да бе за дебелия му снага, доста изящен кръг обратно около пирамидката. Вдигна пак ръце към звездите и загука в нова мелодия. Нуми запревежда:

*Всички сме деца на Дневната звезда,
всички сме искри от нея.
И също сме звезди в нощта.
И за звездите аз ви пея.
За белите звезди ви пея аз,
за розовите и за жълтите,
и за червените, и за онези,
които и най-дългата тръба
не може да съзре.
Пълно е небето със звезди
и пея аз за пълното небе.
Пълна е душата със звезди.
И за звездната душа аз пея.
И пея аз за храбрия човек.
И затова, че всички ний сме звездни,
че няма на света беззвездни,
че има само страшни бездни,
които трябва да запълним
с нашите сърца.*

Короторо бавно се отпусна на колене и замря с лице към звездите като пред бездната, която трябвало да се запълни. После се изправи и се наведе в дълбок поклон към своите спасители.

Николай изръкопляска, но момчето от Пира го спря почти гневно:

— Защо вдигаш шум? Не чу ли каква хубава песен ни изпя.

— Но аз... — смути се момчето. — И на мен ми хареса. Ние на Земята така правим, когато нещо ни хареса.

— Прави си го на Земята, тука е друга цивилизация! — показва Нуми, че също може да бъде несправедлива, като не уважава обичаите на другите.

Но Ники се позасмя, решил да я сдобри:

— Даже не една, а две! Сега почвам да разбирам, защо ония бебешори искат да му режат главата. Не разбирам обаче защо им се оставят. Защо тия беззвездни, които са такива едри и силни хора им се

покоряват като овце. Я го поразпитай, че трябва и аз да си запиша нещичко за тяхната цивилизация!

Изморен от танците, Короторо седна и изпъна късичките си крачета. И прилежно загукува в отговор на въпросите, които му задаваше чуждата цивилизация:

— Беззвездните са неуки, но много добросърдечни. Те обичат да отглеждат животни и да строят къщи, и да тъгуват за звездите. Звездните им дават да ядат колкото си искат, карат ги да работят и това ги задоволява. Те им казват, че няма други светове, че това тук е единственият и най-добър свят. И че звездите принадлежат само на звездните. А аз пея на беззвездните, че това не е вярно. Че светове са много и че другите светове са по-хубави от нашия.

— Но той откъде знае това? — попита Ники, след като изслуша превода.

— Аз виждам тези други светове, щом започна да танцувам. И когато спя ги виждам.

— А не искаш ли да ги видиш истински? — запитва го Нуми.

— Аз ги виждам истински — убедено отвърна Короторо.

— Не, ти ги виждаш само в мечтите си. Но ако тръгнеш с нас, ще ги видиш наистина. След малко ще дойде този, който ни доведе тук. Той може да лети по-бързо от светлината на Голямата дневна звезда и бързо ще ни отведе там. Ако искаш, заповядай с нас.

— Това истина ли е? — не повярва Короторо.

— Ще се убедиш. Той скоро ще дойде. Вече го чувам да се носи насам — отвърна Нуми и заяви на момчето от Земята, че Мало сигурно щял да пусне в себе си този храбър и добър певец.

— Ти си щура, ма! — кипна момчето. — Какво ще го правим? Първо никак не е храбър и второ...

Той щеше да каже „я го виж какъв е дебел, целия Мало може да изяде“, но се засрами, защото то щеше да прозвучи много егоистично.

— Ники, засрами се! — рече строго момичето. — Веднага се засрами, моля те! Нали ще го убият, ако остане тук?

Момичето пак не сполучи с молбата си, защото този път Николай предварително вече бе се засрамил. А певецът, който седеше заслушан към небето, в очакване на онзи, когото момичето уж чувало, внезапно рипна от тревата, сякаш наистина бе чул нещо. И весело затанцува около пирамидката.

Разбира се, сигурно бе му се сторило така, защото, ако някой можеше наистина да чуе как се носи Мало през пространствата, това навярно бе само експерименталното момиче от Пира със своите два мозъка.

МАЛО СЕ ЗАВРЪЩА. ПОСЛЕДНО ВМЕШАТЕЛСТВО В РАБОТИТЕ НА ЧУЖДАТА ЦИВИЛИЗАЦИЯ

Нищо, освен новото гугукане на Короторо и пръхтенето на ламомагаретата, които бяха започнали да пасат, не чу и Ники. И отново започна да се тревожи, защото звездите вече бледнееха. Скоро щеше да настъпи денят, а Мало все не се задаваше.

— Какво го прихвана пак? — попита той.

— За нас пее — отвърна Нуми укоризнено. — Много хубаво. Така започна: Радвайте се всички хора, Короторо ви говори... После каза нещо благодарствено за нас, затова, че сме дошли да спасим истината. Дълго беше и не всичко му разбрах. Наближава часът на истината, пее сега. На истината, чиито крила са по-светли от лъчите на Голямата дневна звезда. На истината, чийто дъх е по-топъл от топлината на Голямата дневна звезда. На истината, чийто аромат е по-дъхав от аромата на най-красивото цвете на света...

Нуми се поспря да чуе следващите думи на песента и отново запревежда:

— И аз ще тръгна с истинските звездни хора, за да ви донеса в шепите си истинската истина за световите... Приел е поканата ни! — шумно се зарадва момичето накрая.

— Значи ще трябва после и да го връщаме — понацупи се Ники. — Но те пак ще го убият.

— Може би ще поиска да остане някъде другаде — възрази му Нуми, неотстъпчива в своята доброта.

Завършил песента си, Короторо отново се поклони на своите спасители.

— Кажу ми да не ми се кланя толкова, иначе няма да го взема с нас — рече Ники. — Ние сме равни, не сме му там някакви бебешори.

— Но това сигурно е техен обичай, Ники! Не бъди такъв! С него ще ни бъде по-весело, ще видиш. Не чу ли какви хубави песни пее? Ето го! — скочи тя ликуващо. — Ето го, там!

Макар и да не разбра думите ѝ, Короторо също погледна към небето, където сочеше ръката на момичето. И падна на колене като пред някакъв олтар.

От безброя звезди бе се откъснала една и стремително се носеше право към тях. Ставаше все по-голяма и по-слънчево жълта.

— Той ли е? — попита Ники с разтуптяно сърце.

— Нали ти казах! А ти не вярваше. Не е останал тука да ни чака, за да не го види някой. Това би било вмешателство в живота на тукашните хора.

— А Короторо нали ще го види?

— Но той ще дойде с нас, забрави ли?

— Красив е — рече момчето. — Като метеор се носи!

И се чувствуваше не само признателен на това загадъчно същество, чувствуваше, че го и обича сега, както се обича роден дом.

Космическият Пегас описа един плавен кръг над главите им, избра си място и легна на десетина метра от пирамидката, която бяха натрупали от тревни чимове. Понамести се като огромна птица, когато ляга да мъти, и светлината му угасна. Но ламомагаретата чак сега се подплашиха и хукнаха в обратна посока. Каруцата ужасена задрънча подире им.

Никой не тръгна да ги гони, защото и никому вече не бяха потребни.

— Хайде, Короторо — подкани го момичето. — Трябва веднага да отлетим, докато не е дошъл някой.

Дебелият певец обаче не помръдна от мястото си. Стоеше на колене пред Мало, сякаш му се молеше.

— Не се плаши, мили Короторо. Това е само една добра звезда, която ще ни отведе при другите звезди — постара се тя да му говори в тукашните представи. — После, ако желаеш, ние ще те върнем отново на това място. Само да се убедиш, че твоята истина за световите е вярна.

— Ами ако излезе невярна — неочаквано заклати глава певецът. — Ако звездните се окажат прави?

— Но нали ти казах, че е точно така, както ти го пееш!

— Вярвам ви. И съм много щастлив, че моята истина е вярна.

— Защо тогава не искаш да дойдеш?

— Ами ако все пак излезе невярна?

— Буф, съвсем не те разбирам — едва не изплака момичето. — Хем вярваш, хем не вярваш! Защо я пееш тогава, като не вярваш в нея?

— Вярвам, вярвам в нея — побърза да я увери той. — Но ако излезе невярна, тогава аз значи лъжа хората. Ако пък излезе вярна, тогава няма да бъде вече моя истина. А сега си е само моя, разбираш ли?

— Не те разбирам — безпомощно отвърна момичето и се обърна към Ники за съвет.

Успокоен от присъствието на Мало, Николай отново можеше вече и да се шегува.

— В своя дълъг и не лек живот — започна той с гласа на прадядо си — аз май не съм срещал такъв певец. Той...

— Ники — сопна му се момичето. — Пак искаш да кажеш нещо лошо.

— Съвсем не, аз...

Но Короторо го прекъсна с настойчиво гукане, досетил се навярно, че се карат заради него.

— Аз мога да пея само за истини, които са мои, разбираш ли? — настоя той да обясни своето поведение. — За други истини не мога да пея. Ако после разказвам тук, че лично съм бил при звездите, никой няма да ми повярва. А така беззвездните знаят, че това са мои песни. Те обичат такива песни и ми вярват. И все повече хора ще ми вярват. Дори някои звездни ми повярваха и вече се отказаха от звездите си, и започнаха да работят също както беззвездните.

— Още ли се дърпа? — попита Ники, раздразнен от неоправданото, както му се струваше, губене на време.

— Не иска. Няма да му повярват. А сега му вярвали. Пак тая странна логика! Чакай да се посъветвам с мозъка си. — Тя се заслуша в себе си и скоро додаде. — Хората тук изглежда вярват повече в истината, която е в песните, отколкото в истината, която е пред очите им. Странно, нали?

— Напомни му, че ще го убият!

Певецът тъжно поклати глава, след като изслуша напомнянето.

— Така е, ще ме убият. Но тогава още повече хора ще ми повярват. И ще запеят песните ми. И когато всички ми повярват, ще ми вдигнат паметник. А в паметниците най-много се вярва.

— Какво казва? — попита Ники. — И по-бързо, моля ти се! Стига сте дрънкали.

— Какво е това „дрънкали“?

— Дискутирали, разисквали, обсъждали... — изреди той бързо няколко пояснения, като се стараеше момичето да не отгатне от мислите му, че не са съвсем верни.

— Аха — рече все пак малко недоверчиво Нуми и му предаде думите на певица.

Ники се позамисли, но палавостта му надделя.

— Странно е наистина, но може и да е прав. — После рече с гласа на прадядо си. — В своя дълъг и не лек живот, Нуми, аз съм забелязал, че хората по-лесно вярват на камъните, отколкото на истините.

— Обичам го! — въздъхна момичето.

— Чак пък толкова — изревнува момчето. — Като го обичаш, не помисли ли за времето? Ако е вярно, че Мало го умъртвява, пък тука се удължава, тогава знаеш ли какво ще стане? Когато го върнем, тук няма да има вече ни звездни, ни беззвездни. На кого ще пее тогава истините си? Бъдещите хора ще си ги знаят. И ще му се смеят. Това ще означава ние да го убием. И то много по-жестоко. Човек трябва да си седи в своето време и там да се бори за правдата. Истините на чуждите цивилизации са чужди истини.

Нуми го изгледа удивено.

— Ники, но ти си можел да говориш така умно както моят изкуствен мозък! И той ми подсказва същото.

Момчето не знаеше дали да се засегне, или да се чувствава поласкано. Рече смутено усмихнат:

— Хайде, хайде! Няма да се дадем на някакъв си там изкуствен мозък, я! Да тръгваме!

И за да съкрати сбогуването, той пристъпи към все още коленичилия певец. Хвана го за раменете, изправи го и го прегърна, тупайки го по гърба.

— Довиждане, Короторо! И се дръж! Не се давай на тия глупаци, на които звездите им служат само да си кичат с тях коремите.

Каза го, макар да знаеше, че няма да го разбере, но певецът сякаш все пак го разбра и храбро се изпъна в прегръдката му.

Нуми също го прегърна и изхлипа на рамото му.

— Довиждане, мили Короторо! Песните ти са много, много хубави! Аз ще ги отнеса в другите светове, та и там да ги пеят.

Това беше вече на неговия език и певецът отново падна покъртен на колене пред спасителите си. Но земното момче не обичаше такива „глезотии“, както ги наричаше то. Върна се, подвижна му едно строго „Ей!“ и решително го изправи. Дори повдигна с ръка дебеличката му брадичка, та да изправи и главата му. И това беше последното им вмешателство в работите на тая цивилизация.

Двамата извървяха разстоянието до Мало гърбом и все му махаха с ръце. Чак докато изчезнаха с главите напред в меката и пропусклива плът на загадъчното същество. А Короторо продължи да стои така, както би стоял навярно върху постаментата на бъдещия си паметник.

Мало отново се нажежи до слънчево жълто, погълна гравитацията около себе си, източи се нагоре и като стрела се заби в предутринното небе.

На поляната останаха само окаменелият певец и пирамидката от свежозелени чимове. Певецът щеше да си отиде след малко, за да разнася своите песни, докато не отрежат главата му заедно с песните в нея. Тогава пирамидката щеше да остане единствен свидетел за това, че тук някога са идвали хора от други светове.

Тукашните хора щяха да цъкат недоумяващо с език пред нея, както и ние на Земята цъкаме с език пред някои подобни древни загадки. Едни щяха да вярват, че тя е създадена от чуждопланетни пришълци, други нямаше да вярват. Защото хората навсякъде са такива.

Който от вас някога е свидетелствувал за нещо си, знае много добре, че винаги е така: едни ти вярват, други не ти вярват.

НАЙ-ВИСШЕТО СЪЩЕСТВО ЛИ Е ЧОВЕКЪТ. КАКВО СТАВА, КОГАТО ДВЕ ЦИВИЛИЗАЦИИ СЕ ЦЕЛУВАТ

Мало беше сега за двете деца и майка, и баща, и родина. Така поне го усетиха, щом влязоха в него. Те не знаеха дали и той им се радва, защото не разбираха неговите чувства, но щом захвърлиха шлемовете, за да не тежат на гърбовете им и се проснаха един до друг, за да понесат по-леко безтегловността на излитането, и двамата си помислиха с обич и благодарност за него. И се надяваха, че той, всемогъщият и всезнаещият, ще прочете тези им мисли.

Ники обаче, като всяко земно момче, малко се срамуваше от разнежванията и плахо предложи:

— Хайде изключи тоя твой мозък, а? Тук вече не ти е нужен.

— Сигурно искаш да си помислиш нещо лошо за мен — рече Нуми. — Не се безпокой, ето, изключвам го.

Понеже бяха оставили едното фенерче да им свети, той видя ръката ѝ да прави познатия му вече жест. А този жест му се стори сега много мил и кокетен. И искрено се учуди:

— Че защо трябва да мисля нещо лошо за теб? Нищо не си ми направила.

— А там, в затвора?

Той се позасмя, защото, разбира се, отдавна бе ѝ простил.

— Вярно, ядоса ме няколко пъти, но вие момичетата сте си просто такива, няма значение колко мозъка имате.

— Какви такива?

— Такива... — затрудни се момчето. — Ядосващи!

— И вие сте понякога ядосващи.

— Сигурно. Но хайде сега да не се ядосваме, а! Гладен съм като кучка.

— Как са гладни кучките? — зададе веднага тя един от ядосващите го въпроси.

— У нас има такъв израз. Когато някой е много гладен, казва: гладен съм като куче. Но аз казвам: като кучка. Защо ще се заяждам

само с кучетата? Трябва да има равноправие.

— Тогава аз пък съм гладна като куче — каза Нуми. — Да идем да се нахраним!

— Буф! — възкликна той. — Само с това няма да мине, трябва ми и хапче.

— Вземи си едно. Тук не се наложи да ги употребяваме. Знаеш ли, ти почна много хубаво да казваш това наше „буф“!

Николай се сконфузи, защото си мислеше, че я подиграва, като го повтаря. Рече:

— Ето, това е вредното влияние на чуждите цивилизации!

И побърза да глътне вече изваденото хапче. Заслуша се в стомаха си. Той пак се изпълни бавно с оная чудодейна топла сладост, която наистина засищаше.

Нуми се надигна на лакът и се взря в лицето му.

— Какво мислиш сега? Искан ми се да узная, а ти не позволяваш да включа мозъка си.

— Мисля си какво да продиктувам в записния апарат за тая цивилизация. Така и не разбрахме нито как се казва, нито накъде се върти. На ляво ли, на дясно ли? Но сигурно в погрешна посока.

Момичето весело се засмя.

— Много ми харесва, че умееш да се шегуваш. Макар че понякога се шегуваш и с неща, които са много сериозни. Аз така не мога. Пречи ми изкуственият мозък. Щом нещо ми се стори смешно, той веднага ми го обяснява и то престава да бъде смешно.

Той се поразмърда, защото му стана неловко — и от признанието й, и от близостта на нейното лице.

— Така е, изкуствените мозъци не могат да се шегуват. Те винаги са страшно сериозни.

— Но аз имам и естествен.

— Него трябва да слушаш повече, аз така мисля. Оня ти казва чужди знания.

— Но тогава експериментът ще отиде на кино — повтори сега пък тя неговия израз.

— Да върви — каза Ники убедено. — Човекът не може да бъде експеримент, това е обидно за него. Човекът е най-висшето същество на Вселената.

— А Мало?

— Мало... Мало не го знаем какъв е. Може и той да е създаден от човека. Нали така казва вашата легенда.

— И какво още си мислиш за тази цивилизация? Нали и те са хора?

Хора бяха, но наистина бе трудно да наречеш най-висши същества ония звездни бебешори, които си разменяха и продаваха звездите като стъклени топчета за игра. За да избегне затруднението, Ники отвърна:

— Мъчно ми е за оня симпатичен шишко.

Момичето от Пира се зарадва.

— Видя ли, че не сме толкова различни! И аз все за него си мисля. И знаеш ли какво ми хрумна? Да помолим Мало да ни върне след известно време. Нали тогава там ще са минали много години и всичко ще се е променило. Ще видим дали тази цивилизация е разбрала истините, дали е разбрала какъв чудесен човек беше Короторо.

— И ще положим пред паметника му един венец от звезди — добави Ники.

Тя го изгледа с очи, които сега светеха досущ като звездици.

— Ти си чудесно момче, Николай Петров Иванов Стоянов Петров...

— Ама недей всичките! — прекъсна я той.

— Не разбирам защо са те кръстили „Лудото“, но аз...

— Нали ти казах, съкратено е от Лудогорски.

— Ти си чудесно момче, Ники!

— Добре де, каза го вече — смути се той и не му хрумна посполучлива шега. — Пък и аз отдавна си го знам.

— Не ме прекъсвай, моля те — продължи тя все в този тон, сякаш се изказваше на пионерско събрание. На земно, разбира се, защото Ники не знаеше дали на Пира има такава организация. — Ти не можеш да чуваш моите мисли, Ники, затова аз искам да ти ги кажа. Ти се държа като истински мъж. Ако не беше ти, сигурно нямаше да се спасим. И Короторо щеше веднага да загине.

Тя още се наведе към него и Ники издуха в лицето ѝ доста тревожно:

— Голяма работа! Това всеки...

— И знаеш ли какво още си помислих? Помислих си, че...

— Но аз не ща да ти знам мислите! — извика той и обърна глава, усетил да се задава някаква опасност.

— Помислих си, че сега трябва да те целуна.

— Ама и вашата цивилизация ли се целува! — рече той примряло, защото не знаеше какво друго да отвърне, и веднага се опита да стане.

Тя обаче не го остави да се надигне. Хвана го с две ръце за ушите и забодде носа си в бузата му. Момчето се задърпа и доста грубичко се освободи от ръцете ѝ. Ушите му светеха така червени, че в цивилизацията, която току-що бяха напуснали, сигурно щяха да платят за тях колкото за най-скъпите червени звезди.

— Прощавам ти, само защото си експериментална.

Но думите му не бяха чак толкова сърдити. Можеха да минат и за шега. Защото, какво пък толкова? На героя винаги се полага целувка, а той си се чувствуваше мъничко герой на това приключение.

Нуми бе се отправила мълчаливо нанякъде. Той се обезпокои:

— Ало, експеримента! Накъде?

— Ако още веднъж ми кажеш така, аз пък ще ти викам „Лудото“!

— Ти май се разсърди?

— Не, но не разбирам защо си такъв.

— Чужда цивилизация, какво да се прави!

— Да, вярно! Ти произхождаш от маймуна — показа момичето, че въпреки изкуствения си мозък, умееше да иронизира. А може би защото той беше изключен сега. И тя посегна към ухото си. — Прощавай, но ще го оставя включен. Искам да разбере защо веднъж се държиш като дете, друг пък като истински мъж.

— Недей! Сигурно е от пубертета.

— Какво е това?

Ники виновно ѝ разказа за тая доста неприятна възраст, когато още не си станал мъж, но вече не си и дете. И лесно избухващ, и лесно бликват сълзите в очите ти, а след буйна радост понякога те обзема страшна безименна скръб.

— И гласът ми затова е такъв дрезгав — рече той.

Нуми изпитателно го гледаше, сякаш да се увери, че наистина е такъв: ни дете, ни мъж и да разбере какво ще да е пък третото, което лежеше между тях. Но внезапно притича към него с уплашен вик.

— Какво е това?

Хвана отново още неизбледните му уши и обърна лицето му към светлината на фенерчето.

— Цялата ти страна е в някакви... някакви... — не намери тя думата. — Не те ли боли?

— Не, какво има? — разтревожи се Ники и веднага усети сърбежа.

Бузата го засърбя „адски“, както би се изразил той на Земята. Пръстите му напипаха някакви едри мехурчета или пъпки.

— Да не би... Да не би защото... Ще питам мозъка си — каза експерименталното момиче и натисна копченцето зад ухото си. Послуша мъничко, рече: — Несъвместимост, казва той. Навярно от целувката ми. Несъвместимост на организмите.

— Ще мине — храбро я успокои Ники. — Нашите доктори го наричат алергия. Като дете бях много алергичен. И все на хубави неща! На ягоди, на мед, на шоколад...

Той прекъсна изброяването си и пак се сконфузи, защото думите му, че бил алергичен все на хубави неща, сякаш се отнесоха и за целувката ѝ.

Ники, който за пръв път излизаше в Космоса, не знаеше, естествено, че това не е същата алергия. Но всеки от вас, който е целувал същество от друга планета, знае, че бузата му веднага се изприщва.

КАКВО Е „ДРЪН-ДРЪН“? ПРОЩАВАНЕ С ГЕРОИТЕ

Нуми беше неутешима.

— Но това е ужасно — каза тя. — Да не могат две цивилизации да се целунат!

— Е, няма пък да се целуват! Много важно! — изръмжа Николай и му идваше да одере кожата от бузата си.

— Всмукни от тръбичката с лекарството в шлема. Може да помогне.

Той я послуша, но нахлузи целия шлем, за да скрие лицето си. Сигурно изглеждаше много грозно с тия пъпки.

Капчицата лекарство, която пусна тръбичката, мигом проникна с хиляди тънки иглици в езика му, в цялата му устна кухина. Беше толкова неприятно, че той престана да усеща за известно време сърбежа. Стресна се: дали това лекарство от чуждата цивилизация нямаше да го отрови, щом дори целувките ѝ са отровни за него? И побърза да махне шлема.

— Още не е минало — рече Нуми. — Ела, ще го намажем с храната на Мало. Може би като се нахрани кожата, да и мине.

И тя виновно му подаде ръка. Ники знаеше вече откъде се минава за оня казан с чудодейната каша, но я пое, защото не взеха фенерчето. Той пак нямаше да позволи да го използват, докато се събличат и обличат.

В тесния проход обаче трябваше да се пуснат, а момичето излезе напред, за да води. Мълчаха и пълзяха слепешката в непрогледна тъмнина.

— Нуми — обезпокои се момчето, — а Мало накъде лети сега?

— Не знам.

— Как така не знаеш? Ами ако ни отнесе кой знае накъде?

— Нека ни отнесе кой знае къде! — отзова се гласът ѝ като треперливо ехо.

Много особено му прозвуча този глас и той запита предпазливо:

— Нуми, плачеш ли?

— Плача! — изхлипа тъмнината пред него.

— Но защо? Ти не си виновна.

— Сигурно си нямам на Пира вече ни мама, ни татко, ни никого.

Пък ти си несъвместим с мен.

Николай спря да пълзи, защото стените на прохода сякаш го стиснаха със смазваща сила и от двете страни. Нима и той си нямаше вече нийде никого по света?

— Нуми! Къде си? — извика той почти в ужас.

Бе му се сторило, че я е изгубил в този непрогледен мрак, че никога не ще се измъкне сам от него.

— Тук съм — обади се тя съвсем отблизо.

— Подай ръка, не те виждам.

— Подадох я — каза тя.

Ники застана на колене и зашари с пръсти пред себе си, Най-после те докоснаха, а после и сграбчиха нещо крехкичко, топличко и разтреперано като врабче.

— Вече ми мина — увери я той. — Сигурно вече ми е минало, нищо не усещам. Не плачи! Ще измислим нещо. Някоя много хубава игра! Знаеш ли, на мен понякога ми идват такива луди мисли! Затова ми и викат „Лудото“, не толкова заради името...

— Смачка ми пръстите! — прекъсна го тя.

Той отпусна ръката ѝ, но я задържа в своята.

— Искаш ли аз да ти казвам знанията, които има в изкуствения ми мозък, та да ги научиш и ти? А ти пък ще ме научиш как да ми идват луди мисли.

Не такава игра си представяше Ники Лудото. А и как щеше да я научи да и идват луди мисли в главата, когато там непрекъснато се обаждаше тоя неин толкова сериозен изкуствен мозък? Но по-важното бе, че тя вече не плачеше, а за да я и развесели, той каза с гласа на мъдрия си праядо:

— В своя дълъг и не лек живот, Нуми, аз не съм срещал толкова чудесно момиче като теб!

— Наистина ли? — тихичко попита тя.

— Честна дума!

Сега пък тя смачка пръстите му. Но то явно бе от благодарност.

— Кажу ми после на Мало да ни намери някоя планета със страшни зверове — закани се Ники храбро на бъдещето. — С такива зверове,

дето ги няма никъде по света!

— Но щом ги няма никъде по света, как тогава ще ги намери? — веднага се обади прекалено логичното мозъче на експерименталното момиче. — На мен пък ми се иска някоя много красива планета. Някоя планета, пълна с най-най-красивите цветя.

— Е, както искаш! — отстъпи Ники, макар че какви ли луди мисли могат да хрумнат на човека на планета, пълна само с цветя.

— Не — каза неочаквано Нуми. — Ще бъде както ти искаш.

Той се заинати:

— Аа, не! Както ти искаш!

— Но аз искам да бъде както ти искаш.

— Добре. Ти искаш да бъде както аз искам. Но понеже аз искам да бъде както ти искаш, значи трябва да бъде както ти искаш.

— Пак сме несъвместими! — почти изплака момичето.

— Дрън-дрън — рече той. — Много сме си съвместими!

— Какво е това „дрън-дрън“?

Ето че пак трябваше да й обяснява нещо, което не беше за обясняване!

— Такова! Когато се съберат два мозъка и единият ти дрънка едни глупости, пък другият ти дрънка други глупости! Давай понататък, че ми изтръпнаха краката да клеча в тая теснотия!

— Но ние си имаме и трети — опита се да възрази момичето, пак не разбрало добре шегата му.

Ники я бутна да върви напред.

— Видя ли! Двама души с три мозъка винаги по-лесно ще се разберат. Хайде!...

И те продължиха да пълзят в обратната посока на тази, в която ги отнасяше фантастичният космически Пегас.

Накъде ли ги отнасяше, наистина? Засега това знаеше единствено той. Но ако отново потърсим тези две деца на човешкия род — Нуми от Пира и Ники от Земята, непременно ще ги срещнем някой ден някъде сред звездите. Защото Спасителят на живота, или както го наричаха на пирански език Малогалоталотим, сигурно нямаше да позволи те да загинат.

Засега те седяха, потопени до шията в хранителния разтвор на топлата му майчинска утроба и продължаваха да спорят съвместими ли са помежду си, или са несъвместими. А започнат ли да спорят

момче и момиче, това понякога трае доста дълго. Особено, ако са от две различни цивилизации. Затова нека ги оставим да се наспорят до насита и да хвърлим през това време един прощален поглед през вълшебното око на Мало!

Той отново бе набрал най-високата си скорост и летеше в пъстрия дъгоцветен тунел от звезди. А който от вас е летял в такъв звезден тунел, знае, че там е толкова красиво, та чак онемяваш. И преставаш да мислиш накъде ще те отведе той — при добро или зло, при звяр или човек. Защото, в който и край на Вселената да те изведе, там винаги и всичко ще бъде като в същинска приказка.

Довиждане, Нуми! Довиждане, Ники! Не ни изоставяй и ти, чудесни, звездни коньо, който така всеотдайно пренасяш смелите човешки деца през времената и пространствата!

Илюстрациите към книгата се намират в [отделен файл](#).

Издание:

Любен Дилов. Звездните приключения на Нуми и Ники
Фантастичен роман за деца
Първо издание

Рецензенти: Емил Манов, Васил Райков
Редактор: Елена Коларова
Художник: Стефан Марков
Художествен редактор: Светлана Йосифова
Технически редактор: Петър Балавесов
Коректор: Мина Дончева

95378 23231

Индекс 11

6354-8-80

Българска. Дадена за печат на 20. IV. 1980. Подписана за печат на
15. VII. 1980. Излязла от печат на 20. IX. 1980. Тираж 45115.
Формат 16/70x100.

Изд. коли 12,31. Печатни коли 9 Усл. изд. коли 9.53

Цена 0.64 лева

Държавно издателство „Отечество“, бул. Георги Трайков 2а,
София

Държавна печатница „Балкан“, бул. „В. И. Ленин“ 113, София
с/о Jusautor, Sofia

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.